11. ሀ፣ ሐ፣ ሠ እና ረ

3. ሐ

12. የአንተ መልስ፡፡ በጫወታ ጊዜ አካላዊ እና አካላዊ ያልሆነው እንቅስቃሴያቸው ሚዛናዊ መሆኑን ተመልክቻለሁ፡፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆች በአንድ ቡድን ውስጥ አብረው ሲጫወቱ ይታያሉ፡፡ ቃላትን አዛብተው ሲናገሩ ይሰማሉ፡፡ "አይሆንም" ወይም "ትክክል አይደለም" ሲሉ መለማት የተለመደ ነው፡፡ በአንዳንድ ምክንያት የሚያለቅሱ ልጆችም ይታያሉ፡፡ በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጊዜ በንቃትና በጉጉት ይማራሉ፣ የሚማሩትን እውነት በጥሩ መንፈስ ይቀበላሉ፡፡ ክርስቶስን የግል አዳኛቸው አድርገው እንዲቀበሉ በሚቀርብላቸው ጥያቄ ጥሩ ምላሽ ሲሰጡ ይታያል፡፡

4. ሀ

13. ሀ፣ ሰ፣ መ፣ ሠ እና ረ

5. ሀ

14. የአንተ መልስ፡፡ በዚህ ዕድሜ ላይ ያሉ ልጆች ከታናናሾቻቸው ይልቅ ጨዋታ በሚጫወቱበት ጊዜ ጥሩ ክህሎት ያሳያሉ፡፡ ጉልበት እንዳላቸውና በሙሉ ልባቸው እንደሚጫወቱ ያስታውቃሉ፡፡ ሙከራ ማድረግ፣ የመስክ ጉዞና በአስተማሪያቸው ተመልካችነት በራሳቸው የሚያከናውኑት ሥራዎች በጣም ያስደስታቸዋል፡፡ የተማሩትን እውነት ከራሳቸው ሕይወት ጋር ሲያዛምዱና እንደ ክርስቲያን ለመሆን ሲጥሩ ይታያሉ፡፡ በስሜታቸው የተረጋጉና ከእኩዮቻቸው ጋር ጥሩ የተጎዳኙ ቢመስሉም ከሌላ ሰው ማበረታታትንና ምክርን የሚፈልጉ ናቸው፡፡ ወንዶችና ሴቶች ለየብቻ ተለያይተው ሲቀመጡ ትመለከታለህ፡፡

6. ለ

15. ሀ. 1 ሐ. 1 ሠ. 1 ሰ. 2 ቀ. 1
ለ. 2 መ. 2 ረ. 1 ሸ. 1 በ. 2

7. ሐ

16. ሀ. ሐሰት መ. እውነት ሰ. እውነት በ. ሐሰት
ለ. እውነት ሠ. ሐሰት ሸ. እውነት ተ. እውነት
ሐ. እውነት ረ. ሐሰት ቀ. ሐሰት

8. ሀ. እውነት ሐ. ሐሰት ሠ. እውነት
ለ. ሐሰት መ. እውነት ረ. ሐሰት

6

ተማሪ አስተማሪውን ይመስላል

ትምህርት

አንድ ምሽት ላይ ግርማ ከእርሻው ሲመለስ ፀሐይ እጅግ ደስ ብሏት ነበር። ምክንያቱም በዚያ ምሽት ልጇ አማኑኤል ለመጀመሪያ ጊዜ ተናግሮ ነበር። ግርማ በዚያ ምሽት የሆነውን ሲያይ እርሱም ደስ አለው። አማኑኤል የሚሰማቸውን ቃላትና ትርጉማቸውን እንዴት ፈጥኖ እንደሚያውቅ ሲያዩ ተገርመዋል። በወላጆቹ እርዳታ አማኑኤል የዕቃዎችን፥ የሰዎችንና የቦታዎችን ስም በትክክል መለየት ቻለ። ባጭር ጊዜ ውስጥ ቃላትን ገጣጥሞ አጫጭር ዐረፍተ ነገሮችን መሥራት ቻለ። ግርማና ፀሐይ ብዙ ጊዜ የሚጠቀሙባቸውን ቃላት አማኑኤል ሲናገር ሲሰሙ በጣም ይገረማሉ። ግርማና ፀሐይ ትንሹ ልጃቸው ብዙ ጊዜውን የሚያጠፋው በንግግር እንደሆነ ተረዱ። ሐሳቡን የመግለጽ ችሎታ አለው! እርሱን በሚያስደስተው ነገር ላይ መነጋገር በጣም ያስደስተዋል።

«ታዲያ ይህ ምን ያስደንቃል? ምንስ አዲስ ነገር አለው?» ትል ይሆናል። እውነት ነው! ሕፃናት በዚህ ዕድሜያቸው የንግግር ችሎታቸውን ያዳብራሉ። እዚህ ላይ ልብ ልንለው የሚገባው ነጥብ አማኑኤል አሁን እየተናገረው ያለው ቋንቋ የተለየ ቋንቋ ሳይሆን ቤተሰቦቹ ሁሉ የሚናገሩትን ቋንቋ ነው። ቤተሰቦቹ የሚወዱትን ምግብ መመገብ ችሎአል! እንዲሁም ቤተሰቦቹ ያሉበት ዓለም የሚኖረውን ሕይወት እርሱም መኖር ጀምሮአል። ይህ እንዴት ሊሆን ቻለ? ለዚህ ጥያቄ ልንሰጠው የምንችለው ምክንያታዊ መልስ፥ ከቤተሰቦቹ ተጽዕኖ የተነሣ ነው! ከቤተሰቦቹ ጋር የቅርብ ግንኙነት በላለው አመለካከቱ፥ ፍላጎቱና ባሕሪው የቤተሰቦቹን ሊመስል ችሎአል።

ኢየሱስ ሲናገር እንዲህ አለ፦ «ተማሪ ትምህርቱን በደንብ ከተማረ እንደ አስተማሪው ይሆናል» (ሉቃ. 6፥40)። ይህም ማለት ተማሪ ከአስተማሪው ሕይወት ብዙ ይወስዳል። እንግዲህ መደበኛ ያልሆነ ክርስቲያናዊ ምገባ፥ ክርስቲያናዊ ዕድገትን ለማምጣት ትልቅ ሚና አለው። በዚህ ትምህርት ውስጥ መደበኛ ስላልሆነ ክርስቲያናዊ ምገባ ባሕርይ ትማራለህ። ከሌሎች ጋር በመነጋገርና (በመወያየትና በመጫወት) አብሮ በመዋል እንዴት መማር እንደሚቻል ትማራለህ። ከዚህ በተጨማሪ በክርስቲያናዊ ምገባ ውስጥ ትልቅ ምሳሌ ሊሆኑ የሚችሉት ሰዎች እነማን እንደሆኑ ትገነዘባለህ።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- ሙሉ የሆነውን የእምነት ሕይወት መማር
- የአብሮነት ስልት
- ምሳሌያዊ ግንኙነትን ማሳደግ
- ትክክለኛውን ምሳሌያዊ ግንኙነት መለየት

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማ

ይህን ትምህርት አጥንተህ ስትጨርስ ከዚህ የሚከተሉትን ነገሮች ትማራለህ።

- መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች የእምነት መሠረት እንዲሆኑ ማስተማር የሚያስፈልግበትን ምክንያቶች መዘርዘር ትችላለህ።
- በአብሮነትና በክርስቲያናዊ ምግባ መካከል ያለውን ዝምድና መግለጽ ትችላለህ።
- በክርስቲያናዊ ምግባ ውስጥ ምሳሌያዊ ግንኙነቶች ምን እንደሆኑ መተንተን ትችላለህ።
- በክርስቲያናዊ ምግባ ውስጥ ምሳሌ ሊሆኑ የሚችሉት ሰዎች እንዴት ያሉ ሰዎች እንደሆኑ መናገር ትችላለህ።

የክፍለ ትምህርቱ ዝርዝር

ሙሉ የሆነውን የእምነት ሕይወት መማር

ዓላማ 1 ሙሉ የሆነውን የእምነት ሕይወት እንዴት እንደምንማር የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

እንዴት ክርስቲያን እንደሆንህ ትዝ ይልሃል? በዚያን ወቅት የተሰበከልህን ወንጌል አላመንህም? የቀረበልህን ደኅንነት አልተቀበልህም? ሕይወትህን ለክርስቶስ አልሰጠህም? በእርግጥ እነዚህን ሁሉ ነገሮች አድርገሃል። ሁላችንም ለተሰበከልን ወንጌል ምላሽ የሰጠነው በእምነት አማካይነት ነው። በዚህ ምክንያት ወደ መንፈሳዊ ሕይወት መግቢያ በር የሆነውን አዲስ ልደት ተቀብለናል። በመንፈሳዊ ሕይወታችን እያደግን በሄድን ቁጥር፥ ክርስቶስን እየመሰልን እንደመጣን አስተውለናል። ስለዚህ ከእርሱ ጋር ያለን ኅብረት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጠበቀ በሄደ ቁጥር፥ የእርሱን ባሕርይና አመለካከት በሕይወታችን እያንጸባረቅን እንሄዳለን። ወንጌልን በእምነት በተቀበልን ጊዜ በእምነት ላይ የተመሠረተ ሕይወት መኖር ጀምረናል፤ ይህም ሕይወት ኢየሱስን ለመምሰል ሙሉ ሆኖ የሚያድግ የእምነት ሕይወት ነው። ሕያው በሆነ እምነት ላይ የተመሠረተው ይህ ሙሉ ሕይወት የእምነት ሕይወት ይባላል። ሙሉ የሆነውን ሕይወት በእምነት አማካይነት የምናገኘው እንዴት

ነው? ይህ የእምነት ሕይወት የተገኘውስ ከምንድን ነው? ክርስቶስን የሚመስል ሕይወት መኖር የምንማረው እንዴት ነው?

ሙሉ የሆነውን ሕይወት የሚያስገኘው እምነት የሚገኘው ከዕውቀትና ከሕይወት ማለትም እምነት በዕለት ተዕለት ኑሮ ውስጥ ሲገለጥና ሲታይ እንደሆነ ይታወቃል። እግዚአብሔር እውነት የሆነውን የእርሱን ፈቃድ ገልጦልናል፤ ይህንን እውነት ልንቀበለው ወይም ሳንቀበለው እንችላለን። ይህ የእግዚአብሔርን ጠባይና ባሕርይ እንዲሁም እግዚአብሔር ለሰዎች ያለውን ዓላማ የሚገልጸው እውነት በቅዱሳት መጻሕፍት ላይ ተጽፎ፥ ተጠብቆና ተላልፎ ተሰጥቶናል። እምነትን እንዲያድግና እንዲበስል የሚያደርገው ከመጽሐፍ ቅዱስ የሚገኘው እውነት ነው፤ ይህ እውነት ደግሞ የዕውቀት ምንጭ ነው።

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶች ትእዛዛዊ (ወይም ሕግጋታዊ) ባሕርይ አላቸው። ለምሳሌ በዐሥርቱ ትእዛዛት ላይ እግዚአብሔር እንዴት ያለ አምላክ እንደሆነ፥ ከሕዝቡ ምን እንደሚጠብቅና እግዚአብሔርን መታዘዝ ምን በረከት እንደሚያመጣ እንመለከታለን። አንዳንድ እውነቶች ደግሞ አሳቤያዊ ባሕርይ አላቸው፤ እነዚህ አሳቤዎች አጠቃላይ ሲሆኑ የተወለዱትም የእርስ በርስ ዝምድና ካላቸው ልማዶች ነው። እግዚአብሔር ሙሴ ከጻፋቸው መጻሕፍት ውስጥ በአንዱ ላይ ቅዱስ የሆነውን ነገር ቅዱስ ካልሆነው ነገር እንዴት ለይቶ እንዳስቀመጠ በጥንቃቄ ስንመለከት የቅድስናን አሳቤ እንማራለን። አንዳንድ እውነቶች በሕይወታችን ልንለማመዳቸው የሚገቡ እውነቶች በመሆናቸው መርሃዊ ጠባይ አላቸው። ለምሳሌ እግዚአብሔርን በሙሉ ሁለንተናችን እንድንወድ የተሰጠን ትእዛዝ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት የሚገዛ ሲሆን ከሌሎች ሰዎች ጋር ላለን ግንኙነት መሠረት የሚሆነውም ይሄው መርህ ነው። እንግዲህ ትእዛዛት፥ አሳቤዎችና መርሆች በእምነት ላይ ለተመሠረተ ዕውቀት መሠረት ናቸው። በክርስቶስ ሙሉ ሰው ሆኖ ለማደግ እነዚህን ነገሮች በሚገባ ማወቅ ያስፈልጋል። ይህ ዕውቀት ከሌለን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘው የእምነት ሕይወት እንዴት ያለ እንደሆነ ማወቅ አንችልም።

በጽሑፍ አስፍሮ ከሰጠን እውነት በተጨማሪ፥ እግዚአብሔር ሕያው በሆነ መንገድ ራሱን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ገልጦአል። ዮሐንስ ሲናገር እንዲህ ይላል፦ «ቃልም ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተሞልቶ በእኛ አደረ፤ . . . ክብሩን አየን» (ዮሐ. 1፥14)። ጴጥሮስ ደግሞ የክርስቶስን ግርማ፥ ክብርና ኀይል በዐይኑ ያየ ምስክር መሆኑን ይናገራል (2ጴጥ. 1፥16–18)፤ ኢየሱስ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ የእርሱን ምሳሌነት እንድንከተል ሕይወቱን ምሳሌ አድርጎ እንዳቀረበልን ጴጥሮስ ይመሰክራል (1ጴጥ. 2፥20–25)። ኢየሱስ ሙሉና የተትረፈረፈ ሕይወትን እንዴት እንደምንኖር እንዲሁም እግዚአብሔር ደስ የሚሰኝበትን ሕይወት እንዴት እንደምንኖር አሳይቶናል። የኢየሱስ ሕይወት እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ የእምነት ሕይወት ምሳሌ ነው (ኢየሱስ የአብን ፈቃድ ለመታዘዝና ለአብ ፈቃድ ለመገዛት ፈቃደኛ ነበር፤ እግዚአብሔር ሲያድናቸው የፈቀደውን ሰዎች ለመወደድ ፈቃደኛ ነበር)።

ይህን ትምህርት ስታጠና መማር ማለት ዕውቀትንና እውነትን መሰብሰብ ማለት ብቻ እንዳልሆነ ተገንዝበሃል። የተማርነውን እውነት በሚገባ ማስተዋል፥ ከምናምነው ነገር ጋር ማዛመድና በዚህ መሠረት የሕይወታችን መሰወጥ ሌላው ትልቁ ቁም ነገር ነው።

በትምህርት 1 እና 2 ላይ የእግዚአብሔር ቃል ለመንፈሳዊ ዕድገት ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ተምረሃል። በትምህርት 3 ላይ ደግሞ ሰዎችን ደቀ መዛሙርት ማድረግ አስፈላጊ መሆኑን ተገንዝበሃል። የሰዎችን መንፈሳዊ ሕይወት ለማሳደግ ሁለት ነገሮች ያስፈልጋሉ። አንደኛው፥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ዕውቀት ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ይህ ዕውቀት በተግባር ላይ እንዴት እንደሚውል ምሳሌ የሚሆን ሕይወት ነው።

የክፍል 1 (ትምህርት 1-3) ትምህርታችንን ያጠናቀቅነው፥ ክርስቲያናዊ ምግባ መደበኛና መደበኛ ያልሆኑ መንፈሳዊ ትምህርቶች ይሻል በሚለው ሐሳብ ነው። መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶችን ማለትም ትእዛዞችን፥ እሳቤዎችንና መርሆችን መደበኛ ልንላቸው እንችላለን። እነዚህን መደበኛ ትምህርቶች በክፍል ውስጥና በመማር ማስተማር ሂደት አማካይነት ማስተማር ይቻላል። ሆኖም የሰዎችን ባሕርይና ውስጣዊ አመለካከት ለመረዳት፥ ከበዎቹ ጋር የቅርብ ግንኙነት ማድረግና ከሰዎቹ ጋር አብሮ ማሳለፍ ያስፈልጋል። በክርስቶስ ሙሉ በው ወደ መሆን ደረጃ ለመድረስ በአንድ በኩል መደበኛ የሆነ ትምህርት ማለትም መጽሐፍ ቅዱስን ሥርዐታዊ በሆነ መንገድ ማጥናት ያስፈልጋል፤ በሌላ በኩል ደግሞ መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ማለትም ከምናስተምራቸው ሰዎች ጋር ጥብቅ ወዳጅነትና ኅብረት መመሥረት ያስፈልጋል።

(1). እውነተኛ ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. የእምነትን ሙሉነት በመጀመሪያ የምትማረው ልዩ ክፍል ውስጥ በመሣተፍ ነው።
ለ. ሚዛናዊ ለሆነ የክርስቲያናዊ ምግባ መርሀ ግብር የመጽሐፍ ቅዱስ እውቀትና መልካም የክርስቲያን ሕይወት ምሳሌ ያስፈልጋል።
ሐ. ክርስቲያናዊ ምግባ መደበኛ የሆነውንና መደበኛ ያልሆነን መንገድ ይጠይቃል።
መ. ሙሉ የሆነ የእምነት ምግባ ለማድረግ የሚያስፈልገው መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነት ማስተማር ብቻ ነው።
ሠ. መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውቀት መደበኛ በሆነው የትምህርት አንቅስ ቃሴ መማር ይቻላል።
ረ. የአመለካከትን ግምትና ባህሪይን ማስረዳትና ማስተላለፍ የሚቻለው መደበኛ ባልሆነ የምግባ ስልት ነው።

ክርስቲያናዊ ምግባ ፍሬያማ እንዲሆን ከተፈለገ መደበኛና መደበኛ ያልሆኑ ትምህርቶች ያስፈልጋሉ፤ በዚህ ትምህርት በስፊው የምንመለከተው መደበኛ ያልሆነውን ትምህርት ነው። በትምህርት 7 ላይ የምንመለከተው መደበኛ

የሆነውን ትምህርት ሲሆን የእግዚአብሔርን ቃል ስናስተምር ከዕለት ተዕለት ሕይወት ጋር አያይዘን ማስተማር አለብን በሚለው ነጥብ ላይ ልዩ ትኩረት እንሰጣለን።

የአብሮነት ስልት

የአብሮነት ትርጉም

ዓላማ 2 አብሮነት ማለት ምን ማለት እንደሆነ የሚያብራራውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

«የአብሮነት ስልት» የሚለውን ሐሳብ በክርስቲያናዊ ምግባ ውስጥ አስገብተን እንደ አንድ ስልት ከመጠቀማችን በፊት ቃሉ ምን ሐሳብ እንደወከለ መነጋገር ይኖርብናል። በሌላ አነጋገር ቃሉ በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የወከለው ሐሳብ ምን እንደሆነ እንነጋገራለን።

ሰዎችን ከሚኖሩበት ኅብረተሰብ ጋር ተሳስረው እንዲኖሩ የምናደርገው ሂደት «አብሮነት» ይባላል። አብሮነት ሰዎች በሚኖሩበት ኅብረተሰብ ውስጥ ትርጉም ያለው ሕይወት እንዴት መኖር እንደሚችሉ መርዳት ማለት ነው። የሕብረተሰቡን አኗኗርና አወቃቀር ትርጉም ባለው መንገድ ማጥናት የአብሮነት አንዱ ገጽታ ነው። ሰዎች ቋንቋቸውን፥ ባሕላቸውን፥ ማኅበራዊ እሴቶቻቸውንና ውስጣዊ አመለካከታቸውን እንዴት እንደሚያዩት መማር ሌላው የአብሮነት ገጽታ ነው። አብሮነት በጥቅሉ በማኅበረሰባዊና በአካባቢያዊ ጥናት ላይ የሚያተኩር ስልት ነው።

(2). አብሮነት የሚለውን ቃል ፍቺ በትክክል መግለጽ ከሚችለው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ። ቀደም ብሎ በተጠቀሰው መሠረት አብሮነት የሚለው ቃል የሚወክለው ምንን ነው?
ሀ. መረጃን በመደበኛ የትምህርት ቤት ዐይነት መልክ የማስተማር መንገድ።
ለ. በአንድ በተወሰነ ማህበረሰብ ውስጥ ውጤታማ ሆኖ ለመኖር ስለ ማህበረሰቡ ምንነት ትርጉም ያለው ግንዛቤን ማግኘት ያስፈልጋል።
ሐ. ወንጌልን ከተወሰነ ሕዝብ ማህበራዊ የአመለካከት ግምት ጋር እንዲሄድ ማመቻቸት።

የአብሮነት ምሳሌ

ዓላማ 3 በአብሮነት ሂደት ውስጥ ያስተዋልሃቸውን ነጥቦች ጥቀስ።

ምግብ የምትመገበው እንዴት ነው? ምግብ ስትመገብ የምትጠቀመው በሹካ ነው ወይስ በማንኪያ? ምናልባት የምትጠቀመው ከእንጨት በተሠሩ የመመገቢያ ዕቃዎች ወይም በእጅህ ይሆናል። መመገብን ወይም የአመጋገብ ሥርዐትን የተማርኸው አብሮ በመኖር ወይም ከአብሮነት ነው። በአንድ ዐይነት የአመጋገብ ሥርዐት መመገብ ለምደህ ከሆነ፥ ሌላው ዐይነት ያመጋገብ

ሥርዐት አይመችህም። በአንተ ባሕል ውስጥ ትክክለኛውን ያመጋገብ ሥርዐት የተማርኸው ሌሎችን በማየትና ያየኸውን በማድረግ ነው። ከአንተ በተለየ ሁኔታ የሚመገቡ ሰዎችን አይተህ ተገርመህ ይሆናል።

እያንዳንዱ ኅብረተሰብ የራሱ የሆነ የአመጋገብ ሥርዐት አለው። በአንዱ ኅብረተሰብ ውስጥ ተቀባይነት ያለው የአመጋገብ ሥርዐት በሌላው ኅብረተሰብ ውስጥ ተቀባይነት የለውም፤ እንዲያውም በአንዱ ኅብረተሰብ ውስጥ ተቀባይነት ያለው የአመጋገብ ሥርዐት ለሌላው ኅብረተሰብ የሚያስቀጣና የሚያስደነግጥ ነው። በተለያየ ባሕል ውስጥ ያደጉ ሰዎች የተለያየ ባሕርይ ሲያሳዩ አስተውለህ ይሆናል። ሁሉም የየራሳቸው የሆነ መለያ ባሕርይ አላቸው። በአንድ ኅብረተሰብ ውስጥ ተወልደው ያደጉ ሕፃናት ያደጉበትን ኅብረተሰብ የአኗኗር ሥርዐት ተምረው ሲያድጉ፥ በሌላ ኅብረተሰብ ውስጥ ተወልደው ያደጉ ሕፃናት ደግሞ ከእነዚህ በተለየ ሁኔታ ሲኖሩ ይታያል። እንዲህ ያለው ልዩነት ሊፈጠር የቻለው እያንዳንዱ ሰው ያደገበትን ኅብረተሰብ ባሕልና አኗኗር በአብሮነት (በመኖር) ስለሚማር ነው።

እናት መፍቻ ቋንቋህን የምትማረው እንዴት ነው? ምናልባት ሁልጊዜ ስትናገረው እንደኖርህ ልትናገር ትችላለህ። ምናልባትም ተምረህ ካወቅሃቸው ቋንቋዎች ይልቅ እናት መፍቻ ቋንቋህን ስትናገር የበለጠ አቀላጥፈህ እንደምትናገር ልትናገር ትችላለህ። ሁልጊዜ ስትናገረው ስለኖርህ ያለ ትምህርት ያወቅኸው ሊመስልህ ይችላል፤ እንደ እውነቱ ከሆነ እናት መፍቻ ቋንቋህን ያወቅኸው ተምረህ ነው። ልክ እንደተወለድህ ሌላ ቋንቋ ወደሚነገርበት ስፍራ እንድትኖር ብትወሰድ ኖሮ ሁኔታው ምን ይመስል ነበር? እንዲህ ዐይነት ዕድል አጋጥሞህ ቢሆን ኖሮ፥ አሁን የምትናገረውን ቋንቋ ሳይሆን ተወስደህ ያደግህበትን ስፍራ ቋንቋ ትናገር ነበር፤ ቋንቋን የምንማረው በአብሮነት ነው።

(3). በማስታወሻ ደብተርህ ላይ ሁለት ወይም ሦስት የአብሮነት ምሳሌ ሂደቶችን ዘርዝር።

የአብሮነት ፍቺ

ዓላማ 4 አብሮነትን የሚገልጹትን ዐረፍተ ነገሮች ለይ።

አብሮነት የሚከሰተው ሰዎች ተጨባጭ በሆነ የሕይወት ዓለም ውስጥ አብረው ሲኖሩ ነው። ባሕርያችን የሚቀረጸው ተወልደን ባደግንበት ኅብረተሰብ መሠረት ነው። ሌሎች ሰዎች የሚኖሩትን ሕይወት እያየን የአካባቢያችንን ሥርዐተ እሴት እንማራለን። ከሰዎች ጋር የሚኖረን ግንኙነትና አንድነት የራሱ ጠባይ ስላለው፥ ከአብሮነት የምንማረው ትምህርት አብዛኛውን ጊዜ ያልተደራጀ፥ መልክና ሥርዐት ያልያዘ ነው። አሁን የያዝነውን የአኗኗር ሥርዓተ እሴት የወረስነው እንዳለ ነው፤ ወይም አብሮ በመኖር ያገኘነው ነው።

አብሮነትን ከሌሎች የምንማረው በማየት ነው፤ ሌሎች የሚኖሩትን ሕይወት በተግባር በማየት ነው። ሰዎች አንድን ነገር የሚማሩት የሌሎችን ሰዎች ኑሮ በማየት ነው፤ ቀደም ባለው ትምህርታችን አንድ ነጋዴ የንግድን ሥርዐት የሚማረው መምህሩ የሚሠራውን በማየት እንደሆነ ተምረናል። አንድን ሕይወት የሚቀርጹ የሕይወት ዘይቤዎችና የአኗኗር ሥርዐቶች አብሮ በመኖር ብቻ ወደ ሌላ ሰው ይተላለፋሉ፤ የአንድ ኅብረተሰብ አባላት የሕይወት ዘይቤን የሚማሩት በማየት ወይም አብሮ በመኖር ነው። አንድ ሰው (ተማሪ) በአካባቢው የሚሆነውን ነገር ወይም የሚያስተው ለውን ሕይወት በመመልከት እርሱም እንዳየው ዐይነት ለመኖር ይፈልጋል።

ከሌሎች ሰዎች ጋር ጥብቅ ግንኙነት መመሥረት የአብሮነት ትልቁ ባሕርይ ነው። አብዛኛውን ጊዜ አንድ ሰው ከሌላ ሰው መማር የሚችለው የዚያን ሰው ሕይወት እርሱም ለመኖር የፈለገ እንደሆነ ነው። በሌላ አነጋገር አንዱ ለሌላው ምሳሌ ይሆናል። ምሳሌ በሚሆነውና በተማሪው መካከል የሚፈጠረው የቅርብ ግንኙነት «ተደጋግፎት» (ወይም ተደጋጋፊነት) ይባላል፤ ይህ ተደጋግፎት እርስ በርስ በመተሳሰብ፥ በመተማመን፥ በመተዋወቅና አንዱ ለሌላው እንደሚያስፈልግ በመረዳት ይገለጻል።

ልክ እንዲሁ በአብሮነት ውስጥ ተማሪው ምሳሌ የሚሆነውን ነገር ማግኘት አለበት። ሕይወት እንዲህ ያለውን ምሳሌነት አብዝቶ ሰጥቶናል። ፍሬያማና ውጤታማ ምሳሌዎች የሚታዩት በገሃዱ ዓለም ውስጥ በመሆኑ፥ ምሳሌዎችን የሚከተሉ ተማሪዎች እነርሱም በገሃዱ ዓለም ውስጥ የሚኖሩ መሆን አለባቸው። ተማሪው ያየውን ምሳሌ ይከተላል። ተማሪው ያየውን ምሳሌ ለመከተል ሲሞክር የተማረውን ነገር እየተለማመደ ነው። ተማሪው ባየው ምሳሌ መሠረት እርሱም ሲኖር፥ ልክ ነኝ ወይስ ልክ አይደለሁም የሚለውን ለማረጋገጥ ወደ ምሳሌው ይመለከታል።

(4). ከላይ ከተጠቀሱት አራት አንቀጾች አብሮነትን ለመማር የሚያስፈልጉትን ነገሮች በትክክል የሚገልጹትን አራት ዐረፍተ ነገሮች ግለጽ።

አብሮነት በተግባር

ዓላማ 5 በአብሮነትና በክርስቲያናዊ ምግባ መካከል ያለውን ግንኙነት የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

በአንድ በኩል ክርስቶስን የመምሰል ሕይወት የምንማረው በአብሮነት ነው። ኢየሱስ የሰጠውን የተትረፈረፈ ሕይወት መኖር የምንማረው፥ ተወልደን ያደግንበትን ኅብረተሰብ ባሕልና ቋንቋ በምንማረው መሠረት ነው። ክርስቶስን ለመምሰል የሚያስፈልጉትን ባሕርያት የምንቀስመው፥ ሕይወታቸው የክርስቶስን ሕይወት ከሚመስል ሰዎች ጋር በምናደርገው የቅርብ ግንኙነት ነው።

የመማር (የትምህርት) ግቡ ኢየሱስ የሰጠውን አዲስ ሕይወት መመገብ ነው። እንዲሁም ይህ ሕይወት ወደ ብስለት ደረጃ እንዲያድግና የክርስቶስ ሕይወት በሁለንተናችን እንዲገለጥ ነው። ይህን ዓላማ ወደ ታሰመው ግብ ለማድረስ የአብሮነት ስልትን መጠቀም ያስፈልጋል። ኢየሱስ ዐሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ለማስተማር የተጠቀመበትን ስልት፥ እኛም ዛሬ ልንጠቀምበት ይገባል።

በአስተማሪና በተማሪ መካከል ያለው ምሳሌያዊ ግንኙነት ብርቱ ተጽዕኖ እንደሚያሳድር ልናስተውልና ይህ ግንኙነት ይበልጥ እንዲጠብቅ ልናበረታታ ይገባል። ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ የምንፈልግ ከሆነ፥ የጠበቀና ትርጉም ያለው ግንኙነት መመሥረት አለብን፤ በተሰሎንቄ የሚገኙ አማኞች እንዳደረጉት (1ተሰ. 1፥7)።

(5). ከዚህ የሚከተሉትን ጥቅሶች በጥሞና አንብብ። 1ቆሮ. 11፥1፤ ኤፌ. 5፥1፤ ፊልጵ. 3፥17፤ 1ተሰ. 6፥6፤ ዕብ. 6፥12። እነዚህ ጥቅሶች ለታነብ ጸሐፊው ትክክለኛ የእግዚአብሔር ሰዎች የሚኖሩትን ሕይወት ምሳሌ አድርጎ የመከተል አስፈላጊነትን እንዴት አጽንዖት እንደሰጠው ልብ በል። ጥቅሶቹን ልብ እያልህ አንብብ፤ ከሕይወትህ ጋር እንዴት ሊዛመድ እንደሚችሉም አስብ። መልስህን በማስታወሻ ደብተርህ ላይ ጻፍ።

(6). እውነተኛ ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. የክርስቶስን ሕይወት መኖር የምንማረው በአብሮነት ሂደት ውስጥ ነው።
ለ. አብሮነት የሰውን ባህል ለመማር ጠቃሚ ቢሆንም ለመንፈሳዊ ሕይወት ምግባ ተገቢ አይደለም።
ሐ. በክርስቲያናዊ ምግባ አገልግሎት ከሌሎች ሰዎች ጋር የምንፈጥረው የተቀራረበ ግንኙነት ኃይል ያለው መሣሪያ ነው።
መ. አዲስ ኪዳን አማኞች እግዚአብሔርን መስለው በምሳሌነት እንዲ ኖሩ ያበረታታል።
ሠ. ኢየሱስ አስራ ሁለቱን ደቀ መዝሙር በሚያደርግበት ጊዜ የአብሮ ነት ሂደትን በማስወገድ መንፈሣዊ መንገድን መርጧል።

ምሳሌያዊ ግንኙነትን ማሳደግ

ዓላማ 6 ምሳሌያዊ ግንኙነትን እንዴት እንደምናሳድግ የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

አዲስ ሕይወትን ባገኘን ጊዜ፥ የክርስቶስ ሕይወት በእኛ ውስጥ ሙሉ ሆኖ አያድግም። በክርስቲያናዊ ምግባ አገልግሎት ላይ የተሰማሩ ሰዎች ትልቁ ተግባር ይህ አዲስ ሕይወት እንዲያድግና እንዲበስል ማድረግ ነው። የዚህ ሂደት ግብ ክርስቶስ ኢየሱስን መምሰልና የእርሱ ሕይወት በእኛ ውስጥ ፍጹም መሆን ነው። ክርስቶስን የመምሰል ሕይወት በምሳሌያዊ ግንኙነት ሊገለጥ ይችላል።

በሰዎች ላይ ከሚታየው ባሕርይ አንዱ ብቁ ሆኖ መገኘት ነው፤ በራሳችን ዕይታም ሆነ በሌሎች ሰዎች ዕይታ ብቁ ሆኖ መገኘትን እንፈልጋለን። በአንዳንድ አገሮች ብቁነት የሚለካው በትምህርት ቤት ባለን ውጤትና ደረጃ ነው። በሌሎች አገሮች ደግሞ ብቁነት የሚለካው ጥሩ ስፖርተኛ፥ ወሳኝ፥ ጎረቤትና ዜጋ በመሆን ነው። አስተውለኸው ይሁን ወይም አይሁን፥ ክርስቲያኖች የኢየሱስ ክርስቶስ ብቁ አገልጋዮችና ምስክሮች መሆን አለባቸው። ለምሳሌ ጳውሎስ ወንጌልን ለመስበክ እንደ አንድ ወታደር አጥብቆ እንደሚጥር ተናግሯል። (1ቆሮ. 9፥24-27)። ከዚህ ምሳሌ እንደምንረዳው ብቁነት በመንፈሳዊ ዓለም ውስጥ ያለ እውነት ነው። ብቁ ለመሆን በምናደርገው ጥረት ውስጥ ምሳሌያቸውን ለመከተል የምናስባቸው ሰዎች ብቁ ሆነው ስናይ እኛም እንደ እነርሱ ለመሆን ፍላጎት ያድርብናል፤ ባሕርያቸውን፥ አመለካከታቸውንና አኗኗራቸውን ለመውረስ እንመኛለን።

እንዲህ ያለውን ነገር በራስህ ሕይወት ውስጥ አይተኸው ይሆናል። ምናልባት አንተ ትልቅ ግምት የምትሰጠውን ችሎታ ያለው ሰው ታውቅ ይሆናል። ይህንን ሰው ብትሆን እጅግ ትወድ ይሆናል። በጣም የምታደንቀው የኪነ ጥበብ ሰው የሙዚቃ መሣሪያ ቢጫወት አይተህ፥ ምነው እኔም እንደ እርሱ እንዲህ ብጫወት ያልክበት ጊዜ አለ? የዚህን ሰው ችሎታ አይተህ አንተም የእርሱን ችሎታ ለመውረስ ብዙ ጥረህ ይሆናል። በአንድ በኩል ይህ ምሳሌያዊ ግንኙነት ነው። ሕይወታቸው የሚማርክ ሰዎችን መምሰል የምንፈልግበትም ጊዜ አለ። በዚህ ወቅት የእነርሱን ፈለግ በመከተል እነርሱን ለመምሰል እንሻለን። ለሰዎች ምሳሌ መሆን ምሳሌነትን የማስተላለፊያ ዐቢይ መንገድ ነው።

ምሳሌያዊ ግንኙነት ለሌሎች ሰዎች ብዙ በረከትን የሚሰጥ ነው። የበሰሉ ሰዎች ሳልበሰሉ ሰዎች ድጋፍና እገዛ ያደርጋሉ። ምሳሌያዊ ግንኙነት ሌሎችን የመርዳት ግንኙነት ነው። የዚህ ግንኙነት ዋና ዓላማ ያልበሰሉና ያልጸኑ ሰዎች ብቁ እስኪሆኑ ድረስ እነርሱን መርዳትና ማሳደግ ነው። በሌላ አነጋገር ተማሪው በመንፈሳዊ ሕይወቱ እስኪበስልና ክርስቶስን እስኪመስል ድረስ አስተማሪው ያግዘዋል፥ ይደግፈዋል።

ምሳሌያዊ ግንኙነት ማለት በሌሎች ላይ ገዢ መሆን ማለት አይደለም። ምሳሌ የሚሆነው ሰው የተማሪውን ነጻነት መግፈፍ የለበትም። እንዲሁም ለተማሪው ሁሉንም ነገር የሚወስንለት እርሱ መሆን የለበትም። በመሠረቱ ለዕድገት እንቅፋት የሚሆን ነገር በምሳሌያዊ ግንኙነት ውስጥ መታየት የለበትም። ተማሪው ግንኙነቱን በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ እንዲያይ ሊደረግ አይገባም። ይልቁንም የሚያየውን ምሳሌነት እንዲያከብርና በሚያየው ምሳሌነት መሠረት ለመኖር እንዲናፍቅ መደረግ አለበት። ተማሪው በፊቱ ያለው ምሳሌ እንዴት እንደሚኖር፥ የሚገጥሙትን ችግሮች እንዴት እንደሚፈታ፥ በሕይወቱ ውስጥ የክርስቶስ ሕይወት እንዴት እንደሚያብራና ባሕሪው ከክርስቶስ ባሕሪ ጋር እንዴት እንደሚመሳሰል ያያል። ይህን መሠረት በማድረግ ተማሪው በፊቱ የሚያየውን ሰው (ምሳሌ) ለመሆን ይመኛል። ግንኙነቱ በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ ግንኙነት ነው። ተማሪው በፈቃዱ በፊቱ የሚያየውን ምሳሌያዊ ሕይወት ለመምሰል ይፈልጋል። ምሳሌ የሚሆነው ሰው በመጽሐፍ ቅዱስ

ውስጥ የተሰጠውን *መመሪያ* በመታዘዝ ያልበለለውንና ያሳደገውን ሰው ይመግባል፤ ተማሪው ደግሞ ምክር፥ *መመሪያና* ጥብቅ ኅብረት ስለሚያስፈልገው የአስተማሪውን ምሳሌነት ይከተላል።

ምሳሌያዊ ግንኙነትን ለናሳድግ፥ በተማሪዎች ሕይወት ውስጥ እንዲቀረጽ የምንፈልገው ነገር ክርስቶስን የሚያከብርና ከክርስቶስ ጋር የጠለቀ ግንኙነት ለመመሥረት የሚረዳቸው መሆኑን ማረጋገጥ አለብን። በምሳሌያዊ ግንኙነት ውስጥ የተለያዩ የግንኙነት ደረጃዎች አሉ። ዝቅተኛው የግንኙነት ደረጃ *«ታዛዥነት»* ይባላል፤ ተማሪዎች የጌታን *ሥራ* የሚሠሩት ለሳዘዝናቸው ብቻ ነው። በእኛ ዘንድም ሆነ በሌሎች ክርስቲያኖች ዘንድ ተቀባይነትን ለማግኘት ሲሉ ያዘዝናቸውን ነገር ያደርጋሉ። የተጠየቁትን ነገር የሚያደርጉት ራሳቸውን ሳይሰጡ ነው። ሌላው ዐይነት የግንኙነት ደረጃ ደግሞ *«መመሳሰል»* ይባላል (እዚህ ላይ *«መመሳሰል»* ሲባል አንድ ዐይነት መሆን ማለት ሳይሆን ሌላው ያደረገውን ማድረግ፥ ከሌላው ጋር መመሳሰል ማለት ነው)። ተማሪዎች ለመሪያቸው ትልቅ አክብሮት *መሪያቸውን* ለመምሰል ከፍተኛ ፍላጎት ስላላቸው፥ ራሳቸውን ሳይሰጡ የተባሉትን ነገር ያደርጋሉ። ሰዎች ራሳቸውን የሚያመሳስሉት ከቅን አስተሳሰብ በመነሣትና አስተማሪያቸውን ለማስደሰት ካላቸው ጽኑ ምኞ የተነሣ ሊሆን ይችላል፤ ሆኖም ሊታዘዙት *ሥራ* የተሰጠ ነገር የላቸውም። ከፍተኛው የግንኙነት ደረጃ *«የራስ ለማድረግና ከራስ ጋር ማዋሃድ»* ይባላል። በዚህ የግንኙነት ደረጃ ላይ ያሉ ሰዎች የምሳሌያቸውን *ሥራ* የራሳቸው *ሥራ* ያደረጉትና ክርስቲያናዊ ግብን የራሳቸው ግብ ያደረጉ ናቸው። የጌታ *ሥራ* ከሕይወታቸውና ከአስተሳሰ ባቸው ጋር ተሳስሮአል። ተማሪዎች የጌታን *ሥራ* የሚያዩት ፍቅራቸውን ለእግዚአብሔር የሚገልጡበትና የተሰጣቸውን ስጦታ የሚጠቀሙበት መንገድ አድርገው ነው። ምሳሌያቸውን ሲከተሉ ደስ እያላቸው ይከተላሉ፤ ይህን ሲያደርጉ ግን ወደ ራሳቸው ክርስቲያናዊ ግብ ይደርሳሉ፤ ጌታ የሰጣቸውን *ሥራ* በመሥራት የተጠሩበትን ዓላማ ይፈጽማሉ። ተማሪዎች የተጠሩበትን ዓላማ ሲፈጽሙ ለናይ፥ በምሳሌያዊ ግንኙነት አማካይነት በሕይወታቸው በታየው ፍሬ ደስ ልንሰኝ ይገባል።

የምሳሌያዊ ግንኙነት ዓላማ «ከማድረግ» ይልቅ «ሆኖ መገኘት» ነው ሊባል ይችላል። በአብዛኛው የሚያካትተው ተማሪው የሚያደርገውን ነገር ሳይሆን ራሱን ተማሪውን ነው። የምሳሌያዊ ግንኙነት ግብ ተማሪው በፊቱ ያለው ምሳሌ የሚያደርገውን ነገር «ማድረግ» ብቻ ሳይሆን ምሳሌውን «መሆን» ጭምር ነው።

በክርስቲያናዊ ምገባ አገልግሎት ውስጥ የምናሳየው ምሳሌያዊ ሕይወት ልዩ ጥንቃቄን የሚሻ ሕይወት ነው፤ አሁን የምናደርገው ሕይወታችንን እንዲያዩና እንዲከተሉ ግልጽ ማድረግ ነው። ይህ ግንኙነት ከዚህ የሚከተሉትን አገሮች ከተማሪዎች ጋር እንድናደርግ ያስገድደናል፤ የእግዚአብሔር ቃል ከዕለት ተዕለት ሕይወት ጋር እንዴት እንደሚዛመድ ማሳየት፤ ጌታ የሰጠንን ተልዕኮና ኀላፊነት ማስገንዘብ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅና ለማድረግ ፍላጎት ማሳደር። ከሁሉ በላይ ግን በንግግራችን፥ በባሕርያችን፥ በጊዜ አጠቃቀማችን፥

በችሎታችን፥ በገንዘብ አያያዛችንና በግንኙነታችን ክርስቶስ በሕይወታችን ውስጥ ማእከላዊውን ስፍራ እንደያዘ ማሳየት አለብን። ለዚህ ተልዕኮ ብቁ ሆኖ ለመገኘት፥ ሌሎች ሰዎች ሊሆኑት የሚመኙት ዐይነት ሰው መሆን ይጠበቅብናል። የክርስቶስን ሕይወት እንዲህ አድርገን በፊታቸውን ከሣልንላቸው፥ መንፈሳዊ ሕይወታቸው ያድጋል፤ ሙሉ ወደ መሆንም ይደርሳል። ይህ የሚያሳየን እኛም ማለትም ምሳሌ የምንሆን ሰዎች ክርስቶስን ለመምሰል እጅግ መናፈቅ እንዳለብን ነው።

ምሳሌ ለመሆን በተዘጋጀ ሕይወት ውስጥ ትሕትና ጨርሶ መታጣት የለበትም። ሌሎች ሰዎች እኛን ለመምሰል መፈለጋቸው ሲያስታብየን አይገባም። በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የሚያድጉ ሰዎችን የመመገብ ኀላፊነት ታላቅ ኀላፊነት ነው። ያዕቆብ ክርስቲያን አስተማሪዎች ከሌላው የበለጠ ይፈረድባቸዋል ያለው በዚህ ምክንያት ነው (ያዕ. 3፥1)።

(7). ከተራ ቁጥር 1-3 የተቀመጡትን የግንኙነት ደረጃዎች በትክክል ከሚገልጿቸው ሀረፍተ ነገሮች ጋር አዛምድ።

1. የራስ ማድረግ እና ከራስ ጋር ማዋሃድ 2. መመሣሠል
3. ታዛዥነት

ሀ. ዳዊት አድርግ ያልነውን ነገር ያደርጋል እንጂ የሚያደርገው ከልቡ አይደለም።
ለ. ወርቁ ለመምህሩ ካለው ታላቅ አክብሮት የተነሣ ከስራው ጋር የተያያዘውን ኃላፊነት ሁሉ ይፈጽማል ነገር ግን ለጌታ ሥራ እውነተኛ መሰጠት የለውም።
ሐ. ማርታ የአስተማሪዋ ነፀብራቅ ትመስላለች። የጌታ ሥራ መሆኑን ስለተረዳች አስተማሪዋ የምታደርገውን ሥራ ትሰራለች። በስራዋም በጣም ደስተኛ ናት። ምሳሌዋን በመከተል ወደ ራሷ ክርስቲያናዊ ግብ ትደርሳለች። ይህም እርካታ ~~እና~~ ደስታን ይሰጣታል።
መ. አንዱ "እሺ እሄዳለሁ" አለ ነገር ግን አልሄደም። ቆይቶ ግን ተጸጽቶ ንስሐ ገባና ሄደ።
ሠ. በኢየሱስ አገልግሎት ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ የታዘዙትን ለማድረግ ፈቃደኞች ቢሆኑም የረጅም ጊዜ አቅዱንና የሚያስከፍለውን ዋጋ አልተረዱም ነበር።

(8). እውነተኛ ከሆነው ሀረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. በመንፈሳዊ ሕይወታችን ለማደግ እና ለመብሰል በምናደርገው ጥረት እውነተኛ ክርስቶስን የመምሰል ኑሮ ከሚኖሩት ሰዎች ጋር ግንኙነትን በመመሥረት እርዳታ ልናገኝ እንችላለን።
ለ. ምሳሌያዊ ግንኙነቶች በባህሪያቸው ቋሚ እንዲሆኑ የተወሰኑ ናቸው።
ሐ. ምሳሌያዊ ግንኙነት የሚያስፈልገው በጣም ያደጉትን ሰዎች በአንድነት ለማምጣት እና እርዳታቸውን ላላደጉት ሰዎች እንዲለግሱ ለማድረግ ነው።

መ. ምሳሌያዊ ግንኙነት የተመሠረተው ምሳሌው ግንኙነቱን በበላይ ይቆጣጠረዋል በሚል ግምት ሳይሆን ተማሪው ምሳሌ በሆነው ሕይወት ላይ የሚያያቸውን ባሕሪያት እንዲከተል እድል ለመስጠት ነው።
ሠ. የተማሪው የመጀመሪያ ግብ መሆን ያለበት "ማድረግ" ነው። ምክን ያቱም ጠቃሚው ጉዳይ መሆን ሣይሆን ማድረግ በመሆኑ ነው።
ረ. ሰው በክርስትና ሕይወት ልምምድ በበሰለ ጊዜ ሰዎች በሕይወታቸው ሊከተሉት እንደሚፈልጉት ዓይነት ሰው ለመሆን ጥረት ማድረጉ በሕይወቱ ክርስቶስን የመምሰል ባህሪ አሳይቶ ሰዎች እውነተኛ ወደሆነው ሙሉ የክርስትና ሕይወት መድረስ እንደሚቻል ተግባራ ዊነቱን ማየት ይቻላቸዋል።

አብሮ መሆንና መምሰል

ጎላማ 7 ስለ ምሳሌያዊ ግንኙነት የሚናገሩትን አራት ዐበይት ነጥቦች ለይ።

ልትመስለው የምትፈልገውን ሰው በሚገባ የምታውቀው እንዴት ነው? ወይም ደግሞ ሌሎች ሰዎች እኛን በሚገባ ለማወቅና እኛን ለመምሰል የሚያስችላቸውን ግንኙነት የምንፈጥረው እንዴት ነው?

ምሳሌያዊ ግንኙነት ለመፍጠር ከሌሎች ሰዎች ጋር ለረጅም ጊዜ አብሮ መሆንን ይጠይቃል። ይህ አብሮ በመሆን የሚፈጠረው ግንኙነት ተጨባጭ በሆነ ሕይወት ላይ መመሥረት አለበት። በእንዲህ ዐይነቱ ግንኙነት ወቅት ምሳሌ የሚሆነው ሰው ሕይወት ለተማሪው ግልጥልጥ ብሎ ይቀርባል። ምሳሌ የሚሆነው ሰው አንድ ወጥ ሕይወት መኖር አለበት። በመሆኑም በሚሰብከውና በሚኖረው ሕይወት መካከል ልዩነት መኖር የለበትም። እንዲህ ሲሆን ተማሪው የሚያየውን ነገር ለመከተልና ለመምሰል የተባረከ ዕድል ያገኛል። ስለዚህ ቀጥሎ የምናያቸውን ዐበይት የምሳሌያዊ ግንኙነት ባሕርያትን በዚሁ ትምህርት ውስጥ በመጠኑ እጥንተናቸዋል። እነዚህን ዐበይት ባሕርያት ❶ የእርስ በርስ ግንኙነት ❷ የቅርብ ወዳጅነት ❸ መመሳሰል እና ❹ መምሰል በማለት ልናጠቃልላቸው እንችላለን።

«የእርስ በርስ ግንኙነት» የሚለው ሐረግ አንዱ በሌላው ላይ የሚያሳድረውን ተጽዕኖ ያመለክታል። ሰዎች ግንኙነት በፈጠሩበት ቦታ ሁሉ የእርስ በርስ ግንኙነት አለ። የአንድ ሰው ሕይወት የሌላን ሰው ሕይወት ሲነካ፥ የእርስ በርስ ግንኙነት ይፈጠራል፤ ሰዎች የእርስ በርስ ግንኙነት አደረጉ ማለት የሐሳብ ልውውጥ ተደረገ እንዲሁም የአንዱ ሕይወት በሌላው ሕይወት ላይ ተጽዕኖ አደረገ ማለት ነው። የጋራ ግንኙነትን ለማሳደግና ለማዳበር የእርስ በርስ ግንኙነት እንደ መሠረት ሊያገለግል ይችላል። የእርስ በርስ ግንኙነት በመነሻው ላይ ጥልቀት ላይኖረው ይችላል፤ ሆኖም በጊዜ ውስጥ ሊዳብርና ሊጠነክር ይችላል። የእርስ በርስ ግንኙነት ከራሳችን ግላዊ ሕይወት እውጥቶ ወደ ጋራ ሕይወት ይከተናል፤ አሁን ነገሮችን የምናየው ከእኛ የዕይታ እንጻር ብቻ ሳይሆን ግንኙነት ከመሠረትነው ሰው እንጻር ጭምር ነው። ከሌሎች ሰዎች ጋር የእርስ በርስ ግንኙነት ስንመሠርት፥ የሌሎችን ሰዎች ማንነት ማክበርና ማድነቅ እንጀምራለን። የግንኙነታችን ደረጃ እያደገ በሄደ ቁጥር ስለ

ሌሎች ሰዎች ያለን አመለካከት እየተስተካከለና የበለጠ ቦታ እየበጠ ናቸው እንመጣለን፤ በዚህ ጊዜ ራሳችንን ይበልጥ ግልጽ እያደረግንላቸው እንሄዳለን።

በእርስ በርስ ግንኙነት ላይ የተመሠረተ ወዳጅነት እብዛኛውን ጊዜ ወደ *ቅርብ የወዳጅነት ግንኙነት* ይለወጣል። *«የቅርብ ወዳጅነት»* ባለበት ግንኙነት ውስጥ ቅርበትና ግልጽነት ይኖራል። የቅርብ ወዳጅነት የሚጠብቀው (የሚጠነክረው) ይበልጥ በመተዋወቅና አብሮ በመሆን ነው፤ በመተሳሰብና በመቀራረብ ነው። የቅርብ ወዳጅነትን ባጠነከሩ ሰዎች መካከል የእንግድነት ባህርይ አይኖርም። ከቅርበታቸው የተነሣ ግንኙነታቸው ነጻነት የሰፈነበር ግንኙነት ነው፤ የግልና የውስጥ ሐሳባቸውን ተገላልጠው ስለሚነጋገሩ አይሸማቀቁም። ምሳሌያዊ ግንኙነት ውጤታማና ፍሬያማ የሚሆነው የቅርብ ወዳጅነት ባለበት ስፍራ ነው። አንድ ሰው ከምሳሌያዊ ሕይወት ብዙ የሚማረው የቅርብ ወዳጅነት ባለበት ግንኙነት ውስጥ ነው። በቅርብ ወዳጅነቱ ውስጥ ብዙ ነገሮችን ስለሚያስተውል ከምሳሌያዊ ሕይወት እየተማረ ያየውን ሕይወት ለመምሰል ይመኛል።

በክርስቲያናዊ ኅብረተሰብ ውስጥ የቅርብ ወዳጅነት የሚፈጠረው ክርስቲያናዊ ሕይወትን በመካፈልና አብሮ በመኖር ነው። የክርስቶስ ሕይወት ያላቸው ሁለት ሰዎች አብረው ሲኖሩ የሚያስተሳስራቸው የጋራ ነገር አለ፤ ሁለቱም የአንድ አካል ክፍሎች (ብልቶች) ናቸው፤ ሆኖም ሁለቱም የየራሳቸው ቦታ አላቸው። ይህ በክርስቶስ የተገኘው አንድነት (ወዳጅነት) የመንፈሳዊ ፍቅር መሠረት ሲሆን ይህም የጥልቅ ግንኙነት መታወቂያ ነው።

«መመሳሰል» ሲባል የሌላን ሰው ሕይወትና ኑሮ ለመከተል ያንን ሰው መወገን ማለት ነው። በሌላ ሰው ሕይወት ውስጥ መልካም የሚመስሉንን ባሕርያት ስናይ እነዚያን ባሕርያት ለመቅዳት እንሞክራለን። ሰዎች በሌላ ሰው ባሕርይ ከፉኛ ሲሳቡ፥ ልክ ያንን ሰው ለመሆን ይቋምጣሉ። እንዲያውም አንዳንድ ሰዎች በተማረኩበት ሰው ስም እስከመጠራት ይደርሳሉ። የሚሆነውን መሆንና የሚያደርገውን ማድረግ ብቻ ሳይሆን በዚያ ሰው ማንነት መታወቅ ይፈልጋሉ።

«መምሰል» ግን ከዚህ የተለየ ነው። የሌላን ሰው ባሕርይ ለመከተል የሚፈልጉ ሰዎች ከዚያ ሰው ጋር የጠበቀ ግንኙነት ይመሠርታሉ። መምሰል የቅርብ ግንኙነትን ያካትታል። ሰውየው የሚያደርገውን ለማድረግ መፈለግ ብቻ ሳይሆን ራሱ ሰውየውን ለመሆን መፈለግ ነው። ያ ሰው የሆነውን ለመሆን መመኘት ነው። «መምሰል» ሲባል በዚያ ሰው ከመሳብና ከመማረክ የተነሣ፥ የዚያን ሰው ባሕርይ፥ ስለ ሕይወት ያለውን አመለካከት እንዲሁም ለሚቀንና አመለካከቱን ማንጸባረቅ ማለት ነው። እርሱ የሚያደርገውን የምታደርገው እርሱን ለማስደሰት ሳይሆን እንደ እርሱ ለመሆን ደስ ስለሚያሰኝህ ነው። መምሰል የዚያን ሰው ውስጣዊ እስተያየትና የህይወት ዘይቤ የራስ ማድረግን ያካትታል። እንዲህ ያደረጉ ሰዎች አሁን የሚኖሩት የራሳቸው ባደረጉት እስተያየትና የህይወት ዘይቤ ነው። አብሮ መሆን ወይም የህይወት አንድነት መፍጠር የመምሰል መሠረት ነው፤ መምሰል የሚገነባው በዚህ መሠረት ላይ

ነውና። እንግዲህ የጋራ ግንኙነት የሚያድገው ከእርስ በርስ ግንኙነት በመነሣት ወደ ቅርብ ወዳጅነት በመዝለቅና ከዚያም ወደ መመሳሰልና ወደ መምሰል በመገሥገሥ ነው።

ይህ እስከ አሁን የተነጋገርንበት ሐሳብ ተግባራዊ ሊሆን የሚችለው ሰዎች ክርስቶስን እንዲመስሉ ግብ ባደረገ የክርስቲያናዊ ምግባ አገልግሎት ውስጥ ነው። የበሰሉ ክርስቲያኖች ትልቁ ምኞት በውስጣቸው ያለው የክርስቶስ ሕይወት በእነርሱ ውስጥ እንዲያድር መፍቀድ ነው። የበሰሉ ክርስቲያኖች ትልቁ ፍላጎት የክርስቶስ ሕይወት በእነርሱ ውስጥ በግልጽ እስኪታይ ድረስ ራሳቸውን ወደ ክርስትስ ማለጠጋትና ከእርሱ ጋር ማለተባበር ነው። የክርስቶስ አካል ግብ ሌሎች ሰዎችን ለመሳብና ለሙማረክ ብርቱ ኀይል ባለው የክርስቶስ ሕይወት መወረስና የክርስቶስን ሕይወት ያማከለ ኑሮ መኖር ነው። እንደ ሌሎች ክርስቲያኖች ሁሉ አንተም የክርስቶስ አካል ክፍል (ብልት) በመሆንህ ሕይወትህ የክርስቶስ ሕይወት ሕያው ምስክር ነው፤ ለሌሎች ምሳሌ የሚሆን ሕይወት ነው። ሌሎች ሰዎች የአንተን ሕይወት ምሳሌ አድርገው ሲከተሉ፥ ክርስቶስን ወደ መምሰል ያድጋሉ። እንዴት ያለ አስደናቂና ታላቅ ኀላፊነት ነው!

(9). እውነት ከሆኑት ሀረፍተ ነገሮች ፊት ያለውን ፊደል እክብብ።

ሀ. በምሳሌያዊ ግንኙነት ውስጥ አንዱ ሰው ሌላውን ይመስላል።
ለ. የእርስ በርስ ግንኙነት ጥልቀት ያለው የግንኙነት ደረጃ ነው።
ሐ. የእርስ በርስ ግንኙነት የሚያመለክተው አንዱ በሌላው ሕይወት ላይ የሚያሣድረውን ተጽእኖ ነው።
መ. የቅርብ ወዳጅነት ጥልቅ የሆነ የስሜት መተሣሠር ይታይበታል።
ሠ. የቅርብ ወዳጅነት የሚለው በሌላው ሰው ሥር መጠለልን ያመለክታል።
ረ. በምሳሌነት ውስጥ መመሣሠል ማለት አንድ ሰው የራሱን ማንነት ከእርስ በእርስ ግንኙነት ውጪ ያገኘዋል ማለት ነው።
ሰ. በመመሣሠል ውስጥ አንድ ሰው ራሱን በሌላ ሰው ውስጥ ይቀርጻል።
ሸ. በመምሰል ውስጥ ሰው ራሱን ከሌላው ሰው ጋር በቅርብ በማሳመድ ሌላው ሰው የሆነውን መሆን ማለት ነው።
ቀ. መምሰል የሚያመለክተው አንዱ የሌላውን ባሀሪ ሲወስድ ነው።
በ. የምሳሌያዊነትን አሳቤ በክርስቲያናዊ ምግባ አገልግሎት ውስጥ ለመተግበር አስቸጋሪ ነው።

ትክክለኛውን ምሳሌያዊ ግንኙነት መለየት

ዓላማ 8 በክርስቲያናዊ ሕይወት ውስጥ ትክክለኛ ምሳሌያዊ ግንኙነት የሆኑትን የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

የክርስቶስን ሕይወት ምሳሌያዊ በሆነ መንገድ መኖር ብርቱ የምስክርነት መንገድ ነው፤ እንዲህ ያለው ሕይወት ሰዎች ክርስቶስን እንዲመስሉ

መንፈሳዊ ሕይወታቸውን የሚያሳድግ ብርቱ መንገድ ነው። አዲስ አማኞች ትርጉም ያለውን ምሳሌያዊ ግንኙነት ለማየት ቢፈልጉ ወደማን ማየት ይችላሉ? የክርስቶስን ሕይወት ሊያሳዩ የሚችሉ ትክክለኛ ምሳሌዎች እነማን ናቸው?

ወላጆች ከልጆቻቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት ምሳሌያዊ ግንኙነት ነው። በወላጆችና በልጆች መካከል ጥብቅ ግንኙነት አለ። በጤናማ ቤተሰባዊ ግንኙነት ውስጥ ለምሳሌያዊ ግንኙነት መሠረት የሆኑት ዐበይት ባሕርያት ሁሉ አሉ፤ እነርሱም የቅርብ ወዳጅነት፥ ክትትል፥ ትርጉም ያለው ግንኙነትና የእርስ በርስ ፍቅር ናቸው። በወላጆችና በልጆች መካከል እነዚህ ግንኙነቶች የግድ መኖር አለባቸው።

በወላጆችና በልጆች መካከል እንዲህ ያለው ምሳሌያዊ ግንኙነት እንዳለ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ወላጆች የእግዚአብሔርን ሕግ በመታዘዝና ሥርዐቱንም በመጠበቅ ለልጆቻቸው ምሳሌ እንዲሆኑ እግዚአብሔር በሕግ መጻሕፍቱ ላይ አዖአል።

(10). ዘዳ. 6፡1-9ን በጥንቃቄ አንብብ። ጠቀሜታውን አሰላስል፤ ከዚያም ለሚከተሉት ጥያቄዎች በማስታወሻ ደብተርህ ላይ መልስ ጻፍ።

ሀ. በዘዳግም ላይ ሰስተሰጠው መልእክት ምን ታስባለህ?
ለ. ምንባቡ የሚናገረው ለነማን ነው?
ሐ. ከቁጥር 5-9 የተሰጠውን ትእዛዝ ዘርዝር።
መ. እነዚህ ትእዛዛት መልእክቱን በመጀመሪያ ለተቀበሉት ሰዎች ምን ማለት ናቸው?
ሠ. ኤፌ. 5፡1ን ከዘዳ. 6፡1-9 ጋር እነጻጽርና እነዚህ ትእዛዞች ለምን እንደተሰጡ ግለጽ።

(11). ሙሴ. 2፡10-15 አንብብና በምንባቡ መሠረት የሚከተለውን ሙሉ ከሚያደርገው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል እክብብ። እግዚአብሔርንና ታላቅ ሥራውን የማያውቀው ትውልድ መነሣቱ የሚያመለክተው . . .

ሀ. እሥራኤል በምድሪቱ የነበሩትን ሰዎች ባህል ከራሷ የአስተሳሰብ እሴት ጋር ማቀናጀት ያለመቻሏን ነው።
ለ. እስራኤል የእግዚአብሔርን ሕግጋት ስትተረጉም ልልና ልቅ መሆኗን ነው።
ሐ. መንፈሳዊ ሕይወት ሊተላለፍበት ይገባ የነበረበትን ቦታ ማለትም የቤተሰብን ውድቀት ነው።
መ. የመንፈሳዊ እና ሞራላዊ ግዴታን የማስተማር ኃላፊነት ያለው የሕዝባዊ የትምህርት ሥርዓት መውደቅ ነው።

እስራኤላውያን ምሳሌያዊ ሕይወትን በልጆቻቸው ፊት ለምን መኖር እንዳለባቸው ሙሴ የሰጠውን መመሪያ ከዚህ ክፍል እንደተማርህ ተስፋ እናደርጋለን። ወላጆች እግዚአብሔርን በሙሉ ልባቸው እንዲወዱ ታዘዋል፤

ይህም ለሌሎች (ለልጆች) ትልቅ ምሳሌ ሊሆን የሚችል ነው። የእግዚአብሔርን ትእዛዛት በሙሉ ልባቸው እንዲጠብቁ ማለትም ለመንፈሳዊ ነገር ቦታ እንዲሰጡ ታዘዋል። በቤተሰባዊ ግንኙነታቸው ውስጥ ለመንፈሳዊ ነገር ትልቅ ቦታ በመስጠት እነዚህን ነገሮች ለልጆቻቸው እንዲያስተምሩ ታዘዋል። ቤታቸውን የሃይማኖት የእምነት ማእከል ማድረግ አለባቸው። ልክ እንዲሁ ክርስቲያኖችም ለክርስቶስ ሕይወት ምሳሌ መሆን አለባቸው።

ትንንሽ ቡድኖችና ኅብረቶች የግንኙነት መመሥረቻ ማእከሎች ናቸው። እነዚህ ቡድኖች ወይም ኅብረቶች የቤተሰብ አባላትን፥ ጎረቤቶችን፥ የቤተሰብ ጓደኞችን ሊያካትቱ ይችላሉ። በእነዚህ ቡድኖችና ኅብረቶች ውስጥ የሚሳተፉት አባላት መልካም ምሳሌነትን ሊያሳዩ ይችላሉ። ከሌላ ሰው ጋር የመሠረትከው እንዲህ ያለ ግንኙነት ትዝ ይልሀ ይሆናል። ያ ሰው በመንፈሳዊ ነገሩ ከአንተ በጣም የበሰለ ከሆነ ምሳሌ ሊሆንህ ይችላል፤ ወይም ደግሞ ያ ሰው እንዳንተ ያልበሰለ ከሆነ ምሳሌ ልትሆነው ትችላለህ።

እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስተማሪ እንዲሆኑ የአስተማሪነት ስጦታ ያላቸውን ሰዎች እንዳስቀመጠ በዚህ ትምህርት ውስጥ አስተውለህ ይሆናል። ስለ መንፈሳዊ ስጦታ የሚናገሩት ክፍሎች ሁሉ እግዚአብሔር የአስተማሪነት ስጦታን ለቤተክርስቲያን እንደሰጠ ያወሳሉ። በቤተክርስቲያን ውስጥ በአስተማሪነት የሚያገለግሉ ሰዎች ምሳሌያዊ ሕይወትን የመኖር ኀላፊነት አለባቸው። አስተማሪዎች የእግዚአብሔርን ቃል እውነት በባሕርያቸው፥ በአመለካከታቸውና በኑሮ ዘይቤአቸው እማኳኑነት ሕያው በሆነ መንገድ የማስተማር ግዴታ እንዳለባቸው ቅዱሳት መጻሕፍት ይናገራሉ (1ጢሞ. 4፥12)።

እንደ እውነቱ ከሆነ ከቤተክርስቲያን ባሕርይ የተነሣ፥ እያንዳንዱ አማኝ ለሌላው ምሳሌ መሆን አለበት። ጳውሎስ በቆሮንቶስ የሚገኙ አማኞችን ሲያሳስባቸው፥ እናንተ በዙሪያችሁ ላሉ ሰዎች የምትነበቡ መልእክት (ወይም ደብዳቤ) ናችሁ ይላቸዋል (2ቆሮ. 3፥1–3)። እንደ ጳውሎስ አባባል የቆሮንቶስ ሰዎች ለሌሎች የሚነበቡት በልባቸው እንደተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል ነው። ይህም ማለት ለሚያያቸው ሰው ሁሉ ክርስቶስን የሚመስል ሕይወት ለሌሎች መታየት አለበት። በክርስቶስ አካል ውስጥ ጥብቅ ትስስር በመኖሩ ምሳሌያዊ ግንኙነት አለ። አንዳንድ ጊዜ እኛ ሳናውቀውና ልብ ሳንለው ሌሎች ሰዎች የእኛን ሕይወት ምሳሌ ሲያደርጉ ይገኛሉ። ሆኖም ከዚህ ይልቅ እኛ እያወቅነውና ልብ እያልነው ሌሎች ምሳሌ ሊያደርጉት የሚመኙትን ሕይወት ከሌሎች ጋር የቅርብ ግንኙነት በመመሥረት ማሳየት አለብን።

(12). እውነት ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. ቤተሰባዊ ግንኙነት በምሳሌያዊ ግንኙነት ውስጥ መኖር የሚገባውን ለማሳየት ዓይነተኛ ነው።
ለ. ክርስቲያኖች ዓይናቸውን በጌታ ላይ ማድረግ ስላለባቸው የሚያሳዩት ምሳሌያዊ ሕይወት ለሌሎች ጠቀሜታ የለውም።

ሐ. መጽሐፍ ቅዱስ ወላጆች ለልጆቻቸው በመንፈሳዊ እውነት ምሳሌ እንዲሆኑ ያዛል።
መ. ጠንካራ ወዳጅነት ሊከተሉት የሚገባ ምሳሌ ነው።
ሠ. በቤተ ክርስቲያን ያሉ አስተማሪዎች ከሚሆኑት ይልቅ ለሚናገሩት ትልቅ ትኩረት መስጠት ይኖርባቸዋል።
ረ. በቤተ ክርስቲያን ያሉ አስተማሪዎች ሰዎች ሊከተሉት የሚገባ ሕይወት እንዲኖሩ የተለየ ኃላፊነት አለባቸው።
ሰ. ክርስቲያኖች ሁሉ ሰዎች እንዲያዩት ክርስቶስን የመምሰል ሕይወት መኖር አለባቸው።

ኢየሱስ «ተማሪ. . . እንደ አስተማሪው ይሆናል» በማለት የተናገረው ቃል ትልቅ እድናቆት የሚቸረው ቃል ነው። የክርስቲያናዊ ምገባ ዓላማ ሰዎች ክርስቶስን እንዲመስሉ መርዳት ሲሆን ይህን ተልዕኮውን ከግብ የሚያደርሰው የአብሮነት ስልት በመጠቀም ነው። ይህ ስልት ምሳሌያዊ ግንኙነትን በመመሥረት አስተማሪውን የሚመስሉ ተማሪዎችን የሚያፈራ ስልት ነው። የክርስቶስ አካል በሆኑ አማኞች መካከል ያለው የጋራ ግንኙነት መንፈሳዊ ዕድገትን ለማምጣት ትክክለኛው መንገድ ነው።

የሙከራ ፈተና

ለእያንዳንዱ ጥያቄ ትክክለኛ መልስ ከሆነው ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

1. ከሚከተሉት ውስጥ ከአንዱ በስተቀር የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶችን እንደ እምነት መሠረት አድርገን ማስተማራችን ቀዳማዊ ምክንያቶች ሊሆኑ ይችላሉ። በዚህ ትምህርት ውስጥ ያልተጠቀሰው ምክንያት የትኛው ነው?

ሀ. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሀቆች ለእምነት እውቀት መሠረት ናቸው።
ለ. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሀቆች እምነት እንዲያድግ የሚያደርጉ የእውቀት ምንጮች ናቸው።
ሐ. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሀቆች የተፈጸሙ ሀቆች፣ እንደ እሳቤና አንዳን ዶች ደግሞ እንደ መርሆዎች ቀርበዋል።
መ. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሀቆች ሁሉ አካላዊነት ከሌላቸው የተሰጡ መገለ ጦች ናቸው።

2. እንደ ትምህርቱ አባባል ሰው መጽሐፍ ቅዱስን የእምነት መሠረት አድርጎ ያስተምራል፤ ምክንያቱም. . .

ሀ. ሰዎች የሰነ ምግባር ሕይወት እንዲኖሩበት የምናደርግበት መንገድ ባለመኖሩ ነው።
ለ. ልንቀበላቸው ወይም ልንጥላቸው የምንችላቸው እግዚአብሔር ለእኛ የሰጠን እውነቶች በመሆናቸው ነው።

ሐ. በቤተ ክርስቲያን ከተሰጣቸው የእመለካከት ግምት የተነሣ ነው።
መ. ቅደም ብሎ በሐዋርያት የተሰጠ የማበተማርያ መንገድ ስለሆነ ነው

3. ሚዛናዊ ስሆነ ክርስቲያናዊ ምገባ የመጽሐፍ ቅዱሳዊ ሀቆች እና ተገቢ የሆነ የክርስቲያን ሕይወት ምሳሌ አስፈላጊ ነው። ይህንንም ውጤታማ በሆነ መንገድ መማር የሚቻለው

ሀ. መደበኛ እና መደበኛ ባልሆነ መንገድ ነው።
ለ. ተማሪው ራሱን በራሱ ሲያስተምር ነው።
ሐ. በቤተ ክርስቲያን የትምህርት አገልግሎቶች በኩል ነው።
መ. በማህበረሰባዊ እና በባህላዊ ተጽእኖ ነው።

4. በምንባቡ መሠረት እብሮነትን ለክርበቲያናዊ ምገባ እንደ ስልት የምንጠቀመው ለምንድን ነው?

ሀ. ሌሎችን ለማስተማር ቀላል ስለሆነ እና መደበኛ መዋቅሮችን ስለማይጠይቅ ነው።
ለ. ይህ ስልት ለተደረገው ጥረት ፈጣን ውጤት ስለሚሰጥ ነው።
ሐ. የክርስቲያን ሕይወት ምሳሌ መሆን ለሰዎች ሁሉ የተለመደ ነገር ስለሆነ ነው።
መ. የክርስቶስን ሕይወት ተገቢ የእመለካከት ግምት፣ አስተሳሰብ እና ባህሪ መወራረስ የሚቻለው ምሳሌ ከምናደርጋቸው ሰዎች ጋር ትርጉም ያለው ግንኙነት መመሥረት ሲቻል ነው።

5. ከሚከተሉት ሀረፍተ ነገሮች ውስጥ እብሮነትን በተመለከተ ከአንዱ በስተቀር የቀሩት እውነት ናቸው። የትኛው ዐረፍተ ነገር ነው እውነት ያልሆነው?

ሀ. የክርስቶስን ሕይወት የምንማረው በእብሮነት ሂደት ውስጥ ነው።
ለ. አዲስ ኪዳን አማኞች እግዚአብሔርን የመምሰልን ምሳሌነት እንዲ ከተሉ ያበረታታል።
ሐ. እብሮነት የሰውን ልማድ ለመማር ጠቃሚ ቢሆንም ለመንፈሳዊ እድገት ምገባ ግን ተገቢ አይደለም።
መ. ኢየሱስ አስራ ሁለቱን ባሰለጠነ ጊዜ የእብሮነትን ሂደት ተጠቅሞአል።

6. በዚህ ትምህርት መሠረት ምሳሌያዊ ግንኙነት ለክርስቲያናዊ ምገባ ጠቃሚ ነው፤ ምክንያቱም ሰዎች በተፈጥሮ ብቃት ለማግኘትና ብቃት ያለውን ሰው ምሳሌነት መከተል ስለሚፈልጉ ነው። ስለዚህ ሰው

ሀ. ክርስቶስን የሚመስልን ሰው ምሳሌ ማድረግ የሚመቸው ነገር ነው።
ለ. ምሳሌያዊ ግንኙነት በተፈጥሮ በዕለታዊ ልምምዱ ውበጥ ለማደግ ይረዳኛል ብሎ ያስባል።
ሐ. መንፈሳዊ ምሳሌውን በመከተል እና ባህሪውን በመቅዳት ብዙ አስቸጋሪ የሆኑ የመንፈሳዊ እድገት ልምምዶችን ያበወግዳል ብሎ ያስባል።

መ. ከላይ በተጠቀሱት ሀ፣ ለ እና ሐ ምክንያቶች የተነሣ ምሳሌውን ይከተላል።
ሠ. በ"ሀ" እና በ"ለ" ከተጠቀሱት ምክንያቶች የተነሣ ምሳሌያዊ ግንኙነትን ያበጃል።

7. ምሳሌያዊ ግንኙነት ለመንፈሳዊ እድገት ስልትን እና የእመለካከትን ዋጋ ለማስተላለፍ ውጤታማ እና እመርቂ መንገድ ነው። ከታች ከተጠቀሱት ምክንያቶች ውስጥ ለእነዚህ ግንኙነቶች ዓላማ ያልሆ ነው ዐረፍተ ነገር የትኛው ነው?

ሀ. ምሳሌያዊ ግንኙነት የሐብት ምንጭ ነው። ለደካሞች መንፈሳዊ ብቃትን እስኪያሳድጉ እርዳታን እና መንፈሳዊ ድጋፍን ይሰጣል።
ለ. የምሳሌያው ግንኙነት ግብ ምሳሌው ክርስቶስን የሚያከብር ሕይወት እንዲኖርና ተማሪውን ጥልቅ ለሆነ የክርስቶስ ሕይወትና ሥራ የተሰጠ እንዲሆን ነው።
ሐ. ተማሪው ሙሉ የሆነ ክርስቲያናዊ ብስለት እና በሁሉም መንፈሳዊ እቅጣጫዎች ብቃት እስኪያሳይ ድረስ ምሳሌው ግንኙነቱን ሙሉ በሙሉ መቆጣጠር አለበት።
መ. ምሳሌያዊ ግንኙነት ምሳሌው በሚኖረው ሕይወት በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ እና ተማሪውም የሚከተለው ነው።

8. ምሳሌያዊ ግንኙነቱ ውጤታማ እንዲሆን ካስፈለገ ተማሪው ማድረግ ያለበት

ሀ. ልክ እንደተከተለው ምሳሌ መሆን መቻል።
ለ. ይህን ግንኙነት በቋሚነት መጠበቅ እና ራስን ለምሳሌው በማስገዛት የምሳሌውን እንቅስቃሴ ተከትሎ ለተግባር መንቀሳቀስ።
ሐ. ከሌሎች የሕይወት እቅጣጫዎች ይልቅ እንቅስቃሴዎች ላይ ትኩረት መስጠት።
መ. የተማሩትን በተግባር ለማዋል እና በምሳሌው ላይ ያዩትን ባህሪ ለማሳየት እድል ማግኘት።

9. ትምህርቱ ለውጤታማ ምሳሌያዊ ግንኙነት አስፈላጊ የሆኑ አራት ክፍሎችን ያስተምራል። ይህ ግንኙነት የሚያድግበት ቅደም ተከተል እንደሚከተለው ነው።

ሀ. መምሰል፣ መመሳሰል፣ የቅርብ ወዳጅነት እና የእርስ በርስ ግንኙነት
ለ. የእርስ በርስ ግንኙነት፣ የቅርብ ወዳጅነት፣ መመሳሰልና መምሰል
ሐ. መመሳሰል፣ የእርስ በርስ ግንኙነት፣ የቅርብ ወዳጅነትና መምሰል
መ. የቅርብ ወዳጅነት፣ የእርስ በርስ ግንኙነት፣ መምሰል እና መመሳሰል

10. በትምህርቱ መሠረት ሰው ምሳሌ አድርጎ ሲከተላቸው የሚገቡ ሰዎች፡

ሀ. ታላላቅ ወንጌላውያንን፣ እረኞችን፣ የቀድሞ ሐዋርያትን እና የመጽ ሐፍ ቅዱስ ጀግኖችን ነው።

ለ. ለመንፈሳዊ እድገት ብለው በተለየ ሥፍራ ከማህበረሰቡ ተገልለው የሚኖሩትን ሰዎች ነው።
ሐ. እንቱ የተባሉ ወዳጆቻችንን፣ የቤተሰብ አባላትን፣ አስተማሪዎችን እና ክርስቲያኖችን ሁሉ ነው።
መ. በከፉ ኃይል ላይ ድልን የተቀዳጁትን የቀድሞ የበለሉ ታላላቅ ትውልዶችን።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

7. ሀ. 3 ለ. 2 ሐ. 1 መ. 3 ሠ. 2

1. ሀ. ሐሰት ሐ. እውነት ሠ. እውነት
   ለ. እውነት መ. ሐሰት ረ. እውነት

8. ሀ. እውነት ሐ. እውነት ሠ. ሐሰት
   ለ. ሐሰት መ. እውነት ረ. እውነት

2. ለ

9. ሀ. እውነት መ. እውነት ሰ. እውነት በ. ሐሰት
   ለ. ሐሰት ሠ. ሐሰት ሸ. እውነት
   ሐ. እውነት ረ. ሐሰት ቀ. እውነት

3. የአንተ መልስ። ከሌሎች ዝርዝሮች በተጨማሪ የሚከተሉትን መዘርዘር ትችላለህ። የትኛው ምግብ ይበላል፣ የትኛውስ አይበላም፣ ተቀባይነት ያለው እና የሌለው ባህሪ፣ የትኛው ነው ለሕይወት ተገቢ የሆነ ግብ፣ የትኛው የአመለካከት ዋጋ ነው ተገቢ የሆነው እናም የትኛውን ማህበረበባዊ ሕግ ነው ሰው መከተል ያለበት።

10. ሀ. የአንተ መልስ። አፍቃሪ አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ግንኙነቱን ካጠበቁ ልጆቹ እንደሚባረኩ ያናገራቸዋል።
    ለ. በእስራኤል ውስጥ ያሉ ወላጆችን ይመለከታል።
    ሐ. እግዚአብሔርን በፍጹም ልብህ ውደድ፣ ትእዛዙንና ፍርዱን ታደርጋት ዘንድ ጠብቅ። ለልጆችህም ምሳሌ በመሆን አስተ ምረው።
    መ. እነዚህን ትእዛዛት የግድ መፈጸም የሚገባቸው ኃላፊነቶች አድርገው ይቆጥሯቸው ነበር። በረከታቸው በመታዘዝ ላይ የተመሠረተ ነበር።
    ሠ. እነዚህ ትእዛዛት በሁኔታዎች ላይ የተመሠረቱ ሲሆኑ እስራ ኤላውያን ጌታን በቅርበት እንዲከተሉና በሕይወታቸው ሙሉና በቁሳቁስም ጭምር በረከቱን እንዲካፈሉ ለመለወጥ የታቀዱ ትእዛዛት ነበሩ።

4. ሀ. አብሮነት የሚካሄደው በእውነተኛው የሕይወት መስመር ላይ ልምድን በጋራ በመካፈል ነው።
   ለ. በአብሮነት አማካኝነት መማር ከምሳሌው መመሪያን መቀበል ይጠይቃል።
   ሐ. ከሌሎች ጋር ቅርብ የሆነ ግንኙነት መመስረት አስፈላጊ የሆነ የአብሮነት አካል ነው።
   መ. አብሮነት ተማሪው ምሳሌውን እንዲመስል እድል ያስፈል ገዋል።

11. ሐ

5. የአንተ መልስ።

12. ሀ. እውነት መ. እውነት ሰ. እውነት
    ለ. ሐሰት ሠ. ሐሰት
    ሐ. እውነት ረ. እውነት

6. ሀ. እውነት ሐ. እውነት ሠ. ሐሰት
   ለ. ሐሰት መ. እውነት

7 ሰዎች እንዲማሩ መርዳት

ትምህርት

አማኑኤል ወደ ትምህርት ቤት በመሄዱና ትምህርቱም ጣፋጭ በመሆኑ ተደስቶአል። በመጀመሪያ የተሰጠው ሥራ ቀላል ነበር፤ ፊደል ማጥናት፥ ቁጥሮችን መለየት፥ ከ1 እስከ 10 መቁጠርና የራሱን ስም መጻፍ ነበር። ውሎ ሲያድር ግን የሚሰጠው ሥራ እየጠነከረ መጣ፤ የተጻፉ ነገሮችን በትክክል ማንበብ፥ መጻፍና የሂሳብ ጥያቄዎች መመለስ ነበር።

ፀሐይ በመማር ማስተማር ላይ የተሰጠውን ዐውደ ጥናት ከተካፈለች በኋላ ልጇ አማኑኤል ጥሩ ተማሪ እንደሆነ ተረዳች፥ የአማኑኤል አስተማሪ መምህርት ሔንሳ ልጆች እንዴት መማር እንደሚችሉ መርዳት ታውቃለች። እንዲሁም ትምህርት ጣፋጭ፥ አስተሳሰብን ፈታኝና ውጤታማ እንዴት እንደሚሆን ታውቃለች።

አስተማሪ ትምህርትን እንዴት እንደምንማር ትክክለኛውን አቅጣጫ ሲያሳየን የመጽሐፍ ቅዱስን እውነቶች መማር እንችላለን። በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ አስተማሪዎች ቅዱሳት መጻሕፍትን በጥልቀት እንድንመረምር፥ ትርጉማቸውን እንድንለይና ከዕለት ተዕለት ኑሮአችን ጋር እንድናዛምድ አቅጣጫ ይጠቁሙናል።

በዚህ ትምህርት ውስጥ ሰዎችን እንዴት እንደምታስተምር፥ መጽሐፍ ቅዱሰን ስታጠና ቀድሞ የማታውቃቸውን ነገሮች እንዴት እንደምታውቅ፥ መጽሐፍ ቅዱሰን እንዴት እንደምታጠናና ትርጉም ያለው ትምህርትን እንዴት እንደምታዘጋጅ ትማራለህ።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- የማስተማር ተግባር
- ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት
- ስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት
- ተማሪው ሊማር የሚገባውን ነገር በሚገባ ማቀድ

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማ

ይህንን ትምህርት አጥንተህ ስትጨርስ ከዚህ የሚከተሉትን ነገሮች ትማራለህ።

- የማስተማር ተግባር ምን እንደሆነ ማብራራት ትችላለህ።
- በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ውስጥ ያሉትን ሁለት የጥናት መመሪያዎች መግለጽ ትችላለህ።
- ተማሪው ሊማር የሚገባውን ነገር እንዴት ትርጉም ባለው መንገድ ሊማር እንደሚችል መግለጽ ትችላለህ።

የክፍለ ትምህርቱ ዝርዝር

የማስተማር ተግባር

ባለፈው ትምህርታችን፥ በእምነት ላይ ስለ ተመሠረተ ሙሉ ሕይወት ተነጋግረን ነበር። በትምህርቱ ላይ እንዳየነው፥ አንድ ሰው ሙሉ ሰው ወደ መሆን ደረጃ የሚደርሰው የመጽሐፍ ቅዱስ ዕውቀት ሲያገኝ እንደሆነና ይህም ዕውቀት መሠረታዊና ጥልቅ የእምነት አስተምህሮዎችን እንደሚያካትት ተነጋግረናል። ለሥጋዊ ሕይወታችን ምግብ እንደሚያስ ፈልገን ሁሉ ለመንፈሳዊ ሕይወታችንም የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ያስፈልገናል ሮሜ 10፥17። አንድ ሰው ወደ ሙሉ ክርስቲያናዊ ሕይወት ደረጃ እንዲደርስ ዕውቀት ብቻ ሳይሆን፥ ያወቀውን እውነት በሥራ ላይ ማዋል አለበት። በዕውቀት እያደግን ስንሄድና ያወቅነውን ነገር በሥራ ላይ እያዋልን ስንሄድ በእምነት ላይ የተመሠረተ ሕይወት ይኖረናል።

በእምነት ማደግ የሚያስፈልገን ለምንድን ነው? በመንፈሳዊ ሕይወት የማደግ፥ በእምነት የመጠንከርና በርካታ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶችን የማወቅ ጥቅሙ ምንድን ነው? የመንፈሳዊ ሕይወት ግቡ በእነዚህ ነገሮች ማደግ ብቻ ነው? በክርስቲያናዊ ሕይወት የመብሰል ግቡ ይህ አይደለም! ሕይወታችን የሚያድገው ከሌሎች ተነጥሎ አይደለም። በጸጋ እንድናድግ (2ጴጥ. 3፥16) የእግዚአብሔር ቃል በሚገባ የሚተረትሩና የሚተረጉሙ ሰዎች እንድንሆንና (2ጢሞ. 2፥16) በእኛ ስላለው ተስፋ ምክንያት ለሚጠይቁን ሁሉ መልስ ለመስጠት ዘወትር ዝግጁ እንድንሆን ምክር ተሰጥቶናል (1ጴጥ. 3፥15)። ደኅንነትን ያገኘነው በክርስቶስ አካል ውስጥ ያሉ ሰዎችን በተለይም በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ሕፃናት የሆኑትን እንድናገለግል ነው። እኛ ራሳችን እንዴት እንዳደግን ስለምናውቅና የእግዚአብሔርም ቃል ሌሎችን እንድናገለግል ስለሚያዘን የክርስቶስን አካል ለማገልገል እንነሳሳለን።

በክፍለ ትምህርት 6 ላይ መደበኛ ስላልሆነ ክርስቲያናዊ ምገባ አንዳንድ ሐሳቦችን ተመልክተናል። ሰዎች ብዙ ቁም ነገሮችን የሚማሩት መደበኛ ባልሆነ የማስተማሪያ ሥርዐት ነው፤ በቤትና በጎረቤት ካለን ግንኙነት (ከአብሮነት) ብዙ ትምህርት እናገኛለን፤ ልክ እንዲሁ በመንፈሳዊ ዓለምም

ውስጥ የክርስቶስን ሕይወት የምንማረው የበሰሉ ክርስቲያኖችን ባህርይና ሕይወት በማየት ነው። በመጨረሻም የእኛም ሕይወት ክርስቶስን እየመሰሰ ሲሄድ ሌሎች ሊከተሉት የሚመኙት ሕይወት እንደሚሆን ተነጋግረናል።

አሁን ደግሞ መደበኛ ባሕርይ ስላለው ክርስቲያናዊ ምግባ እንነጋገራለን። በዚህ ትምህርት ደግሞ በክፍል ውስጥ በመሆን በመማር ማስተማር ተግባር የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶችን እንዴት ማስተማር እንደምትችል ታጠናለህ።

የማስተማር ተግባር ፍቺ

ዓላማ 1 የማለተማር ተግባርንና መማር የሀይወት ለውጥን ለምን እንደሚ ያካትት የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

የማስተማር ተግባር ዕውቀትን ማስተላለፍ ብቻ እንዳልሆነ ተመልክተናል። የማስተማር ተግባር ከመናገርና ከማውራት በላይ ነው። ታሪክን መተረክ፥ እውነትን መግለጥ፥ እውነቶችን መተንተንና ዕውቀትን መዘርዘር በራሱ ውጤታማ የማስተማር ተግባር ነው ላይባል ይችላል። ይህ ሁሉ ተደርጎ ሰዎች ምንም ነገር ካልተማሩ የማስተማር ተግባሩ ውጤታማ አልነበረም ማለት ነው። እንዲህ ያለ ነገር ሲያጋጥም ነገሩን በጥሞና መመርመር ያስፈልጋል። አስተማሪው ውጤታማ ሳይሆን የቀረው ደካማ የማስተማሪያ ስልት ስለተጠቀመ ነው? ተማሪዎቹን የሚያስተምረው አንድን የስሜት ህዋስ ብቻ የሙጥኝ በማለት ነው? አለተማሪው ሌሎቹን የስሜት ህዋሳት ለምሳሌ እንደ ማየትና መስማትን ረስቶአቸዋል? የተማሪዎችን የመማር ችሎታ ሊያዳብር የሚችለውን ለምሳሌ እንደ ውይይት ያለውን የማስተማሪያ ስልት ችላ ብሎአል? «ሸማቹ ካልገዛ፥ ነጋዴው ሸቀጡን አልሸጠም» የሚለው ብሂል የመማር ማስተማር ሂደትን በትክክል ይገልጻል። ለምሳሌ ተማሪው በሚገባ መማር ካልቻለ፥ የማስተማሪያ ስልታችን ትክክለኛ አይደለም ማለት ነው። አንድ ሰው በክፍል ቆሞ ስለተናገረ ብቻ ተማሪዎች ተምረዋል ማለት አይቻልም። መማርና ማስተማር ጥብቅ ትስስር ስላላቸው አንዱ ያለ ሌላው ውጤታማ መሆን አይችልም። እውነት ጣፋጭ ባልሆነ መንገድ መቅረብ የለበትም፤ እንዲሁም እንደ ነገሩ በተማሪው ላይ መወርወር የለበትም። ተማሪ በግድ እንዲማር መደረግ የለበትም። እንግዲህ የማስተማር ተግባር በትክክል ሊከናወን የሚችለው እንዴት ነው?

ቀደም ሲል ያነሳነውን ሐሳብ እዚህ ላይ እንደገና በማንሳት አጽንዖት መስጠት ይኖርብናል። አንድ ተማሪ የሚማረው ነገር ትርጉም እንዲሰጠው ትምህርቱን በግሉ ማጣጣም አለበት፤ ከሚማረው ነገር ውስጥ እውነትን ራሱ ፈልጎ ማግኘት አለበት። ማንም አስተማሪ እንዲህ ሊያደርግለት አይችልም። ይሁንና በአስተማሪው መሪነት እውነትን ማግኘት ይችላል። ስለዚህ በመማር ሂደት ውስጥ አስተማሪ መሪ ሊሆን ይችላል። የማስተማር ተግባር ተማሪዎች ትምህርት እንዲማሩ ሁኔታዎችን ማመቻቸት ነው፤ ተማሪዎች እንዲማሩ መርዳት ነው። ተማሪው የተማረውን ነገር ከዚህ በፊት ከሚያውቀው ነገር ጋር እያስማማ ማጣጣም አለበት። የተማረው ነገር ከእርሱ ጋር እንዴት

እንደሚዛመድ ማስተዋል አለበት፤ እንዲሁም የተረዳውን ነገር ከዕለት ተዕለት ሕይወቱ ጋር ማዛመድና ሕይወቱን አሁን ካገኘው እውነት ጋር ማስተሳሰር አለበት። "በመማር ሂደት ስውጥ እጅግ አስፈላጊ ነው» የሚባለው ለዚህ ነው። እንግዲህ አስተማሪው «የለውጥ ተወካይ» ነው። በሰዎች ሕይወት ውስጥ የአስተሳሰብና የባሕሪ ለውጥ ካየን፥ ሰዎች በእርግጥ ተምረዋል ማለት ነው።

በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ አስተማሪውም ሆነ ተማሪው ወሳኝ ሚና አላቸው። ከዚህ በታች የሚገኘው ሠንጠረዥ በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ የአስተማሪውና የተማሪው ሚና ምን እንደሆነ እንዲሁም በመካከላቸው ያለው ግንኙነት ምን እንደሚመስል ያሳየናል።

እንግዲህ የማስተማር ተግባር፥ ተማሪዎች በሚገባ እንዲማሩ የተመቻቸ ሁኔታን «መፍጠር»፥ ተማሪዎችን «ማበረታታት» እንዲሁም ተማሪዎች እውነትን ራሳቸው ፈልገው እንዲያገኙ «መምራት»ን ያካትታል። የማስተማር ተግባር፥ ተማሪዎች ቁም ነገር እንዲያገኙ የተለያዩ የመማሪያ ስልቶችን ማዋቀር ያካትታል። እንዲሁም ተማሪው የተማረውን ነገር በአግባቡ መመርመር እንዲችል በሚገባ የታቀዱ የቤት ሥራዎችን መስጠትና ተማሪውን ለስውጥ የሚያዘጋጁ ልምዶችን ማካፈልን ያጠቃልላል። ተማሪዎች የተፈለገውን ለውጥ እንዲያመጡ ማስትም ተማሪዎችን አሁን ካሉበት ደረጃ አስተማሪው ወደሚፈልገው ደረጃ ለማምጣት፥ አስተማሪው (1) ተማሪው መማር የሚገባውን ነገር መወሰን አለበት

የአስተማሪው ኀላፊነት	የተማሪው ኀላፊነት
–ተማሪው የሚማረውን ነገር በግሉ እንዲመረምረው ማበረታታት፤ ተማሪው ጠያቂ እንዲሆን ማገዝ፤ የሚያስተም ረውን ትምህርት በሚገባ ማዘጋጀት።	–የተማረውን ነገር በግሉ መመርመር
–ተማሪው እውነትን በራሱ ፈልጎ እንዲ ያገኝ መምራት፤ ተማሪው ሊያደርገው የሚገባውን ነገር በግልጽ ማስታወቅ።	–እውነትን በራሱ ፈልጎ ማግኘት
–ከሕይወት ጋር የተዛመዱ ጥያቄዎችን መጠየቅ፤ ከሕይወት ጋር የተዛመዱ ምሳሌዎችን መጥቀስ፤ ከሕይወት የተማ ረውን መመስከር።	–የተማረውን እውነት ከሕይወቱ ጋር ማዛመድ
–በሚችለው ሁሉ መርዳት፥ ሐሳብ መስጠት፥ ማረም፥ መጸለይ፥ በእግዚአ ብሔር መታመን	–ከተማረው እውነት ጋር ሕይወቱን ማስማማት

(ይህን ለማወቅ አብዛኛውን ጊዜ ቅድመ ፈተና ይሰጣል)፤ (2) የትምህርቱን ዓላማ መወሰን አለበት፤ (3) ዓላማውን ከግብ የሚያደርሱለትን የቤት ሥራዎች መቅረጽ አለበት፤ (4) ሂደቱን መገምገም አለበት።

የማስተማር ተግባር
1. ቅድመ ፈተና
2. ዓላማዎችን መወሰን
3. የቤት ሥራዎችን መቅረጽ
4. ሂደቱን መገምገም

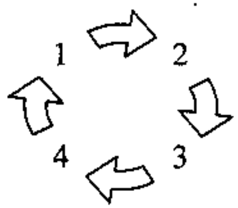

(1). ቀደም ብሎ በተሰጠው ትምህርት ላይ በመመርኮዝ የማስተማር ተግባርን በትክክል በሚገልፁት ዐረፍተ ነገሮች ፊት ለፊት ያሉትን ፊደላት ክበባቸው።

ሀ. ገለጻ ማቅረብ።
ለ. የመማር ሂደቱን መምራት።
ሐ. ትምህርት እንዲካሄድ ሁኔታዎችን ፈር ማስያዝ።
መ. ተማሪዎች ስለተማሩት እውነት ማድረግ ያለባቸውን መንገር።
ሠ. ትምህርትን ማበረታታት።
ረ. ተማሪዎች ለመለወጥ የሚያስችሉዋቸውን እንቅስቃሴዎች ማቀድ።
ሰ. ትምህርት ለማኪያሄድ የሚያስችል አካባቢ መፍጠር።
ሸ. ስለ ርዕስ ጉዳዩ ማውራት።
ቀ. ትምህርትን ማመቻቸት።
በ. መረጃን መግለጽ።

(2). ለማስተማር ተግባር በተሰጠው ፍቺ መሠረት ወደሚከተለው ድምዳሜ መድረስ ይቻላል። የጎደለውን ቃላት ሙላ።

ሀ. ተማሪዎች መማር እንዲችሉ አስተማሪው የመማር ሂደቱን__________ አለበት።
ለ. የአስተማሪው ተግባር ተማሪዎቹ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት_______ እና በሕይወታቸው መርዳት ነው።

(3). ትምህርት ተካሂዷል ለማለት ለውጥ አስፈላጊ የሆነበትን ምክንያት አብራራ።

ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት

የግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ፍቺ

ዓላማ 2 ስለ ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ፍቺ ትክክለኛውን ትርጉም የሚሰጠውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

መንፈሳዊ ዕድገትን የሚያመጡ የተለያዩ ስልቶችን ይበልጥ እያጠናህ ስትሄድ፥ አንዳንድ ጊዜ ራስህን በተማሪዎቹ ቦታ በማስቀመጥ የመማር ማስተማር ሂደቱ

በተማሪዎቹ ሕይወት ላይ የሚመጣውን ተጽዕኖ ማወቁ አስፈላጊ ነው። ለምሳሌ አንተ ራስህ በአንድ ወቅት ተማሪ ሳለህ ንቁ ተሳትፎ ታደርግ ነበር? ወይስ ሌሎች ደክመው ያዘጋጁትን ዝም ብለህ መቀበል ትመርጥ ነበር? ንቁ ተሳትፎ የምታደርግ ከሆን ደክመህ በምታገኘው ፍሬ ትደሰታለህ፤ ምንም ተሳትፎ የማታደርግ ከሆን ግን ዝም ብለህ የሌሎችን ድካም ትወስዳለህ። በመማር ሂደት ውስጥ የራስህን ሐሳብ አንተ ራስህ ታስባለህ ወይም ሌሎች እንዲያስቡልህ ታደርጋለህ። ይህ በእኔ ላይ የደረሰው ነገር በአንተም ላይ ደርሶ ይሆናል። ደርሶብህ ከሆነ፥ የሌሎችን ድካም ዝም ብሎ መቀበል ብዙ ፍሬ የለውም በሚለው አባባል ላትስማማ አትቀርም።

ምናልባት አዲስ እውነት በውስጥህ የተፈጠረበትን ጊዜ ታስታውስ ይሆናል። ከዚህ በፊት ይህን እውነት ጨርሶ አታውቀውም ነበር። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ያገኘኸውን እውነት ከቶ አትረሳውም። እውነትን አገኘህ! በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ ይህ ተጠመኝ እጅግ አስደናቂ ሆኖ ታገኘዋለህ። በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተገለጠውን የእግዚአብሔርን እውነት ፈልጎ ማግኘት እጅግ የሚያስደስት ልምድ ነው።

እውነትን ማግኘት ማለት ከዚህ በፊት የማታውቀውን ነገር ማወቅ ማለት ነው። ይህም ኅቡዕ ወይም ስውር የነበረውን መግለጥ፥ ወደ ብርሃን ማውጣት ወይም ከዚህ በፊት የማታውቀውን እውነት ማስተዋልን ያጠቃልላል። እውነትን ማግኘት ማለት መፍጠር ወይም መውለድ ማለት አይደለም። እውነቱ ቀድሞም አለ፤ ሆኖም አስቀድሞ የነበረውን እውነት ለመጀመሪያ ጊዜ አገኘኸው። የእግዚአብሔር እውነት ሁልጊዜ ይኖራል። ይህም እውነት በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ተጽፎአል። የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ሥራ የእግዚአብሔርን እውነት ፈልጎ ማግኘት እንጂ መፍጠር አይደለም።

እንግዲህ ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት፥ አንድ ተማሪ እግዚአብሔር የገለጠውን እውነት ቅዱሳት መጻሕፍትን በማጥናት የማግኛና ያ እውነት ከተማሪው ሕይወት ጋር እንዴት እንደሚዛመድ የማጥኛ ስልት ነው። ተማሪው ይህን ስልት ሲጠቀም፥ የእግዚአብሔርን እውነት መታዘዝና ከሕይወት ጋር ማዛመድ ተገቢ መሆኑን በማወቅ ነው። የእግዚአብሔር እውነት ከምንም በላይ ታላቅ ነው። አንድ ሰው የእግዚአብሔርን እውነት በሕይወቱ ሲተረጉም የክርስቶስ ሕይወት ሕያው ሆኖ ይገለጣል። ተማሪው እግዚአብሔር የገለጠውን እውነት ፈልጎ ለማግኘት ንቁ ተሳትፎ ማድረግና ይህ እውነት ከሕይወቱ ጋር እንዴት እንደሚዛመድ ማሰብ አለበት። በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ውስጥ ተማሪው እግዚአብሔር የገለጠውን ነገር ለማግኘት ቀጥተኛ ተሳትፎ ያደርጋል፤ ቅዱሳት መጻሕፍትን ይመረምራል። ዓላማውን ለተረዳው እውነት ምላሽ መስጠት ነው። የቤሪያ ክርስቲያኖች ያደርጉ የነበረው ይህንን ነው፤ ለእውነት ትክክለኛውን ምላሽ ለመስጠት ቅዱሳት መጻሕፍትን ይመረምሩ ነበር (የሐዋ. 17፥11)።

በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ በመጀመሪያ ልናስብበት የሚገባው ነገር አሁን ባለንበት ደረጃ የሚያስፈልገን መንፈሳዊ ነገር ምንድን ነው የሚለው ጉዳይ ነው። በሁለተኛ ደረጃ ልናስብበት የሚገባው ነገር የማጠናው

መጽሐፍ የእግዚአብሔር ቃል ነው፤ በመሆኑም ያገኘነውን እውነት እርሱን ደስ በሚያሰኘው መንገድ መኖር አለብን። በሦስተኛ ደረጃ የእግዚአብሔርን ቃል በሚገባ መመርመርና ከዕለት ተዕለት ሕይወታችን ጋር እንዴት ልናዛምደው እንደምንችል ልናሰብበት ያስፈልጋል። አራተኛው እንዲህ የመሰለው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተማሪው ውስጣዊ ፍላጎቱን ከእግዚአብሔር ጋር ሊያስማማው ወደሚችል ደረጃ ይወስደዋል። እንዲሁም የህይወትን ወሳኝ ገጽታዎች በእግዚአብሔር ቃል አማካይነት መመርመርና በእግዚአብሔር ቃልና ፈቃድ የተገራን ሕይወት መኖር ወደሚችልበት መንፈሳዊ ልምምድ ይወስደዋል። መጽሐፍ ቅዱስን እንዲህ ባለ መልክ ማጥናትን የምንማረው ከዝቅተኛ ደረጃ በመጀመር ነው፤ በመጀመሪያ መሠረታዊ የሆኑ አስተምህሮዎችን በመማር ከሕይወታችን ጋር እናዛምዳለን። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ደግሞ አዳዲስ ሐሳቦችን ስንማር ትምህርቱ ይበልጥ እየጠለቀና እየሰፋ ይመጣል። ክርስቲያናዊ ሕይወታችን እየበሰለ በሄደ ቁጥር፥ መንፈስ ቅዱስ ከአንድ የእምነት ደረጃ ወደ ሌላ የእምነት ደረጃ ቀስ እያለ ያሸጋግረናል።

በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተገለጠውን የእግዚአብሔርን እውነት መሠረት በማድረግ አንዳንድ ሐሳቦችን ማፍለቅ ከምትችልበት መንፈሳዊ ደረጃ ላይ ደርሰህ ይሆናል። በክርስቶስ አዲስ ሕይወትን ከመቀበልህ በፊት መጽሐፍ ቅዱስን አንብበው መረዳት የሚችሉት ልዩ ሥልጠና የወሰዱ አገልጋዮች፥ ካህናትና የሃይማኖት መሪዎች ብቻ ናቸው የሚል ነገር ተምረህ ይሆናል። መጽሐፍ ቅዱስን አንብቦ ለመረዳት የተለየ መንፈሳዊ ሥልጣን የተሰጠው ለእነዚህ ሰዎች ብቻ ነው የሚል አባባል ሰምተህም ይሆናል። ይሁንና እግዚአብሔር ቃሉን መረዳት እንድንችል የሰጠንን መለኮታዊ ስጦታዎች አስታውስ። ዮሐ. 14፥26 እና 16፥13 እንደሚያስገነዝቡን፥ የእግዚአብሔርን እውነት መረዳት እንድንችል መንፈስ ቅዱስ ክርስቲያኖችን ሁሉ አንተንም ጨምሮ ይረዳናል፥ ያግዘናል። መጽሐፍ ቅዱስ በሚጻፍበት ወቅት ጸሐፊዎቹን ይመራ የነበረው መለኮታዊ ደራሲ (መንፈስ ቅዱስ) በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ አንተም እውነትን እንድትረዳ ይመራሃል፥ ያግዝሃል (2ጴጥ. 1፥19–20)። በመንፈሳዊ ሕይወትህ ማደግ ከፈለግህ፥ የእግዚአብሔር ቃል ማጥናት አለብህ። ደግሞም የበሰለ ክርስቲያን ለመሆን ከፈለግህ፥ የተማርኸውን እውነት ከሕይወትህ ጋር ማዛመድ አለብን። ይህን በአንተ ፈንታ ሊያደርግ የሚችል ማንም የለም። እንግዲህ ሌሎች ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ ለመርዳት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ እውነቶችን እንዴት ማግኘት እንደምትችልና ሌሎች ሰዎች የእግዚአብሔርን እውነት እንዲያገኙ እንዴት ልትመራቸው እንደምትችል መማር አለብህ።

(4). ስለግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት እውነት ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ለፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. ቀደም ብሎ ያልነበረን እውነት መፍጠርን ያጠቃልላል።
ለ. እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ የገለጸውን ለመማርና እርሱንም ለመታዘዝ ቃሉን በንቃት የሚመረምርበት ዘዴ ነው።

ሐ. ተማሪው ቀደም ሲል የማያውቀውን እውነት ማግኘትን ያጠቃልላል
መ. የእግዚአብሔርን የተገለጠ እውነት በማወቅ የተወሰነ ነው።
ሠ. አስተማሪ እንዲሆኑ የተጠሩ ብቻ መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናት አለባቸው።
ረ. የመጽሐፍ ቅዱስን ያዘት መማርና ሕይወትን ከነዚያ ትምህርቶች ጋር ማስማማትን ያጠቃልላል።
ሰ. መንፈስ ቅዱስ ክርስቲያኖችን ሁሉ የእግዚአብሔርን እውነት እንዲያውቁ ያስችላቸዋል።

ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት መንገዶች

ዓላማ 3 ሁለቱን የግኝታዊ መጽሐፍ ቅዱስ ጥናት መንገዶች የሚገልጹ ትን ንድፎች በትክክል ለይ።

ቀደም ባለው ክፍል ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት አራት ደረጃዎች እንዳሉት ተመልክተናል፤ እነዚህን አራት ደረጃዎች ከዚህ እንደሚከተለው ባጭሩ ማቅረብ ይቻላል፦

1. ለመንፈሳዊ ሕይወታችን የሚያስፈልገውን ነገር መለየት
2. መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶችን መረዳት
3. የተረዳነውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች ከሕይወታችን ጋር ማዛመድ
4. የእግዚአብሔርን ቃል መታዘዝ

በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ ሊረዱን የሚችሉ ሁለት የጥናት መንገዶች አሉ። እነርሱም *ስልትን የተከተለ መንገድና የሕይወት ፍላጎትን የተከተለ መንገድ* ይባላሉ። ስልትን የተከተለውን መንገድ ከዚህ እንደሚከተለው በንድፍ ማስቀመጥ ይቻላል፦

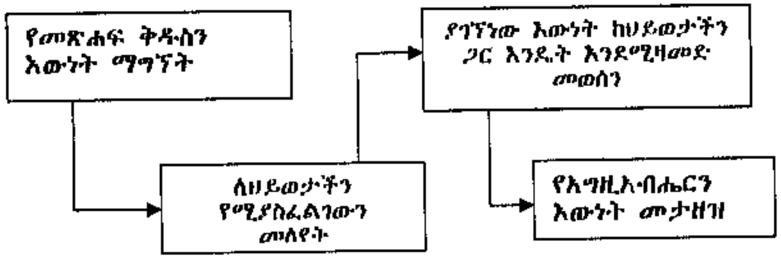

ይህ የአጠናን መንገድ ስልትን የተከተለ የተባለበት ምክንያት መጽሐፍ ቅዱስን ለማጥናት በመልክ በመልክና በሥርዐት በሥርዓት የተደራጁ ስልቶችን ስለሚጠቀም ነው። አንድ መጽሐፍ ወይም ክፍል መርጠህ እግዚአብሔር በዚህ መጽሐፍ ወይም ክፍል ውስጥ የገለጠው እውነት ምን እንደሆነ ታጠናለህ። ከዚያም በጥናትህ ላይ እነዚህን ጥያቄዎች መጠየቅ ትጀምራለህ፤

ይህ እውነት ከእኔ መንፈሳዊ ሕይወት ፍላጎት ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው? በዚህ ዐይነት ያገኘኸውን እውነት በሕይወትህ ትተረጉማለህ።

የሕይወት ፍላጎትን የሚከተለው ስልትን ከሚከተለው መንገድ በመጠኑ የሚለይ ሲሆን ከዚህ እንደሚከተለው በንድፍ ተቀምጦአል፡-

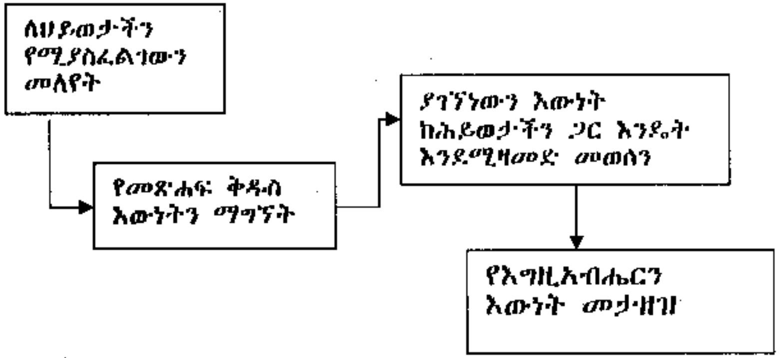

እነዚህን የጥናት መንገዶች ስትጠቀም፥ ጥናትህን መጀመር ያለብህ ከዕለት ተዕለት ሕይወትህ ጋር ቀጥተኛ ዝምድና ያላቸውን ጥያቄዎች በመጠየቅና ለመንፈሳዊ ሕይወትህ ጠቃሚ የሆኑ ጉዳዮችን በማንሳት መሆን አለበት። ከዚህ በመቀጠል ለሕይወትህ ጠቃሚ የሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን በመምረጥ ጥናትህን ቀጥል። ከዚያም ከመጽሐፍ ቅዱስህ የተረዳኸውን እውነት ከሕይወትህ ጋር አዛምድ። በሕይወትህ የሚገጥሙህን ችግሮች የምትፈታው በዚህ ዐይነት ነው።

በሁለቱ መንገዶች መካከል ያለው መሠረታዊ ልዩነት፥ የመጀመሪያው (ማለትም ስልትን የሚከተለው) መጽሐፍ ቅዱስን ስልትን በተከተለ መንገድ ካጠና በኋላ ወደ አጥኚው ሕይወት ሲያመራ፥ ሁለተኛው መንገድ ደግሞ ከአጥኚው ሕይወት ወደ እግዚአብሔር እውነት ያመራል። ሁለቱም መንገዶች ጠቃሚና አስፈላጊ ናቸው። ስልታዊው መንገድ የምናጠናውን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በጥልቀት እንድናጠናውና እንድናውቀው ያግዘናል፤ ሆኖም በአንድ የተወሰነ ርዕስ ላይ ሙሉ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ላይሰጠን ይችላል። ሕይወታዊው መንገድ በአንድ የተወሰነ ርዕስ ላይ ሰፊ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ግንዛቤ ሊያስጨብጠን ይችላል፤ ሆኖም ከእኛ ሕይወት ጋር ግንኙነት የሌላቸው የመሰሉንን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንድናጠና ዕድል አይሰጠንም። በዚህ ምክንያት በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት ስልትን የተከተለውን መንገድ ይመርጣሉ።

ሥርዓታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥ[illegible]

የስርዐታዊ (inductive) መጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተግባራት

ዓላማ 4 የስርዐታዊ መጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተግባራትን የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ስይ።

በሁለቱ የግኝታዊ መጽሐፍ ቅዱስ ጥናት መንገዶች ላይ እንደ ተመለከትነው፥ አንድ ሰው የመጽሐፍ ቅዱስ እውነትን እርሱ ራሱ ፈልጎ ማግኘት አለበት፤ ከዚያም ሌሎች ራሳቸው የመጽሐፍ ቅዱስ እውነትን ፈልገው እንዲያገኙ መምራት አለበት። ሰዎች የመጽሐፍ ቅዱስ እውነትን ራሳቸው ፈልገው እንዲያገኙ ለመርዳት የሚያስችል ሌላም ስልት አለ፤ ይህም ስልት ስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ይባላል።

ስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት፥ አንድ ንባብ (የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል) ምን እንደሚል በጥንቃቄ የምንመረምርበት ስልት ነው፤ እንዲሁም ንባቡ የሚያስተላልፈው መልእክት ምን እንደሆነና ንባቡ የሚያስተላልፈውን መልእክት ከሕይወታችን ጋር እንዴት እንደሚዛመድ የምናጠናበት ስልት ነው። ይህም ንባቡን በጥንቃቄ «መመልከት»፥ የንባቡን ሐሳብ በሚገባ "መተርጎምና" ንባቡ የሚያስተላልፈውን መልእክት ከሕይወታችን ጋር «ማዛመድን» ያካትታል።

ስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ሁለት ተግባራትን ያካትታል፤ (1) መጽሐፍ ቅዱስ (ወይም ንባቡ) ለመጀመሪያዎቹ አንባቢዎች (ተደራሲዎች) ያለውን መልእክት ወይም ሐሳብ መረዳትና (2) መልእክቱ ከሕይወታችን ጋር አሁን ባለንበት ዘመን እንዴት እንደሚዛመድ መወሰን ናቸው። የመጀመሪያው ተግባር የሚያሳስበን እግዚአብሔር መጽሐፉን ለተቀበሉት የመጀመሪያዎቹ ሰዎች የተናገረውን እውነት በጥሞና ማድመጥ እንዳለብን ነው። መጽሐፍ ቅዱሱ ከአያሌ ምዕተ ዓመታት በፊት መጀመሪያ የተጻፈው በተወሰነ የዓለም ክፍል ለሚኖሩና የተወሰነ ነገር ለሚያውቁ የተወሰኑ ሕዝቦች ነው። እነርሱ የሰሙትን ነገር እኛም ለመስማት፥ ማንነታቸውንና የኖሩበትን ዘመን እንዲሁም እንዴት ይኖሩ እንደነበርና አካባቢያቸውም ምን ይመስል እንደነበር መረዳት አለብን። መጽሐፍ ቅዱስን በሚገባ ለመረዳት የእነዚህን ሕዝቦች ታሪካዊ፥ መልክዐ ምድራዊ፥ ባሕላዊና ማኅበራዊ መቼት (ዳራ) በሚገባ ማወቅ አለብን። እነዚህ ሕዝቦች የእግዚአብሔርን ቃል ሲያነቡ ምን ይሰሙና ይረዱ እንደነበር ለማወቅ እነዚህ ነገሮች ቁልፍ ናቸው። ስለ እነዚህ ነገሮች በቂ ግንዛቤ ከሌለን የቅዱሳት መጻሕፍትን መልእክት መረዳትም ሆነ የተረዳነውን እውነት ከሕይወታችን ጋር ማዛመድ አንችልም።

ለምሳሌ ዐውደ ንባብ ስለሚባለው ነገር ትክክለኛ ዕውቀት ከሌለን፥ አንድን ንባብ ከዐውደ ንባቡ አላቀን ስለምንተረጉም ጌታ ያላዘዘውን ነገር ስናደርግ እንገኛለን። እዚህ ላይ አብነት የሚሆነን ኢየሱስ የሕግ አዋቂውን ሰው

«አንተም እንዲሁ አድርግ» ሲል የተናገረው ቃል ነው (ሉቃ. 10፥37)። ይህ ቃል የሚገኝበበትን ዐውደ ንባብ (ሉቃ. 10፥25–37) በትክክል ካልተረዳን፥ የሕግ አዋቂው ሰው የዘላለም ሕይወትን ለማግኘት ምን ማድረግ እንዳለበት ጥያቄ ማቅረቡን አናውቅም። እንዲሁም ኢየሱስ የሕግ አዋቂውን ሰው ጥያቄ ከርኅሩኅ ሳምራዊ ምሳሌ ጋር እንዳዛመደው አናውቅም። ስለዚህ አንድ ሰው ባጋጣሚ ማር. 14፥71 ቢያነብና «መግል» ተፈቅዶለል ቢል (በሉቃ. 10፥37 ላይ «አንተም እንዲሁ አድርግ» ስለሚል)፥ እነዚህ ቃላት የሚገኙበትን ዐውደ ንባብ ለላላወቀ ሊሰት ይችላል። ኢየሱስ በሉቃ. 10፥37 ላይ ለሕግ አዋቂው ሰው «አንተም እንዲሁ አድርግ» ሲለው ስለ መሐላ እያለበ አይደለም፤ አንዳንድ ሰዎች ግን የራሳቸውን ሐሳብ ለማስተናገድ ሲሉ ቅዱሳት መጻሕፍት የማይናገሩትን ነገር ሲናገሩ ይገኛሉ። ከእንዲህ መሰሉ ድርጊት ልንርቅና ይልቁንም የእውነትን ቃል በትክክል ልናስተምር ይገባል (2ጢሞ. 2፥15)።

ሁለተኛው ተግባር የቅዱሳት መጻሕፍትን እውነት ከምንኖርበት ሕይወት፥ ባሕልና አካባቢ ጋር የማዛመዱ ተግባር ነው። እዚህ ላይ ማስታወስ ያለብን የእግዚአብሔር እውነት በመጀመሪያ የተጻፈው ለእኛ አለመሆኑን ነው። የቅዱሳት መጻሕፍትን ትርጉም ለመረዳት መሞከር ያለብን፥ መጻሕፍቱ በመጀመሪያ ከተጻፉላቸው ሰዎች አንጻር ነው፤ ራሳችንን በእነርሱ ቦታ ማስቀመጥ አለብን። ለመጀመሪያዎቹ አንባቢዎች ተደራሲዎች ያልተላለፈ ሐሳብ ለእኛም አይተላለፍም። እግዚአብሔር ለመጀመሪያዎቹ አንባቢዎች ያላስተላለፈውን ሐሳብ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ እንዳስተላለፈ አድርገን አዲስና ጥልቅ ፍቺ እየሰጠን ቅዱሳት መጻሕፍትን ብንተረጉም የከፋ ስህተት ውስጥ እንወድቃለን፤ አያሌ ሰዎች የነፈቁት (የስህተት ትምህርት ውስጥ የገቡት) ለዚህ ነገር ተገቢ ትኩረት ባለመስጠታቸው ነው።

(5). ከእውነተኛ ዐረፍተ ነገር ፊት ለፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. መጽሐፍ ቅዱስ በመጀመሪያ የተጻፈው ለእኔና ለአንተ ነው።
ለ. ሥርዓታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት የቃሉ የመጀመሪያ መልዕክት ላይ መድረስንና በሕይወታችን በአግባቡ መተግበርን ያጠቃልላል።
ሐ. የመጀመሪያዎቹ ተደራስያን የኖሩበትን ጊዜና መቼት በሚገባ ስንረዳ ለእነርሱ የተነገረውን መልዕክት በሚገባ ለመረዳት ተዘጋጅተናል ማለት ነው።
መ. አስቀድሞ እግዚአብሔር ለማስተላለፍ ያልፈለገውን መልዕክት ዛሬ የመጽሐፍ ቅዱስ መልዕክት ተደርጎ መወሰድ የለበትም።
ሠ. ሥርዓታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ምንባቡን በቀጥታ መመልከትን፣ የተባለውን መተርጎምንና ከሕይወታችን ጋር ማዛመድን ያካትታል።

በስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ ልንከተላቸው የሚገቡ ደረጃዎች

ዓላማ 5 በስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ ልንከተላቸው የሚ[illegible] ሦስት ደረጃዎች የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

ስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ወስደን ክፍሉን በጥንቃቄ እንድንመረምርና ትርጉሙንም እንድንጨብጥ የሚያስችለን ስልት ነው። ይህ ስልት ሦስት መሠረታዊ ደረጃዎች አሉት፤ (1) መመልከት/ምልከታ (2) መተርጎም/ትርጎማ እንዲሁም (3) ማዛመድ ናቸው።

«መመልከት ወይም ምልከታ» ሲባል የምናጠናውን ክፍል መልሰን መላልሰን ማንበብ ማለት ነው። በክፍሉ ውስጥ የተባለውን ነገር በጥንቃቄ መመልከትና ማስተዋል ነው። ምልከታ በምናነበው ክፍል ውስጥ ያሉትን ቃላትና አሰላለፋቸውን እንዲሁም ሰዋሰዋዊ አገባባቸውን ደህና አድርጎ ማስተዋልን ያካትታል።

ከዚህ ቀጥሎ የቀረቡት ጥያቄዎች በምታጠናው ክፍል ውስጥ ያለውን እውነት እንድታስተውል ይረዱሃል። የመጽሐፉ ጸሐፊ ማን ነው? መጽሐፉ የተጻፈው ለማን ነው? መጽሐፉ ስለተጻፈላቸው ሰዎች ምን እናውቃለን? መጽሐፉ የተጻፈው መቼ ነው? መጽሐፉን ለመጻፍ ያበቁት ምክንያቶች ምንድን ናቸው? የመጽሐፉ ዐቢይ ወይም ማእከላዊ ሐሳብ ምንድን ነው? ጸሐፊው በጥቅሉ የሚያስተላልፈው መልእክት ምንድን ነው? ጸሐፊው ነጥሎ ያስተላለፈው መልእክት ምንድን ነው? ክፍሉን በጥንቃቄ አንብብ፤ ምን እንደተባለም አስተውል።

«መተርጎም ወይም ትርጎማ» ጸሐፊው ለማለት የፈለገው ነገር ምን እንደሆነ ሐሳቡን ማወቅን ያካትታል። ጸሐፊው ለማስተላለፍ የሚፈልገው ሐሳብ ወይም ቁም ነገር አለው። በመጽሐፉ አማካይነት ለማስተላለፍ የሚፈልገውን ሐሳብ ወይም ቁም ነገር ለአንባቢዎቹ ያስተላልፋል። አንድ ሐሳብ ወይም ቁም ነገር ከጸሐፊው ወደ አንባቢዎቹ የሚተላለፈው በቃላት አማካይነት ነው። አንባቢዎቹ ለመረዳት መሞከር ያለባቸው የጸሐፊውን ሐሳብ ነው። አንድ በጽሑፍ የሰፈረን ሐሳብ በሚገባ ለመረዳት፥ በትክክል መተርጎም አለበት። እንግዲህ መተርጎም ወይም ትርጎማ ሲባል፥ ጸሐፊው በጽሑፍ ያስተላለፈው ሐሳብ ትርጉሙ ወይም ፍቺው ምን እንደሆነ መወሰንና መለየት ማለት ነው።

እነዚህ ሁለት ደረጃዎች ማለትም መመልከትና መተርጎም የመጀመሪያውን ተግባር እንድናከናውን ይረዱናል። ቀደም ሲል እንደተነጋገርነው ይህ የመጀመሪያው ተግባር መልእክቱ (የምናጠናው ክፍል ወይም መጽሐፍ) ለመጀመሪያዎቹ አንባቢዎች የሚሰጠው ትርጉም ምን እንደሆነ በትክክል ማወቅ ነው። ይሁንና ሥራው እዚህ ላይ ብቻ አያበቃም። እግዚአብሔር በቅዱሳት መጻሕፍት በኩል የተናገረው መጻሕፍቱ ለተጻፈላቸው የመጀመሪያዎቹ ሰዎች ብቻ ሳይሆን ለእኛም ጭምር ነው። በ2ጢሞ. 3፥16–

17 ላይ ቅዱሳት መጻሕፍት የተሰጡን የእግዚአብሔር ሰው (በየትኛውም ዘመን ያለ) በመንፈሳዊ ሕይወቱ እንዲበስልና እንዲያድግ ነው። ስለዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ዓላማው/ግቡ እግዚአብሔር በቃሉ በኩል የገለጠልንን እውነት መረዳትና ከዕለት ተዕለት ሕይወታችን ጋር ማዛመድ ነው።

እግዚአብሔር በቃሉ አማካይነት የተናገረንን ነገር ከሕይወታችን ጋር ስናዛምድ፥ የተናገረን ነገር ምን እንደሆነ እናስተውላለን። ከቅዱሳት መጻሕፍት የተማርነውን ነገር ከሕይወታችን ጋር ስናዛምድ፥ በመጻሕፍቱ ውስጥ ክርስቲያኖች ሁሉ እንዲታዘዙት የተሰጡ አጠቃላይ መመሪያዎች መኖራቸውን ልብ ልንል ያስፈልጋል። እንዲሁም እግዚአብሔር የሰጠው የተስፋ ቃል እንዳለና እነዚህን የተስፋ ቃሎች ለመቀበል ሕዝቡ ሊያሟላው የሚያስፈልጉ ነገሮች መኖራቸውን ልብ ልንል ይገባል። ከዚህ በተጨማሪ ሊመሩን የሚችሉ ወይም አቅጣጫ ሊያሳዩን የሚችሉ አዎንታዊና አሉታዊ ምሳሌዎች እንደተሰጡና እንዳልተሰጡ ልንመረምር ይገባል። አንዳንድ ጊዜ የእግዚአብሔር ትእዛዞች በግልጽ ተቀምጠዋል! ሌላ ጊዜ ደግሞ የእግዚአብሔር ትእዛዞች የተቀመጡት በመርህ ደረጃ ሊሆን እነዚህ ትእዛዞች ከሕይወታችን ጋር መዛመድ አለባቸው። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በኃጢአት የተያዙ አመለካከቶችንና ባሕርዮችን ያወሳሉ። ታዲያ ከእነዚህ ክፍሎች የምንማረው ነገር ምን እንደሆነና ከሕይወታችንም ጋር እንዴት ሊዛመዱ እንደሚችሉ ራሳችንን መጠየቅ ይኖርብናል። ከክፍሎቹ የምንማረው በእኛም ሕይወት ውስጥ ስላለ ኃጢአት ከሆነ፥ ከኃጢአታችን ፈጥነን ልንመለስ ይገባል። እንዲሁም እኛ ልናደርገው የሚገባ፥ ነገር ግን ችላ ያልነው ነገር እንዳለ ማስተዋል አለብን። ከመጽሐፍ ቅዱስ የተማርነውን እውነት ከሕይወታችን ጋር ማዛመድ ማለት አሁን ካለንበት ሁኔታና ኑሮ ጋር ማስማማት ማለት ነው።

ግለሰቦች ወይም የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ቡድኖች በስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስልት ሊጠቀሙ ይችላሉ። ሌሎች ሰዎችን ለማስተማር ስታስብ፥ ትምህርትህን በስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስልት ልታዘጋጅ ትችላለህ። እንዲሁም ሰዎችን ስታስተምር፥ የምታስተምራቸው ሰዎች እነዚህን የስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስልት ደረጃዎች እንዲከተሉ በተግባር ታሳያቸዋለህ።

6-10 ስሚከተሉት ጥያቄዎች በትምህርቱ መሠረት ትክክለኛ የሆኑትን ምርጫዎች ፊደል በማክበብ መልስ።

(6). በሥርሀታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስንት ደረጃዎች አሉ?

ሀ. ሁለት ለ. ሦስት ሐ. አራት መ. አምስት

(7). በመመልከት ውስጥ የማይካተተው የትኛው ነው?

ሀ. ማንበብ ለ. ማጤን ሐ. መወያየት መ. ልብ ማለት

(8). የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብን የመመልከት ዓላማ

ሀ. ጸሐፊው የሚለውን ለማግኘት
ለ. መልዕክት ያዘለ መሆኑን ለመወሰን
ሐ. የቃሉን እውነት በተግባር የምናውልበትን መንገድ ለማግኘት
መ. በጸሐፊው ሥራ ውስጥ ያለውን ስህተት ለማውጣት

(9). የመተርጎም ዓላማ

ሀ. መልእክቱ እንዴት በተግባር እንደሚውል ለመወሰን
ለ. ጸሐፊው የተጠቀመባቸውን ቃላት ለማግኘት
ሐ. መልእክቱን ምን ማድረግ እንደሚገባ ለመወሰን
መ. ጸሐፊው ለማለት የፈለገውን ለመወሰን

(10). የማዛመድ ዓላማ

ሀ. እግዚአብሔር በቃሉ የሚለንን ለማግኘት
ለ. ምንባቡ ምን እንደሚል ለመወሰን
ሐ. ጸሐፊው መልእክቱን ለምን እንደጻፈ ለመወሰን

ተማሪው ሊማር የሚገባውን ነገር በሚገባ ማቀድ

ዓላማ 6 ተማሪው ሊማር የሚገባውን ነገር እንዴት በሚገባ ማቀድ እንደሚችል የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

ሰዎች በስርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት አማካይነት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ እውነቶችን ፈልገው እንዲያገኙ ለመርዳትና ይህን ለማድረግ የሚያስችሉ ውጤታማ የመማሪያ ስልቶችን መንደፍ ያስፈልጋል። ተማሪዎች የሚማሩትን ነገር በሚገባ መመርመርና የእግዚአብሔርን እውነት ፈልገው ማግኘት እንዲችሉ የሚረዱአቸውን የመማሪያ ስልቶች እንዴት ማዘጋጀት እንደሚቻል አንድ ጊዜ ካወቅህ አስቸጋሪ አለመሆኑን ትገነዘባለህ። የመማሪያ ስልቶችን ለማዘጋጀት ሦስት መሠረታዊ ደረጃዎችን መከተል እንዳለብን ከዚህ የሚከተለው ንድፍ ያስገነዝበናል።

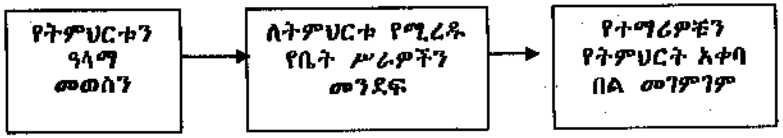

የትምህርቱ ዓላማ የሚመነጨውና የሚያድገው ለተማሪዎቹ ሊሰጥ ከታሰበው ትምህርትና ተማሪዎቹ ሊማሩት ከሚገባው ነገር ነው። የትምህርቱ ዓላማ የሚወስነው በተማሪዎቹ ላይ ልናይ የምንፈልገው ለውጥ ምንድን ነው? ብሉ

በመጠየቅ ነው። የትምህርቱ ዓላማ ላይ ተማሪዎቹ ትምህርቱን ከተማሩ በኋላ የሚጨብጡት ዕውቀት ምን እንደሆነ በግልጽ መጠቀስ አለበት። በተማሪዎቹ ላይ ሊታይ የሚገባው ለውጥ ምን አንደሆነ በክፍለ ትምህርት 4 ላይ ተነጋግረናል፤ አነርሱም የዕውቀት፥ የባሕሪና የአስተሳሰብ ለውጥ ናቸው።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የእያንዳንዱን ትምህርት ዓላማ በግልጽ ጠቅሰናል። ይህም አንተ የምታስተምረውን ትምህርት ዓላማ እንዴት ልትቀርጽ እንደምትችል ምሳሌ ስለሚሆንህ በሚገባ አጥናቸው።

በተማሪዎችህ ላይ ልታየው የምትፈልገውን ለውጥ በግልጽ ከወሰንህ፥ አሁን እንዚህ ለውጦች የሚመጡበትን መንገድ ለመንደፍ ዝግጁ ነህ። አሁን የቀረህ ሥራ ተማሪውን ቀድሞ ከነበረበት ደረጃ አንተ ወዳሰብከው ደረጃ መውሰድ ነው፤ ይህ ደረጃ ምን እንደሆነ በምታስተምረው ትምህርት ዓላማ ላይ ተገልጾአል። እዚህ ላይ ተገቢ የማስተማሪያ ስልቶችን መምረጥ አለብህ፤ ተማሪው የሚሠራቸውን የቤት ሥራዎች በሚገባ ማቀድና በተማሪው ላይ ለማየት የምትፈልገውን ለውጥ ለማምጣት ያለህን ጊዜ እንዴት መጠቀም እንዳለብህ መወሰን ይኖርብሃል። እንዚህ ሁሉ ነገሮች ተማሪው ከሚማረው ትምህርት ጋር ይበልጥ እንዲተዋወቅ ሊያደርጉት ይገባል። እንዲሁም ከተማረው እውነት ለሕይወቱ የሚጠቅመውን ነገር ለመውሰድ የሚያስችሉት መሆን አለባቸው።

የመማር ማስተማር ግብ ሰዎች ትምህርት እንዲገበዩ ማድረግ በመሆኑ፥ ትምህርቱን ለማስተማር የምንጠቀምባቸው ስልቶች አስተማሪው በሚያደርገው ነገር ላይ ሳይሆን አጽንዖት መበጠት ያለባቸው ተማሪዎቹ በሚያደርጉት ነገር ላይ ነው። ይህ መቼም ልንዘነጋው የማይገባ መርህ መሆን አለበት፤ ተማሪው ከሚማረው ትምህርት ጋር የመታገል ልምድ ሊያዳብር ይገባል፤ እንዲሁም የሚማረውን ትምህርት በራሱ የመመርመርና የመፈተሽ ፍላጎት ሊያዳብር ያስፈልጋል። ተማሪውን ለማስተማር የምንነድፈው ተግባር፥ ተማሪው የተማረውን ነገር በራሱ የሚመሬምርበትን ዕድል ያካተተ መሆን አለበት።

የመጨረሻው ደረጃ የተማሪውን ዕድገት መገምገም ነው። የተማሪውን ዕድገት ወይም ተማሪው የደረሰበትን ደረጃ ለመገምገም፥ ተማሪው አሁን የደረሰበትን ደረጃ ወይም ያሳየውን ዕድገት ተማሪው እንዲደርስበት አስበነው ከነበረው ደረጃ ጋር ማነጻጸር ይቻላል። ተማሪው እንዲደርስበት የምንፈልገው ደረጃ በትምህርቱ ዓላማ ላይ ተገልጾአል። በለዚህ የተማሪውን ደረጃ በትምህርቱ ዓላማ ላይ ተገልጾአል። ስለዚህ የተማሪውን ደረጃ የምንገመግመው በትምህርቱ ዓላማ መሠረት ነው ማለት ነው። ተማሪው የታሰበውን ለውጥ አምጥቶአል? እንዲያመጣ የታሰበውን ለውጥ እስከምን ድረስ አሳይቶአል?

ተማሪው የታሰበውን ለውጥ ማምጣቱን የምንለካበት በርካታ መንገዶች አሉ። አንደኛውና በጣም የተለመደው መንገድ ተማሪውን መፈተን ነው። የፈተና ወይም የጥያቄ ዐይነቶች ብዙ ናቸው። «ምርጫ» ያላቸውን ጥያቄዎች በመስጠት፥ እውነት ወይም ሐሰት እያለ እንዲመልስና በአንድ ወገን ያሉ

ጥያቄዎችን በሌላ ወገን ካሉ መልሶች ጋር እንዲያዛምድ በማድረግ የተማሪውን ደረጃ ማወቅ ይቻላል። እንዲሁም በአጭርና በረጅም ጽሑፍ የሚብራሩ ጥያቄዎችን በመስጠት ምን ያህል እንደተማረ መገምገም ይቻላል።

የተማሪዎችን ደረጃ የምንገመግምበት ሌላው መንገድ የተማሪዎቹን ባሕርይ በቅርብ በመከታተል ነው። ተማሪዎቹ የተማሩትን ነገር ከሕይወታቸው ጋር አያዛመዱትና እያስማሙት መሆኑን ቀረብ ብሎ መመልከት ይቻላል። ከዚህ በተጨማሪ ለተማሪዎቹ ቃለ መጠይቅ በማቅረብ የደረሱበትን ደረጃ ማወቅ ይቻላል። ከተማሪው ጋር ስትነጋገር ያሳየውን ዕድገትና ለውጥ በቀላሉ ማጤን ትችላለህ።

(11). እውነት ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. የማንኛውም የመማር ልምምድ ቀዳሚ ትኩረት ተማሪው የሚፈል ገው ነገር መሆን አለበት።
ለ. ውጤታማ የመማር ልምምድ እንዲኖር የተማሪው ፍላጎትና እንዲያ መጣ የሚፈለገውን ለውጥ ግንዛቤ ውስጥ ያስገባ መሆን አለበት።
ሐ. የትምህርት ዓላማዎች ተማሪዎች እንዲያመጡት የምንፈልገውን ለውጥ ያስገኝ ዘንድ የሚችል የትምህርት እንቅስቃሴ ለማቀድ ይረዳናል።
መ. የትምህርት ዓላማዎች የተፈለገው ለውጥ መምጣቱን ለመመዘን መንገድ ይሆኑናል።
ሠ. የመማር ሂደት በባህሪው የሚጠናውን ትምህርት ይዘት ከመበማትና ከመረዳት ያለፈ ነገር ከተማሪው አይጠይቅም።

(12). የትምህርት እንቅስቃሴ ሲታቀድ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባው

ሀ. አስተማሪው የሚከተለው ቅደም ተከተልና የሚያደርገው ነገር
ለ. እንቅስቃሴዎቹ የሚወስዱት የጊዜ መጠንና ከተሰጠው የትምህርት ጊዜ ጋር መጣጣማቸው
ሐ. ተማሪው የሚያደርገው ነገርና ከትምህርቱ ጋር ያለው መስተጋብር

(13). በትምህርቱ መሠረት የተማሪዎችን እድገት ልንመዝን የምንችል በት መንገድ

ሀ. የተበጣቸውን የትምህርት ይዘት ቃል በቃል መያዛቸውን ፈትኖ በማየት
ለ. የተማሪውን እድገት እንዲመጣ ከታሰበው እድገት ጋር በማወዳደር
ሐ. ከትምህርቱ በፊት ተማሪዎች የነበሩበትን ሁኔታ አሁን ከመጣ እድገት ጋር በማነጻጸር
መ. የተማሪዎችን ሁኔታ በሐዋርያው ጳውሎስ መልዕክት ውስጥ ከተሰጠው የክርስቲያን ሕይወት ሞዴል ጋር በማነጻጸር

የሙከራ ፈተና

እውነት ወይም ሐሰት በል።

1. በዚህ ትምህርት መሠረት የማስተማር ተግባርን ጥሩ እድርገው የሚገልጹት አራት እንቅስቃሴዎች ታሪክ መተረክ፣ ሐቆችን ማቅረብ፣ ድርጊቶችን መግለጽና መረጃዎችን ማብራራት ናቸው።

2. በራስ ጥረት መማር ተማሪው ሙሉ በሙሉ በራሱ ሊማር የሚችል በመሆኑ ስለ ትምህርት የሚመራመሩ ሰዎች ከማስተማር ተግባር ጋር እያያዙው አይጠቅሱትም።

3. የማስተማር ተግባር ለመማር የሚያመች አካባቢን መፍጠርን፣ ተማሪው እንዲማር ማነሳሳትንና ተማሪው እውቀት እንዲያገኝ መምራትን ያጠቃልላል።

4. ትምህርት እንዲካሄድ ሁኔታዎችን ፈር ማስያዝ፣ ተማሪው ከትምህ ርቱ ጋር መስተጋብር እንዲኖረው ትምህርታዊ እንቅስቃሴዎችን ማቀድና ለውጥ የሚያመጡ የመማር ልምምዶችን ማቀድ የማስተማር ተግባር ክፍሎች ናቸው።

5. የባህሪ ለውጥ ትምህርት መካሄዱን ይጠቁማል።

6. ግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተማሪው ቀደም ሲል ያልነበረን እውነት ማግኘት ያመለክታል።

7. በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተማሪው እግዚአብሔር የገለጠውን ለማግኘትና ለመታዘዝ ሲል ቃሉን ይመረምራል።

8. በግኝታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ዘዴ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ተማሪው የእግዚአብሔርን እውነት እንዲረዳ ያደርገዋል።

9. በግኝታዊ ጥናት ዘዴ ውስጥ ትምህርት ተካሂዷል ማለት የሚቻለው አራቱ የመማር ደረጃዎች ቀደም ተከተላቸውን ጠብቀው ሲሄዱ ነው።

10. ሥርዐታዊ የጥናት ስልት በቃሉ ውስጥ የተገለጸውን በትክክል ማግኘት በሕይወት ውስጥ ያለውን ዝምድና ማወቅና ያውቁትን መተግበርን ይጠይቃል።

11. ሕይወታዊ የጥናት ስልት ፍላጎትንና ዝንባሌን መለየትን፣ ለችግሩ ወይም ለጥያቄው መፍቻ የሚሆነውን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርትን ማወቅንና የቃሉን እውነት መተግበርን ያካትታል።

12. ሥርዓታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ዘዴ ሁለት ተግባሮች 1) እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ ሊለን የፈለገውን ማወቅንና 2) በተለይ በእኛ ሕይወት ተግባራዊ ሊሆን መቻሉን መወሰንን ያጠቃልላል።

13. በዚህ ክፍል ትምህርት መሠረት ሥርዐታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ሦስት ደረጃዎች ሲኖሩት እነርሱም 1) መመልከት 2) መተርጎምና 3) ማዛመድ ናቸው።

14. የተማሪዎችን ዝንባሌና ፍላጎት ማወቅ ከቻልክ፣ የትምህርቱን ዓላማና የትምህርቱን እንቅስቃሴ በመወሰንና የተማሪውን ዕድገት በመገምገም ውጤታማ የትምህርት ሂደት ማቀድ ትችላለህ።

15. ትርጉም ያለው የትምህርት ልምምድ እንዲኖር ትኩረት መሰጠት ያለበት እስተማሪው ሊከተለው ለሚገባው ቅደም ተከተልና ለሚያደ ርገው ነገር ነው።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

7. ሐ

1. ለ፣ ሐ፣ ሠ፣ ረ፣ ሰ እና ቀ

8. ሀ

2. ሀ. መምራት ለ. እንዲያውቁ፣ እንዲተገብሩ

9. መ

3. የእንተ መልስ ከእኔ ሊለይ ይችላል፤ ቢሆንም የሚከተለውን ማጠቃለል አለበት። ለውጥ ተማሪው መልዕክቱን መስማቱን፣ መረዳቱንና በሕይወቱ ውስጥ መተግበሩን ይጠቁማል። ስለዚህ ለውጥ ትምህርት መኪያሄዱን ያሳያል።

10. ሀ

4. ሀ. ሐሰት ሐ. እውነት ሠ. ሐሰት ሰ. እውነት
ለ. እውነት መ. ሐሰት ረ. እውነት

11. ሀ. ሐሰት ለ. እውነት ሐ. እውነት መ. እውነት ሠ. ሐሰት

5. ሀ. ሐሰት ለ. እውነት ሐ. እውነት መ. እውነት ሠ. ሐሰት

12. ሐ

6. ለ

13. "ለ" እና "ሐ"

8 በቤተሰብ ውስጥ ማደግ

ትምህርት

አንድ ቀን ወደ ቀትር ላይ ግርማ የተበላሸችበትን መኪና ይጠግናል። አጠገቡ አማኑኤል አለ፤ አማኑኤል አባቱ ግርማ የሚያደርገውን ሁሉ በቅርብ ሆኖ ይከታተላል። ግርማ የተበላሸችበትን መኪና ይጠግንበት የነበረው መፍቻ አምልጦት እጁን ሲመታው በጣም አመመውና ጮኸ። በማግሥቱ አማኑኤል በጫወታ ላይ እያለ፥ አባቱ ሲጠቀምበት ባየው መፍቻ ብስኪሌቱ እንደተበላሸችበት ሰው በመምሰል ይጠግናል። አማኑኤል ሲጫወት ፀሐይ ልብ ብላ ትከታተለዋለች፤ አማኑኤል ቢሲኪሌቱን የሚጠግንበት መፍቻ ከእጁ አምልጦት ወደቀ። በዚህ ጊዜ ትላንት አባቱ ሲጮኸ የተጠቀመበትን ቃል እርሱም ሲጠቀምበት ሰማች።

በዚያን ምሽት ፀሐይ በአማኑኤል ላይ ያስተዋለችውን ሁሉ ለግርማ ነገረችው። በልጃቸው ሕይወት ላይ ሁለቱም ያላቸውን ኀላፊነት ተወያዩ። አማኑኤል በመልካም ሥነ ምግባር የተገነባና ኀላፊነት የሚሰማው ሰው እንዲሆን ስለሚፈልጉ፥ በልጃቸው ፊት መልካም ምሳሌ ያለው ሕይወት እንዲኖሩ እግዚአብሔር እንዲረዳቸው አብረው ጸለዩ።

ምናልባት አንተም እንዲህ ያለ ነገር በቤተሰብህ ውስጥ ገጥሞህ ይሆናል። ከወላጆችህ አንዱ ሲያደርጉ ያየኸውን ነገር አንተም ለማድረግ የሞከርህበት ጊዜ ትዝ ይልሃል? ወይም ደግሞ ከልጆችህ አንዱ አንተ የምታደርገውን ነገር ቀድቶ ሲያደርግ አይተህ ይሆናል። ይህ ትምህርት የሚያተኩረው በቤተሰብ ውስጥ ሲኖር ስለሚገባው ሕይወት ነው። የምገባ ዓላማ (ለዎችን የእግዚአብሔርን ቃል የምንመግብበት ዓላማ) ለዎች ሙሉ የሆነ ሕይወት እንዲኖራቸውና ክርስቶስን ወደ መምሰል እንዲያድጉ ነው። በቤተሰብ ውስጥ የሚሰጥ ትምህርት ከምንም በላይ የላቀ ነው። የእግዚአብሔር ቃል ስለ ቤተሰብ የሚናገረው ብዙ ነገር አለ። በተለያዩ ክርስቲያናዊ አገልግሎቶች አማካይነት የክርስቶስን አካል ስታንጽ ይህ እውነት (ማለትም ቤተሰብ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ትልቅ ቦታ እንደተሰጠው) ደምቆ እንዲታይህ ምኞታችን ነው።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ጋብቻ የሚያስተምረው
- የቤተሰብ መሠረታዊ ጠባይ

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማ

ይህን ትምህርት አጥንተህ ስትጨርስ ከዚህ የሚከተሉትን ነገሮች ትማራለህ።

- መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ጋብቻ የሚናገረውን ነገር በዝርዝር ማብራራት ትችላለህ።
- ጋብቻ እንዲያድግና እንዲጠነከር እንዴት መርዳት እንደሚቻል መናገር ትችላለህ።
- ሁለቱን የክርስቲያን ወላጆች ተግባር መግለጽ ትችላለህ።
- ቤተሰባዊ ሕይወት እንዲያድግ የሚረዱት ሁለት ነገሮች ምን እንደሆኑ ማብራራት ትችላለህ።

የትምህርቱ ዝርዝር

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ጋብቻ የሚያስተምረው

እግዚአብሔር ጋብቻን እንዴት እንደመሠረተ

ዓላማ 1 እግዚአብሔር ሰውን ለምን እንደፈጠረ፥ ሰው ከሌሎች ፍጥረታት እንዴት እንደሚለይ፥ ሴትን ለምን እንደተፈጠረ፥ ጋብቻ እርስ በርስ መደጋገፍ እንደሆነና እግዚአብሔር ቤተሰብን አንድ ተቋም አድርጎ የመሠረተው ለምን እንደሆነ በሚገባ ለይ።

የዘፍጥረት መጽሐፍ የመጀመሪያዎቹ ሁለት ምዕራፎች እግዚአብሔር ለለሠራቸው ድንቅ ሥራዎች ይናገራሉ። በእነዚህ ምዕራፎች ላይ ስለ ሰማይና ስለ ምድር አፈጣጠር በዝርዝር ተገልጾአል። እግዚአብሔር ፀሐይን፥ ጨረቃንና ከዋክብትን በየቦታቸው እንዳስቀመጠ ተነግሮአል። ምድርን ደግሞ ውብና አስደናቂ በሆኑ የተለያዩ እጽዋት እንደሞላ ተጽፎአል፤ እነዚህ እጽዋት መራባት የሚችሉና ራሳቸውን መተካት የሚችሉ ናቸው። ከዚህ በተጨማሪ ምድርን፥ ባሕርንና ሰማይን በልዩ ልዩ አስደናቂ ፍጥረታት እንደሞላና የፍጥረት ሥራውን ከፍጻሜ ሲያደርስ እንደተቃረበ እንመለከታለን። ከዚያም የሠራውን ሁሉ ምለስ ብሎ ሲመለከት ሁሉም መልካም እንደሆነ አየ።

እግዚአብሔር በመጨረሻ የፈጠረው የፍጥረቱ ሁሉ ቁንጮ የሆነውን የሰውን ልጅ ነው። እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው በራሱ መልክ ነው። እግዚአብሔር ከሰው በስተቀር በራሱ መልክ የፈጠረው አንድም ፍጥረት የለም። ሰውን ከምድር ዐፈር ከሠራ በኋላ በአፍንጫው የህይወትን እስትንፋስ እፍ አለበት። ይህ በእግዚአብሔር መልክ የተሰራው ፍጥረት ሰው ነው። እርሱም ከሌሎች ፍጥረቶች ሁሉ ልዩ ነው፤ ምክንያቱም ሰው ምግባራዊ ፍጡር ነው። በመልካምና በክፉ መካከል ምርጫ የማድረግ ችሎታ አለው። ሰው ከፈጣሪው

ጋር የሚመሳሰለው በዚህ ችሎታው ነው። ደግሞም ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ይችላል።

ሰው ከሌሎች ፍጥረታት የሚለየው ምግባራዊ ፍጡር በመሆኑ ብቻ ሳይሆን «ብቸኛው» በመሆኑ ጭምር ነው። ሌሎች ፍጥረታት የተፈጠሩት ጥንድ ጥንድ ሆነው ነው፤ ማለትም ወንድና ሴት ሆነው ነው። ሰው ግን በኤደን ገነት ውስጥ ብቻውን ይሠራ ነበር። ከዚያም እግዚአብሔር እንዲህ አለ፦ «ሰው ብቻውን መኖሩ መልካም አይደለም፤ ስለዚህ ተለማሚና ረዳት ጓደኛ እፈጥርለታሁ» (ዘፍ. 2፥18)። ከዚያም እግዚአብሔር ከአዳም ጎን አጥንት ወስዶ ረዳት ጓደኛ እንድትሆነው ሴትን ፈጠረ። ሴት የተፈጠረችው የአዳም ረዳት ጓደኛ በመሆን ገነትን አብረው ለመጠበቅ ነው፤ የአዳምን ኀላፊነት ለመካፈል ነው። የባሏን ድካም በመሙላትና ለባሏ ጓደኛ በመሆን ከባሏ ጋር ምድርን ለመሙላት ነው።

እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው በልዩ መንገድና ለተለየ ዓላማ ነው። ሰው የተፈጠረው ለእግዚአብሔር ፍቅር ምላሽ እንዲሰጥና እግዚአብሔርን እንዲያከብር ነው። ከዚህ በተጨማሪ እግዚአብሔር ሰውን ጥንድ አድርጎ የፈጠረው የተለየ ኅብረት በመካከላቸው እንዲኖር ነው። የባልና የሚስት ግንኙነት በአንድ ቤተሰብ ውስጥ መኖር የሚገባው መሠረታዊ ግንኙነት ሲሆን ይህ ግንኙነት ማኅበራዊ ጠባይ የሚታይበት ግንኙነት ነው። እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው ለሴት፥ ሴትን የፈጠረው ደግሞ ለሰው በመሆኑ፥ ቤተሰብን የመሠረተው እግዚአብሔር እንደሆነ እንመለከታለን።

በዘፍጥረት መጽሐፍ ላይ እንደምናነበው የባልና የሚስጥ ግንኙነት የመረዳዳትና የመደጋገፍ ግንኙነት ነው። እግዚአብሔር ባልና ሚስት አብረው እንዲኖሩ ሲያደርግ፥ አንዱ የሌላውን ፍላጎት እንዲሞላ ነው። እርስ በርስ ኅብረት የማድረግ ችሎታ ያላቸው ሲሆን፥ አንዱ የሌላውን ስሜታዊ፥ አእምሮአዊና መንፈሳዊ ገጠመኝ መካፈል ይችላል። ከዚህም በላይ ጋብቻ በሁለት የትዳር ጓደኞች መካከል እጅግ ጥብቅ የሆነ ግንኙነት እንዲፈጠር ያደርጋል። እግዚአብሔር ይህን አንድነት ከባረከ በኋላ እንዲበዙና እንዲባዙ፥ ምድርንም እንዲሞሉ አደረጋቸው።

እንግዲህ እዚህ ላይ እንደምናየው፥ እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን የፈጠረው ምድርን እንዲጠብቁና አንዳቸው የሌላውን ፍላጎት እንዲሞሉ ብቻ ሳይሆን ልጅም እንዲወልዱ ጭምር ነው። ልጅ መውለድና ማሳደግ ለሰው ልጆች የተሰጠ አንዱ ስጦታ ነው። አዳምና ሔዋን በመካከላቸው እንዲኖር የተደረገውን የእርስ በርስ ግንኙነት አብረው እንዲካፈሉ ቢደረጉም፥ ከልጆቻቸውም ጋር ፍቅርን መሠረት ያደረገ ግንኙነት እንዲፈጥሩም ተደርጎአል። ወላጅ እንደ መሆናቸው መጠን ልጆቻቸው እግዚአብሔርን እየፈሩና እያከበሩ ማደግ የሚችሉበትን ሁኔታ መፍጠር አለባቸው። ሕይወታቸውና ትምህርታቸው ለእግዚአብሔር ያላቸውን ፍቅርና ታማኝነት የሚገልጽ መሆን አለበት። በዚህ ዐይነት ልጆቻቸው በፊታቸው የተቀመጠውን መልካም ምሳሌ እያዩ ያድጋሉ። ልጆቹ ወደ ሙሉ የጎልማሳነት ሕይወት

በማደግ እነርሱም የራሳቸውን ቤተሰብ መሥርተው ልጆቻቸውን የእነርሱ ወላጆች ባስቀመጡላቸው ሕይወት መሠረት ማሳደግ ይጀምራሉ።

መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ እንደሚያስተምረው፥ የሰው ልጅ ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ ምገባ (ሕይወትን መመገብና መኮትኮት) በባልና በሚስት እንዲሁም በወላጆችና በልጆች ግንኙነት ውስጥ ትልቅ ቦታ አለው። እንዲሁም ምገባ በቤተሰብ ውስጥ እንዲኖር የእግዚአብሔር ፈቃድ እንደሆነ በግልጽ ያስተምራል። የቤተሰብ ሕይወት ምን መልክ ሊይዝ እንደሚገባ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ተብራርቶ ተጠቅሶአል። የቤተሰብ ሕይወት ሊኖረው የሚገባው መልክ በምሳሌ 22፥6 ላይ በግሩም ሁኔታ ተጠቃሎአል፦ «ልጅን እንዴት መኖር እንደሚገባው ብታስተምረው፥ በሕይወቱ ዘመን ሁሉ ከዚያ ፈቀቅ አይልም»። ከዚህ ቃል የምንረዳው እግዚአብሔር ቤተሰብን የመሠረተው ሰዎች ሙሉና የእግዚአብሔር ፈቃድ የሚያውቁ ሆነው እንዲያድጉና እንዲበስሉ ነው፤ ይህ የሚሆነው ደግሞ በምገባ ነው።

1-5 ቀደም ባለው ትምህርት ላይ በመመሥረት ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛውን መልስ ምረጥ።

(1). ሰውን በመፍጠሩ የእግዚአብሔር ዓላማ

ሀ. ለፍጡሩ ተንከባካቢ ለማዘጋጀት
ለ. ምሪቱን የሚቀበልና እርሱን የሚያከብር እንዲሆን
ሐ. የዓለምን ሕዝብ ብዙ ለማድረግ

(2). ሰው ከሌላው ፍጥረት ሁሉ የሚለይበት መንገድ፡

ሀ. ከሌላው ፍጥረት ሁሉ በተለየ ማሰብ መቻሉ
ለ. በእግዚአብሔር አምሳል መፈጠሩ
ሐ. ውስብስብ ፍጥረት በመሆኑ ብቻ ከሌላው ፍጥረት ይለያል።

(3). ከሚከተሉት አንዱ ሴት የተፈጠረችበትን ምክንያት አያገልጽም።

ሀ. የሰው ረዳት እንድትሆን ተፈጠረች።
ለ. ከሰው ችሎታ ጋር በአጋርነት እግዚአብሔር ለፍጥረቱ ያለው ዕቅድ እንዲፈጸም።
ሐ. በፍጥረት ውስጥ የተገዢነትና የበታችነት ሥፍራ እንድትይዝ።
መ. በምገባና በምሳሌነት እግዚአብሔርን የሚፈሩ ልጆች እንድታሳድግና የሰው ዘር እንዲቀጥል።

(4). በጋብቻ ውስጥ ያለው የረዳትነት አሳቤ

ሀ. ሴት የወንድ ተገዢ መሆኗን አመልካች ነው።
ለ. ባልና ሚስት አንዱ የሌላውን ፍላጎት ሲያሟሉ የእግዚአብሔር ዓላማ በዚያ ግንኙነት ውስጥ ይፈጸማል።

ሐ. አንዱ የትዳር ጓደኛ የሌላው ፍላጎት ላይ ሲያተኩር የእያንዳንዱ ፍላጎት ይሟላል።

(5). የእግዚአብሔር ቤተሰብን የመፍጠር ዕቅድ ውስጥ ዓላማውን በተሻለ የሚገልጸው መልስ የትኛው ነው?

ሀ. ሰው ምድርን ሲሞላትና ሲንከባከባት የመመገብ ግንኙነት እንዲኖር።
ለ. ምድርን መሙላት፣ በፍሬዋ መደሰትና እርሷንም መንከባከብ።
ሐ. ለፈጠረው ሕዝብ ማኅበራዊ ሥርዓትንና መንግሥትን ለማቆም።

የጋብቻ መሠረታዊ ጠባይ

ዓላማ 2 በዚህ ትምህርት ውስጥ መመገብ፥ መከባከብ፥ መውደድ፥ የቅርብ ግንኙነትና አንድነት ለሚሉት ቃላት የተሰጠውን ትርጉም ከቃላቱ ጋር አዛምድ።

የጋብቻ ግንኙነት እጅግ ልዩ በመሆኑ በየትኛውም ኅብረተሰብ ውስጥ ጋብቻ ልዩ ክብር አለው። አብዛኛውን ጊዜ ጋብቻ የሚመሠረተው በመንግሥት ወይም በሃይማኖታዊ ተቋማት ወይም በአገር ወግና ልማድ መሠረት ነው። ይህም አንድ ወንድና አንድ ሴት ቤተሰብ መመሥረታቸውን ወይም ባልና ሚስት መሆናቸውን የሚያረጋግጡበት ነው።

የአንድ ወንድና የአንድ ሴት ጋብቻ በመካከላቸው ባለ መቀባበልና መተሳሰር ላይ የተመሠረተ ነው። ይህም ባል ራሱን ለሚስት ይሰጣል፤ ሚስትም ራሷን ለባል ትሰጣለች። ዘፍ. 1፥26-28 እና 2፥20-25 ብጥምና ብንመረምር የአንድ ጋብቻ ባሕርያት ምን እንደሆኑ በግልጽ እንረዳለን።

1. ጋብቻ በአንድ ወንድና በአንድ ሴት መካከል የሚመሠረት ግንኙነት ሲሆን ይህም በእግዚአብሔር የተደነገገ ነው። እግዚአብሔር ሁለቱንም ልዩ አድርጎ ፈጥሮአቸዋል። ስለዚህም አንዱ ለሌላው ያስፈልጋል።

2. ጋብቻ በአንድ ወንድና በአንድ ሴት መካከል የሚመሠረት «አንድነት» ነው፤ ይህ አንድነት ጥብቅ በሆነ ግንኙነት ላይ የተመሠረተ ሲሆን እግዚአብሔር ሁለቱን አንድ እንዲሆኑ ያደረጋቸው ለዚሁ ዓላማ እንደሆነ መረዳት ይቻላል። እግዚአብሔር ሴትን የፈጠረው ከአዳም ጎን በወሰደው አጥንት ነው። ይህም በጋብቻ ውስጥ ሊኖር ስለሚገባው አንድነት ትልቅ ምሳሌ ነው። አዳም ሔዋንን ያያት የአካሉ ክፋይ አድርጎ ነው። እግዚአብሔር ሔዋንን የፈጠረው በወሰደው አጥንት ቢሆንም ለሔዋን የሰጠው ቅርጽ ለአዳም ከሰጠው ቅርጽ የተለየ ነው። ይህ በሁለቱ መካከል ያለው የቅርጽ ልዩነት እርስ በርስ እንዲፈላለጉና የቅርብ ግንኙነትም እንዲመሠርቱ ያደርጋቸዋል።

3. ጋብቻ በአንድ ወንድና በአንድ ሴት መካከል ብቻ የሚመሠረት ግንኙነት ነው። በሌላ አነጋገር የአሀዳዊ ጋብቻ ግንኙነት ነው። በብዙ ኅብረተሰቦች

ውስጥ እንደሚታየው የድርብ ጋብቻ ግንኙነት ተቀባይነት አለው፤ መጽሐፍ ቅዱስ ግን እንዲህ ያለውን ጋብቻ አይቀበልም። እግዚአብሔር ለአንድ ወንድ የፈጠረው አንድ ሴት ነው፤ በመሆኑም አንድ ወንድ ማግባት ያለበት አንድ ሴት ብቻ ነው።

4. ጋብቻ የዕድሜ ልክ ግንኙነት ነው። ባልና ሚስት ከሁለቱ አንዱ በሞት እስኪለይ ድረስ አብረው መኖር አለባቸው። በእግዚአብሔር ፊት የሚገቡት ቃል ኪዳን ሁለቱም በሕይወት እስካሉ ድረስ ያስተሳስራቸዋል፤ ጋብቻ ሁለቱን አንድ ሥጋ ያደርጋቸዋል።

5. ጋብቻ አዲስ ቤተሰብ የሚመሠረትበት ግንኙነት ነው። አንድ ወንድና አንድ ሴት ባልና ሚስት ሆነው ሲጣመሩ ሁለቱም ተወልደው ካደጉበት ቤተሰብ የተለየ ቤተሰብ ይመሠርታሉ። ከዚህ በተጨማሪ የሚኖሩበት ኅብረተሰብ የተለየ ቦታ ይሰጣቸዋል። በአንዳንድ ኅብረተሰብ ውስጥ አዲስ ባልና ሚስት ከወላጆቻቸው ጋር አይኖሩም። የራሳቸውን ቤት ሠርተው ልጅ መውለድና ማሳደግ ይጀምራሉ።

6. ጋብቻ በመተማመን ላይ የተመሠረተ ግንኙነት ነው። በባልና በሚስት መካከል መተፋፈር የለም። በባልና በሚስት መካከል መተፋፈር እንደሌለ በዘፍ. 2፥25 ላይ ተጠቅሶአል። ምንም እንኳ አዳምና ሔዋን ራቁታቸውን ቢሆኑም፥ ሁለቱም አይተፋፈሩም ነበር። አፈጣጠራቸው የተለያየ መሆኑን ቢያስተውሉም፥ አንዱ ከሌላው ጋር በሚያደርገው ግንኙነት ደስተኞች ነበሩ።

ከዘፍጥረት መጽሐፍ እንደምንረዳው እግዚአብሔር በባልና በሚስት መካከል የእርስ በርስ ግንኙነትና መዋደድ እንዲኖር አድርጓል። ይህ ግንኙነት በፍቅር ላይ የተመሠረተ ግንኙነትና አንዱ ሌላውን የሚንከባከብበትና የሚመግብበት ግንኙነት ነው። ልጆች ማደግ ያለባቸው በእንዲህ ያለ ቤተሰብ ውስጥ ነው። ልጆች የእግዚአብሔርን በረከት ማስተዋልና ለሕይወታቸው የሚጠቅም መመሪያ ማግኘት የሚችሉት በእንዲህ ያለ ቤተሰብ ውስጥ ሲያድጉ ነው።

(8). ከቁጥር 1-5 የተቀመጡትን ቃላት በትምህርቱ ውስጥ ከተሰጣቸው ተገቢ ፍቺ ወይም ትርጉም ጋር አዛምዳቸው።

1. መመገቢ
2. መከባከብ
3. መውደድ
4. የቅርብ ግንኙነት
5. አንድነት

ሀ. አንድ ሰው የትዳር ጓደኛውን ፍላጎት የሚያሟላበትና ለሌላው ያለውን መገደድ የሚያሳይበት።
ለ. በጋብቻ ውህደት የሚፈጠር መቀራረብ።
ሐ. ለትዳር ጓደኛ ያለ ኃላፊነት፣ ልጆችንም ማሠልጠን፣ መማራትና መደገፍ።
መ. በግል ደረጃ መተዋወቅ፣ አብሮ መሆንና መቀራረብ።
ሠ. አንዱ ለሌላው ያለው መለጠት፣ መሳሳትና ማፍቀር።

ጋብቻን የሚያጠነክሩ ነገሮች

ዓላማ 3 ጋብቻን የሚያጠነክሩ የባልና የሚስት ባሕርያትን ለይ።

ጋብቻ የተመሠረተው በእግዚአብሔር በመሆኑ በጋብቻ ውስጥ ሊኖር የሚገባው ግንኙነት የተመሠረተውም በእርሱ ነው። ይህ ግንኙነት አዳምና ሔዋን በኃጢአት ከወደቁም በኋላ እንዳለ ቀጥሎአል። ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚናገረው ባል የሴት ወይም የቤት ራስና መሪ ነው (1ቆሮ. 11፥3)። ጳውሎስ ጨምሮ እንደሚናገረው ለቤተሰቡ የሚያስፈልገውን ነገር የሚያበጋጀው ባል ወይም አባት ነው። አንድ ባል የራሱን ቤተሰብ ካልረዳ ወይም ለቤተሰቡ የሚያስፈልገውን ነገር ካላዘጋጀ ለእግዚአብሔር ከማያምኑ ሰዎች ይልቅ የከፋ ድርጊት ይፈጽማል (1ጢሞ. 5፥8)። ጳውሎስ በዚህ ክፍል የሚናገረው ስለ ክርስቲያን ባሎችና ሚስቶች እንደሆነ መርሳት የለብንም።

በዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕራፍ 1 እና 2 ላይ የተመለከትነው የአዳምና የሔዋን ታሪክ በምዕራፍ 3 እና 4 ላይ ይቀጥላል። እነዚህን ምዕራፎች ሲታነብ፥ አዳምና ሔዋን መላ ሕይወታቸውን የሚያበላሽ የከፋ ስሕተት እንደፈጸሙ ትረዳለህ የተትረፈረፈ ምግብና ለዐይን የሚያማምሩ አበቦች ባሉበት ስፍራ እንዳይኖሩ ተከለከሉ። የእግዚአብሔርን ቃል ባለመታዘዝ በፈጸሙት ኃጢአት ከኤደን ገነት ተባረው እሾህና አሜኬላ በሚያበቅል ስፍራ እንዲኖሩ ተደረገ። አሁን ምግብና መጠለያ ለማግኘት ብዙ መሥራትና መድከም አለባቸው። ከፍጥረት ሥርዐት ጋር ያላቸው ግንኙነት ተዛባ። በመሆኑም የፍጥረት ኀላፊ በመሆን ፈንታ የፍጥረት ባሪያ ሆኑ። እርስ በርስ ያላቸውም ግንኙነት ተዛባ። ሔዋን የተፈጠረችው የአዳም ረዳት እንድትሆን ነበር፤ አሁን ግን እግዚአብሔር አዳምን ራስ አደረገው። ከዚህ በተጨማሪ ሔዋን በምትወልድበት ጊዜ ሥቃዩዋ እንዲበዛ ተደረገ። በአዳም ኃጢአት ምክንያት ምድር ተረገመች። በኤደን ገነት የነበረው የተትረፈረፈ ምግብና ልምላሜ ጠፋ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ አዳም ሚስቱንና ቤተሰቡን የመርዳት ኀላፊነት ወደቀበት። ኃጢአት በጋብቻ ላይ ያስከተለው ጉዳት አለ፤ ዛሬ በጋብቻ ውስጥ የምናያቸው ችግሮች የተፈጠሩት በአዳምና በሔዋን ኃጢአት ምክንያት ነው።

ጋብቻ በእግዚአብሔር ዘንድ የተቀደሰ ግንኙነት ነው። ኢየሱስ ስለ ባልና ስለ ሚስት ግንኙነት ሲናገር እግዚአብሔር ሁለት ሰዎችን ያጣመረበት ግንኙነት እንደሆነ ተናግሯል (ማር. 10፥9) እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር መልካም አድርጎ ስለፈጠረ፥ ጋብቻም መልካም አንድነት የሚታይበት ተቋም ነው ወደሚል ድምዳሜ ያደርሰናል። ጋብቻን የፈጠረ እግዚአብሔር በመሆኑ ጋብቻ መለኮት ሠራሽ ተቋም ነው። በመሆኑም አንድ ባልና ሚስት ቤታቸውን እንዴት መምራት እንዳለባቸው እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ መመሪያ ሰጥቷል።

ትዳር የያዙ ሰዎች ጋብቻቸው የእርስ በርስ መተሳሰብና መዋደድ የሰፈነበት እንዲሆን፥ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ጋብቻ የሚያስተምረውን መሠረታዊ ትምህርት መማር አለባቸው። መጽሐፍ ቅዱስ የባልንና የሚስትን ኀላፊነቶች

አስመልክቶ ልዩ ልዩ ትምህርቶችን ያስተምራል፤ ባልና ሚስት እንደ ክርስቲያን እንዴት መኖር እንዳለባቸው ዝርዝር መመሪያ ተሰጥቶአቸዋል። በመጀመሪያ ለባሎች የተሰጠውን መመሪያ እንመለከታለን።

ለባሎች የተሰጠ መመሪያ

በጋብቻ ውስጥ ሊኖር ስለሚገባው ግንኙነት ሐዋርያው ጳውሎስ ሲናገር፣ ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን እንደወደደ ባሎችም ሚስቶቻቸውን እንዲወዱ ምክር ሰጥቷል። አንድን ሰው ከልብ ስንወድ፣ ለዚያ ሰው ከልብ እናስብለታለን፤ ከልብም እንመኝለታለን። ሚስቱን ከልብ የሚወድ ሰው ለሚስቱ ልዩ ክብካቤ ያደርጋል፤ ለራሱ ከማሰቡ በፊት ለሚስቱ ያስባል። ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደሚወድ ያሳየው የሚወዳቸውን ሰዎች ከኃጢአት ለመዋጀት ሲል ራሱን ለሞት አሳልፎ በመስጠት ነው።

ሚስቱንና ቤተሰቡን የሚወድ ባል ቤተሰቡን ለመርዳት ተግቶ ይሠራል። ቤተሰቡ ምግብ፣ መጠለያና ልብስ እንዲያገኝ ችሎታውንና ክህሎቱን ይጠቀማል። ለሚስቱና ለቤተሰቡ ፍቅር ያለው ባል ኀላፊነቱን መቼም አይዘነጋም።

ሚስቱን የሚወድ ባል ለሚስቱ ውስጣዊ ስሜት ይጠነቀቃል። ሚስቱን የሚወድ ባል በሰሚስቱ መጥፎ ነገር አይናገርም። ይልቁንም ለሚስቱ ያለውን ፍቅር በተለያየ መንገድ ይገልጻል። ደግሞም ስሕተቷን እየጠቀሰ አያመነጫጭቃትም፤ ይልቁንም የገጠማትን ችግር እንድትፈታ በትዕግሥትና በፍቅር ይረዳታል። ሚስት የሚታገሣትና የሚረዳት ባል ስታገኝ ብዙ ነገሯን ታሻሽላለች።

ሚስቱን ከልብ የሚወድ ባል የሚስቱንም በሚትና ፍላጎት ለመረዳት ሁልጊዜ ይጥራል። የሚያሳስባትና የሚያስጨንቃት ነገር ካለ ጊዜ ወስዶ ያነጋግራታል። ለእርሷ ያለውን ፍቅር ዘወትር ይገልጽላታል፤ ከእርሱ ጋር ባላት ግንኙነት እንድትተማመን የተቻለውን ሁሉ ያደርጋል። መልካም ሚስትና እናት እንድትሆን አስፈላጊውን ድጋፍ ሁሉ ያደርግላታል።

ሚስቱን የሚወድ ሰው ሚስቱ በቤት ውስጥ ያላትን ድርሻ ያሞግሳል፤ የሚስቱን መንፈሳዊ ሕይወት ይከባከባል። ሚስት በባሏ ሕይወት ውስጥ እግዚአብሔርን የሚወድና የሚያከብር ባሕርይ ማየት አለባት፤ እንዲሁም እግዚአብሔርን ለማምለክና ለማገልገል ምሳሌ የሚሆን ሰው ማየት አለባት። ባል በቤት ውስጥ የሚደረጉ መንፈሳዊ ፕሮግራሞች በመምራት፣ በጎረቤቶቹ ፊት እንደ ክርስቲያን በመኖር፣ በቤተክርስቲያን ውስጥ በታማኝነት በማገልገልና የእግዚአብሔርን ቃል ከዕለት ተዕለት ሕይወት ጋር በማዛመድ ቀዳሚ መሆን አለበት። ከዚህ በላይ ግን ሚስቱንና ቤተሰቡን በጸሎት መደገፍ፣ ስለ እነርሱ እንዲሁም በቤተሰቡ ውስጥ የእግዚአብሔር ቃል መጋቢ በመሆኑ እግዚአብሔርን ማመስገን አለበት። ባል ቤቱን በዚህ ዐይነት ሲመራ እግዚአብሔር እጅግ ደስ ይሰኛል።

ሚስት በጋብቻዋ የምትደሰተው በባሏ ሕይወት ውስጥ ትልቅ ቦታ እንዳላትና ባሏ እንደሚወዳት ስትረዳ ነው። እንዲሁም የመላ ቤተሰቡን ሕይወት በሚመለከት ጉዳይ ላይ የምትሰጣቸውን ሐሳቦች የሚያዳንቅላት ሰው ስታገኝ ደስ ትሰኛለች። ባል በሕይወቱ ውስጥ ለሚስቱ ትልቅ ቦታ ሲሰጥ ሚስቱን እየመገበና እየተንከባከበ ነው። ሚስት በጋብቻ ግንኙነት ውስጥ ትልቅ ቦታ እንዳላት ስታውቅ ለጋብቻዋ የምትሰጠው ቦታ እየጠነከረ ይሄዳል። በጋብቻ ግንኙነት ውስጥ ሚስት አስፈላጊ ሰው መሆኗን ማወቅ አለባት።
ሚስት እንደ አንድ ወላጅ የሚጠበቅበትን ኀላፊነት እንድትወጣ ባል የማያቋርጥ ድጋፍ ሊያደርግላት ይገባል። አንድ ባል ወይም አባት ልጆቹ እናታቸውን እንዲወዱ፣ እንዲያከብሩና እንዲታዘዙ ማስተማር አለበት። ሚስቱን የሚወድ ባል ልጆቹ እንዲያበሳጩአትና እንዲያስመርሯት መፍቀድ የለበትም። ሚስት ልጆቹን ስታሳድግና ስታስተምን ባሏ ከበስተኋላ ሆኖ እንደሚያግዛትና እንደሚረዳት ልታውቅ ይገባል።

ባል በእርሱና በሚስቱ መካከል ላለው የጋብቻ መብት (የግብረ ሥጋ ግንኙነት) ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለበት ጳውሎስ አበክሮ ይመክራል። በ1ቆሮ. 7፥3-5 ላይ ጳውሎስ ሲናገር፣ ለተወሰነ ጊዜ በስምምነት ካልሆነ በቀር ባሎች ሚስቶች ያላቸውን የጋብቻ መብት መከልከል የለባቸውም። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረው የግብረ ሥጋ ግንኙነት አንዱ የጋብቻ አካል ነው፤ ስለሆነም ባልም ሆነ ሚስት የጋብቻ መብታቸውን አግባብ ባልሆነ መንገድ መጠቀም የለባቸውም። ባል የሚስትን ወይም ሚስት የባልን የጋብቻ መብት የሚከለክሉ ከሆነ፣ ሰይጣን ሁለቱንም ሊፈትናቸውና በኃጢአት ውስጥ ሊጥላቸው ይችላል፤ ስለዚህ አንዱ የሌላውን የጋብቻ መብት በመከልከል ለሰይጣን በር መክፈት የለባቸውም።

ለሚስቶች የተሰጠ መመሪያ

ሚስት ከባሏ ጋር እንዴት መኖር እንዳለበት መመሪያ ተሰጥቶአታል። ሚስት ለባሏ መታዘዝ እንዳለባት ጳውሎስ ያስተምራል (ኤፌ. 5፥22)። ጳውሎስ ይህንን መመሪያ በሚሰጥበት ክፍል ውስጥ የቤተሰብ መሪ መሆን ያለበት ባል ነው። ሚስት፣ ባል የተሰጠውን የመሪነት ሥልጣን በመቀበል ታዛዥነቷን ማሳየት አለባት፤ ሚስት የባልን የመሪነት ሥልጣን ስትቀበል፣ እግዚአብሔር በቤተሰብ ውስጥ እንዲኖር ያስቀመጠውን ሥርዐትና በእርሷም ላይ ያለውን ሥልጣን መቀበሏን ታሳያለች። ሚስት ለባሏ ትታዘዝ የተባለው ሚስት ከባሏ ስለምታንስ ወይም ባል ሚስቱን ፀጥ ለጥ አድርጎ ለመግዛት እንዲመቸው አይደለም። መታዘዝ እግዚአብሔር በጋብቻ ወይም በቤተሰብ ውስጥ እንዲኖር ያስቀመጠውን መለኮታዊ ሥርዐት መቀበል ነው። ባል ሚስቱን እንዲወድ ታዞአል፤ ሆኖም ባል ለሚስቱ ያለው ፍቅር ፍሬያማ እንዲሆን ሚስት «ትታዘዝ» የሚለውን ሥርዐት መቀበል አለባት።

ሚስት ከባሏ ጋር በሚኖራት ግንኙነት ባሏን የመመገብና የመከባከብ ሚና አላት። ለቤተሰቡ የሚያስፈልገውን ነገር ለማዘጋጀት የሚያደርገውን ጥረት ከልብ እንደምታደንቅ ልትነግረው ያስፈልጋል። እንዲሁም ቤተሰቡን

እንደሚገባ ስመምራት የሚያሳየውን ትጋት ከልብ እንደምትደግፍ ልታሳውቀው ይገባል። ቤተሰቡ የሚያገኘውን ገቢ በአግባቡ በማስተዳደር ከቤተሰቡ ጎን መሆኗን ልታሳይ ያስፈልጋል። ከዚህ በተጨማሪ ባሏ ችግር ሲገጥመው ከባሏ ጎን እስከ መጨረሻው በታማኝነት የምትቆም ሚስት ለባሏ ትልቅ መጽናናት ነች። ባሏንና ቤቷን የምትወድ ሴት ቤቷን ደስተኛና ሰላም የሰፈነበት ቤት ለማድረግ ትጥራለች። የቤቷን ንጽሕና በመጠበቅ፥ ጥሩ ምግብ በማዘጋጀትና ኀላፊነቷን በደስታ በመወጣት ድርሻዋን የምትፈጽም ሴት የባሏን ልብ ታሳርፋለች። ኀላፊነቷን በዚህ ዐይነት የምትወጣ ሴት በባሏ ዘንድ የተወደደችና የተከበረች ናት።

ራሷን የሰጠች ክርስቲያን ሚስት ቤቱንና ቤተሰቡን በአግባቡ እየመራ እግዚአብሔርን የሚያመልክና የሚያገለግል ቤተሰብ እንዲሆን የሚያደርገውን ባሏን ከልብ ትደግፋለች። ባሏ በእርግጥ የቤተሰቡ መሪ እንደሆነና የእርሱንም አመራር ከልብ እንደምትደግፍ የምታሳየው በቤተሰቡና በቤተክርስቲያን ውስጥ ላለው አገልግሎት ከፍተኛ ግምት ወይም ቦታ በመስጠት ነው። ስመንፈሳዊ ነገር ከፍተኛ ቦታ የምትሰጥ ሚስት ከባሏ ጋር ያላት ግንኙነት፥ እውነተኛ ክርስቲያናዊ ሕይወት ምን እንደሚመስል ስመላ ቤተሰቡ ምሳሌ ከመሆናቸውም በላይ ስጎረቤቶ ቻቸውም መልካም ምስክር ሲሆኑ ይችላሉ። እንዲሁም በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ ያላቸውን አገልግሎት ፍሬያማ ያደርግላቸዋል፤ ምክንያቱም ሕይወታቸው በየዕለቱ የእግዚአብሔርን ፍቅር፥ ሰላምና ደስታ ያንጸባርቃል።

ባል ስሜታዊና ሥጋዊ ፍላጎቶች እንዳሉት ሚስት ማወቅ አለባት። ሚስት ስባሏ እውነተኛ አጋዥና ረዳት መሆን የምትችለው፥ የባሏን ፍላጎቶች ተረድታ የተቻላትን ሁሉ ስታደርግ ነው። ከባሏ ጋር ያላት ግንኙነት የሰመረ ሲሆን የሚችለው ባሏን ስትወድና ከእርሱም ጋር ያላትን ግንኙነት ስታጠብቅ ነው። ጳውሎስ ባሎች የሚለቶቻቸውን የጋብቻ መብት (የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍላጎት) ልብ ማለት እንዳለባቸው እንዳሳሰበ ሁሉ ሚስቶችም የባሎቻቸውን የጋብቻ መብት (የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍላጎት) ልብ እንዲሉ አሳስቦአል (1ቆሮ. 7፥3–5)። ሚስት ከባሏ ጋር ያላት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍጹም እንዲሆን ባደረገች ቁጥር ለባሏ ያላትን ፍቅር በሚገባ መግለጽ ትችላለች። በዚህ ዐይነት የባሏን ፍላጎት ስትፈጽም ባሏም የእርሷን ፍላጎት ይፈጽማል።

ከኤፌሶን መልእክት ላይ የወሰድነውን ንባብ ስናጠና እንደተመለከትነው፥ ክርስቲያናዊ ጋብቻ ወይም ቤተሰብ ሰላም የሰፈነበት ደስተኛ ጋብቻና ቤተሰብ እንዲሆን እግዚአብሔር ይፈልጋል። ይህ ኀላፊነት በባልና በሚስት ላይ የሚወድቅ ኀላፊነት ነው። ጋብቻቸው ወይም ቤታቸው ሰላም የሰፈነበት ደስተኛ ጋብቻና ቤተሰብ እንዲሆን ሁለቱም ግንኙነታቸውን መንከባከብ አለባቸው። ምሳሌያዊና የተትረፈረፈ ሕይወት መኖር የሚችሉት ሁለቱም ድርሻ ድርሻቸውን ሲወጡ ነው።

(7). ቀደም ብሎ ስተሰጠው ትምህርት መሠረት ትክክለኛ ከሆነው ዐረፍተ ነገር ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. ባሎች ቤተሰባቸውን ሲደግፉ ለሕይወት የሚያስፈልገውን ነገር ሲያቀርቡ፣ ቤተሰባቸውን መመገብ ችለዋል።
ለ. ባል የቤተሰቡን አባላት አካላዊ ፍላጎት ማሟላት ከቻለ፣ ቤተሰቡ የተሟላ ሕይወት እንዲኖር አድርጓል ማለት ይቻላል።
ሐ. ምግባ የቤተሰቡን ሥሜታዊ፣ መንፈሳዊ፣ አእምሮአዊና ማኅበራዊ ፍላጎት ማሟላትንና መንከባከብን ያጨምራል።
መ. ባልና ሚስት አንዱ ለሌላው ያለውን አድናቆት መግለጽ አያስፈልጋቸውም። ኃላፊነታቸውን ከተወጡ፥ ፍቅራቸውን በግልጽ አውጥተው ባያሳዩም ምግባ ተፈጽሟል ማለት ይቻላል።
ሠ. ባል ሚስቱ እንደ ወላጅ ኃላፊነቷን እንድትወጣ ሲደግፋት ምግባ መፈጸሙን ማየት ይቻላል።
ረ. ሚስት የባሏን የመሪነት ሚና እስከተቀበለች ድረስ ቤቷን ንጹህና ቤተሰቧን ደስተኛ ለማድረግ የቤቷን ጉዳይ በሚገባ ብታከናውንም ሆነ ባታከናውን ምንም አይደለም።
ሰ. ባል ወይም ሚስት የትዳር ግንኙነታቸውን ለማጠናከርና እርስ በርስ ለመቀራረብ ሲጣጣሩ ምግባ ይከሄዳል።
ሸ. ሚስት የባሏን የመሪነት ሥፍራ ስትቀበል የጋብቻ ግንኙነት እየጎለበተ ይሄዳል። ስለ እርሱ ጥረት ያላትን አድናቆት በገለጸችም መጠን የበለጠ ግንኙነታቸው ያጠነክራል።

የቤተሰብ መሠረታዊ ጠባይ

ዓላማ 4 የቤተሰብን ጠባይና ተግባር በትክክል የሚገልጸውን በያሜ ለይ።

ስርካታ ሰዎች ቤተሰብ የሚለውን ቃል ሲሰሙ ቶሎ ወደ ኀሊናቸው የሚመጣው ተወልደው ያደጉበት ቤተሰብ ነው። አሁን የምትኖረው ከቤተሰብህ ተለይተህ ከሆነ ሕፃን ሳለህ ወላጆችህ የሚያደርጉት ነገር ትዝ ሊልህ ይችላል፤ ምናልባትም በቤተሰብህ ውስጥ የተከሰተው አስደሳችና አሳዛኝ ነገር ትውስ ይልህ ይሆናል። ትዝ የሚሉህ ነገሮች ካሉ እነሲህ ነገሮች ስሕይወት ዘመን የማይረሱ ትዝታዎች ናቸው። ቤተሰብ የሚለው ቃል ስብዙ ሰዎች ልዩና የማይረሳ ትርጉም አለው። ቤተሰብ ሕይወት ተኮትኩቶ የሚያድግበትና ተጽዕኖ የሚያደርግብን ነው።

ስዘፍ. 1፥28 ላይ እንደምናነበው እግዚአብሔር አዳምና ሔዋን ልጅ እንዲኖራቸው ይፈልጋል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታና በረከት እንደሆኑ ተገልጾአል (መዝ. 127፥3)። በምሳሌ 17፥6 ላይ እንደተገለጸው የልጅ ልጆች የእግዚአብሔር በረከት ናቸው፤ አባቶች ደግሞ የልጆች «ክብር» ናቸው። እግዚአብሔር በቤተሰብ ውስጥ እንዲሆን የሚፈልገው ባልና ሚስት አባትና እናት እንዲሆኑ ነው። በቤተሰብ ውስጥ ባል አባት፥ ሚስት ደግሞ እናት እንዲሆኑ እግዚአብሔር ወሰኗል፤ ይህም መልካምና ስነ ነው።

ልጆች ጎልማሳ እስኪሆኑ ድረስ የሚኖሩት ከእናትና ከአባታቸው እንዲሁምና ከወንድምና ከእህቶቻቸው ጋር ነው። አንተ በምትኖርበት ኅብረተሰብ ውስጥ

ልጆች ከወላጆቻቸው ቤት ወጥተው የራሳቸውን ቤት የሚመሠርቱበት ዕድሜ ምን ያህል እንደሆነ ይታወቅ ይሆናል። ልጆች ሲጎለምሱ ራሳቸውን መቻልና ለራሳቸው የሚያስፈልጋቸውን ነገር ራሳቸው ማዘጋጀት ይጠበቅባቸዋል። በሕይወት ውስጥ ይህ ቋሚ ሕግ ነው።

ማደግና ራስን መቻል ቋሚ የህይወት ሕግ ቢሆንም ልጆች ከወላጆቻቸው ተለይተው የራሳቸውን ኑሮ የሚጀምሩበት ዕድሜ ላይ ከመድረሳቸው በፊት በቤተሰብ ውስጥ ይኖሩ ነበር። በአንዳንድ አገሮች እንደሚታየው ቤተሰባዊ ሕይወት ልዩ ልዩ መልክ አለው። ለምሳሌ በአንዳንድ ኅብረተሰብ ውስጥ ልጆች የሚያድጉት በወላጆቻቸው እጅ ሳይሆን በሌላ ሰው እጅ ነው። የወላጆቻቸው አኅት ወይም አያቶች ዘንድ የሚያድጉ ልጆች አሉ። ልጆች ከፍ እያሉ በሄዱ ቁጥር እነርሱን ለማሳደግ ኀላፊነት ያለበት ሰው ማን እንደሆነ እያወቁ ይሄዳሉ፤ በዚህ ዐይነት ለምግባቸው፥ ለመጠለያቸውና ለሚያስፈልጋቸው ነገር ሁሉ የሚሄዱት ወደ አሳዳጊያቸው ነው። ወላጆች ልጆቻቸው አድገው ራሳቸውን እስኪችሉ ድረስ ልጆቻቸውን የመርዳትና የመንከባከብ ኀላፊነት አለባቸው። ይሁንና ልጆች እያደጉና እየጎለመሱ ሲሄዱ ይህን ኀላፊነት እነርሱ ራሳቸው መሸከም ይጀምራሉ። ወላጆች ልጆቻቸውን በሕፃንነትና በወጣትነት ዘመናቸው ራሳቸውን እንዴት እንደሚችሉና እንደሚያስተዳድሩ ማስተማር ይገባቸዋል፤ ከዚህ በተጨማሪ ኀላፊነት የሚሰማቸውና የራሳቸውን ሕይወት የመምራት ኀላፊነት የሚጠብቃቸው ሰዎች እንደሆኑ ሊያስለጥኑአቸው ይገባል።

ሰዎች ብዙውን የህይወት ዘመናቸውን የሚያሳልፉት በጉልምስና ሕይወት በመሆኑ ከጉልምስና ዘመን በፊት ላለው ሕይወት ትልቅ ቦታ መስጠት አለብን። ሰዎች ስለ ሕይወት መሠረታዊ ነገሮችን የሚማሩት በቤት ውስጥ ነው። የመጀመሪያ አስተማሪዎቻችን ወላጆቻችን ናቸው። በወላጆችና በልጆች መካከል የጠበቀና በፍቅር ላይ የተመሠረተ መሆን አለበት። ይህ ግንኙነትና ፍቅር በሚኖሩበት ዘመን ሁሉ መቀጠል አለበት። በወላጆችና በልጆች መካከል ያለው ግንኙነት የተለየ በመሆኑ ልጆች ወደፊት ለሚጠብቃቸው ሕይወት አስፈላጊውን ነገር ሁሉ የሚያገኙት ከዚህ ግንኙነት ነው።

ቤተሰብ ምን ዐይነት ጠባይና ባሕርይ እንዳለው በየትኛውም ኅብረተሰብ ውስጥ በግልጽ የሚታይ ነው። በየትኛውም ኅብረተሰብ ውስጥ ቤተሰብ ዑደታዊ ጠባይ አለው። በቤተሰብ ውስጥ ልጆች ይወለዳሉ፤ ያድጋሉ። ወላጆች ለልጆቻቸው የሚያስፈልገውን ነገር ያዘጋጃሉ፤ ተንከባክበውም ያሳድጋሉ። ልጆች እያደጉና እየበሰሉ ሲሄዱ ለጉልምስና ሕይወት የሚያስፈልጋቸውን መሠረታዊ ነገሮች ይማራሉ። የበሰሉ ወንዶችና ቤቶች እንደ ጎልማሳ የሚታዩበት የህይወት ዘመን አለ። ወንዶችም ሆኑ ሴቶች የጉልምስና ዕድሜ ላይ ሊደርሱ ኀላፊነት እንደሚሰማቸው ሰዎች ሆነው መኖር ይጠበቅባቸዋል። እነዚህ ጎልማሶች በጋብቻ ሲጣመሩ ልጆችን ይወልዳሉ፤ ቤተሰባዊ ዑደቱንም እንደገና ይጀምራሉ።

(8). ስለ ቤተሰብ በተሰጠው ትምህርት መሠረት ቤተሰብ የሚለውን ቃል ጥሩ አድርጎ ከሚገልጸው መግለጫ በፊት ያለውን ፊደል እክብብ።

ሀ. ቤተሰብ ማንኛውም የጋራ ዝንባሌ፣ የኋላ ታሪክ፣ ትምህርትና ቋንቋ ኖሮት የተሰባሰበን ቡድን ያመለክታል።
ለ. ቤተሰብ ለጋራ ጥቅም በጋራ የሚንቀሳቀስን ቡድን ያመለክታል።
ሐ. ቤተሰብ የመጨረሻው ትንሹና መሠረታዊው ማኅበራዊ ክፍል ሲሆን፣ ሕይወትን የሚያፈራና ሰውን ለፍሬያማና ትርጉም ላለው ሕይወት የሚቀርጽና የሚያዘጋጅ ነው።

ምገባ በቤተሰብ ውስጥ

ዓላማ 5 ቤተሰብ በጥሩ ሁኔታ ተቀርጾ እንዲያድግ ምሳሌያዊ ሕይወት፥ ምክር፥ መማር ማስተማርና ዲሲፕሊን መግለጽ።

በዚህ ትምህርት ውስጥ ኃጢአት በጋብቻ ላይ ስላስከተለው አሉታዊ ተጽዕኖ የተማርሽውን ነገር ታስታውሰ ይሆናል። አዳምና ሔዋን የሠሩት ኃጢአት በቤተሰባቸውና በልጆቻቸው ላይ ከባድ ችግር አስከትሏል። በአሁኑ ጊዜ ወላጆች ልጆቻቸውን እንዴት ማሳደግ እንዳለባቸው የሚያስ ገንዘቡ በርካታ ትምህርቶች እየተሰጡ ነው። ይሁን እንጂ ክርስቲያን ወላጆች ልጆቻቸውን እንዴት ማሳደግ እንዳለባቸው መሠረታዊ ትምህርት የሚያገኙት ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ነው። ቤተሰብን የመሠረተው ጌታ እርሱ የመሠረተው ቤተሰብ እንዴት መኖርና ማደግ እንዳለበት መመሪያን ሰጥቷል። በዚህ ትምህርት ውስጥ መጽሐፍ ቅዱስ በቤተሰብ ውስጥ ሊኖር ስለሚገባው የአስተዳደግ ሥርዐት የሚያስተምረውን እውነት ትማራለህ።

በኤፌ. 6፥4 ላይ አባቶች ልጆቻቸውን ማሳደግ ያለባቸው «በጌታ ምክርና በተግሣጽ» እንደሆነ ተገልጾአል። ምክር የሚለው ቃል በርካታ ተዛማጅ ትርጉሞች አሉት። በአንድ በኩል መልካም ትምህርትና ሥልጠና እየሰጡ ማስተማር ማለት ነው። በሌላ በኩል ደግሞ ሥነ ሥርዐት እያስያዙ ወይም እየገሠጹ ማሳደግ ማለት ነው።

ወላጆች ልጆቻቸውን «በጌታ . . . ተግሣጽ» እንዲያሳድጉ ታዘዋል። መገሠጽ ማለት ልጆች አንድን ነገር ልብ ብለው እንዲያስተውሉ ማድረግ ማለት ነው። ወላጆች ልጆቻቸውን በመቆጣትና በማስጠንቀቅ ሊያስተምሩአቸው ይችላሉ። ከዚህ በተጨማሪ መገሠጽ ማለት ለልጆች መላ ሕይወታቸውን የሚመለከት ትምህርትና ሥልጠና መስጠት ማለት ነው። ሲሠሩና ሲጫወቱ ሰውነታቸውን እንዴት መቆጣጠር እንዳለባቸው ይማራሉ። ልጆች አእምሮአዊ ክህሎታቸውን እንዲያሳድጉ ተገቢውን ትምህርት ማግኘት አለባቸው። ስሜታቸውንና ፍላጎታቸውን እንዴት መግለጽ እንዳለባቸውም ተገቢ ትምህርት ማግኘት አለባቸው። እንዲሁም በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉና እንዲበስሉ ተገቢውን መንፈሳዊ ትምህርት ማግኘት አለባቸው።

ብስለት በሂደት ውስጥ የሚከሰት ዕድገት ነው። ልጆች አዳዲስ ግንዛቤዎችን ከተለያዩ አቅጣጫ ያገኛሉ። ከአካባቢያቸው፥ ከሰዎችና ከትምህርቶች በሚያገኙት ዕውቀት እየተኮተኮቱ ያድጋሉ። አካባቢ ለልጆች የሚያስተምረው ነገር አለ፤ የሰዎች ሕይወት ለልጆች የሚያስተምረው ነገር አለ፤ እንዲሁም ከጥያቄና

መልስ፥ ከገለጻና ከውይይት የሚማሩት ነገር አለ። እነዚህ ሁሉ ነገሮች ትምህርት የመቅሰሚያ መንገዶች ናቸው፤ ወላጆች ልጆቻቸውን በአግባቡ ለማስተማርና ለማሠልጠን እነዚህን መንገዶች በሚገባ ሊጠቀሙባቸው ይገባል።

ልጆች ከሚኖሩበት አካባቢ (ቤተሰብ፥ ኅብረተሰብ፥ ከተማ፥ ወዘተ) ብዙ ነገሮችን እየተማሩ ያድጋሉ፤ ይበስላሉ። ልጆች መልካም ነገሮችን እየተማሩ እንዲያድጉ ወላጆች በቤተሰባቸው ውስጥ ምሳሌያዊና አርዓያዊ ሕይወትን መመሥረት አለባቸው። ክርስቲያን ወላጆች ክርስቲያናዊ ድባብን (ክርስቲያናዊ የህይወት አኗኗርን) ለመፍጠር ብዙ መሥራት ይጠበቅባቸዋል። ሙዚቃ፥ መጻሕፍት፥ ልዩ ልዩ መጫዎቻዎች፥ ሥዕሎችና የመዝናኛ ጊዜዎች ልጆችን ለማስተማርና ለማሳደግ ከሚያገለግሉ ነገሮች ውስጥ ጥቂቶቹ ናቸው። ልጆች በአካባቢያቸው የሚሰሙትን ድምፅ እንዴት እንደሚቀዱና መልሰው ያንን ድምፅ እንዴት እንደሚሉት አስተውለህ ታውቃለህ? ምናልባት በሬዲዮ፥ በቴሌቪዥንና በቴፕ የሰሙትን መዝሙሮች እነርሱም ሲዘምሩ ወላጆቻቸው ሰምተዋቸው ይሆናል። ወላጆች እንዲህ የመሰለውን ሁኔታ ለልጆቻቸው ቢያመቻቹ ላቸው ልጆቻቸውን በመልካም ሥነ ሥርዐት ማሳደግ ይችላሉ። እነዚህ ነገሮች በልጆች ላይ አዎንታዊ ተጽዕኖ አላቸው።

ወላጆች በሕይወታቸው መልካም ምሳሌ በመሆን ልጆቻቸውን ለማሳደግ ብዙ ዕድል አላቸው። ልጆች በቤታቸውና በአካባቢያቸው የሚሆነውን ነገር በጥሞና የሚከታተሉ ፍጡራን ናቸው። ወላጆቻቸው የሚያደርጉት ነገር ሁሉ ትክክል ይመስላቸዋል። ስለዚህም ወላጆቻቸው የሚያደርጉትን ነገር እነርሱም ማድረግ ይጀምራሉ። ልጆቻቸውን በፍቅር የሚያሳድጉ ክርስቲያን ወላጆች በሕይወታቸው ምሳሌ እየሆኑ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነትን ለልጆቻቸው ለማስተማር መጣር አለባቸው። የወላጆች ሕይወት በልጆች ላይ ዘላቂ ተጽዕኖ አለው። አብዛኛውን ጊዜ ልጆች ከጎለመሱም በኋላ በወላጆቻቸው ወይም በቤተሰቦቻቸው ሕይወት እጅግ ይወሰዳሉ። ከጎለመሱ በኋላ መሆን የሚፈልጉት እንደ ወላጆቻቸው ነው።

ክርስቲያን ወላጆች ልጆቻቸው መማርና ማወቅ የሚገባቸውን ነገር በሚገባ በመግለጽና በማስተማር ልጆቻቸውን የማሳደግ ግዴታ አለባቸው። ወላጆች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ ታሪኮችን ለልጆቻቸው ቢያነሱላቸውና ትርጉሙን ቢያስረዱቸው ልጆቻቸው ብዙ ይጠቀማሉ፤ ይባረካሉም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ ትምህርቶች ለልጆች የህይወት ትምህርቶች ናቸው። ከመጽሐፍ ትዱስ በተማሩት ትምህርት ሕይወታቸውን መመዘን ይጀምራሉ። ሕይወት የሚሰጠውን የእግዚአብሔርን ቃል ማስተዋል ይጀምራሉ። ይህም የእግዚአብሔርን ምግባራዊ ሕግ ለመረዳት መሠረት ይሆናቸዋል። ይህ በሕፃንነት ዘመናቸው የሚማሩት ሰማያዊ እውነት ለጉልምስና ዘመናቸው ትልቅ መመሪያ ይሆናቸዋል።

ልጆችን በመልካም ሥነ ምግባር ለማሳደግ፥ ወላጆች ልጆቻቸውን በፍቅር ማስተማርና ማረም ያስፈልጋቸዋል። ልጆች እያደጉ ሲሄዱ በራሳቸው መንገድ መሄድን ይመርጣሉ። አብዛኛውን ጊዜ ልጆች ተገቢ ያልሆነ ባሕርይ ያሳያሉ።

ልጆች ወላጆቻቸውን እንዲታዘዙና እንዲያከብሩ እግዚአብሔር አዟል (ኤፌ. 6፥1)። ትክክል የሆነውንና ያልሆነውን ለልጆች ማስተማር የወላጆች ኃላፊነት ነው፤ ወላጆች ልጆቻቸው እንዲታዘዙአቸው ማድረግ ያለባቸው መልካሙንና ክፉውን ካስተማሯቸው በኋላ ነው። ልጆች ወላጆቻቸውን ባይታዘዙና የወላጆቻቸውንም ምክር ባይሰሙ መልካም አይደለም። ወላጆች ልጆቻቸውን በእግዚአብሔር ፊት በመልካም ሥነ ምግባር እየቀረጹ የማሳደግና የማረም ግዴታ አለባቸው። በዚህ ዐይነት ያደጉ ልጆች በጎለመሱ ጊዜ ራሳቸውን የሚገዙና በሥነ ሥርዐት የሚያስተዳድሩ ሰዎች ይሆናሉ።

በቤተሰብ ውስጥ ምገባ መኖር ያለበት (ልጆችን በመልካም ሥነ ምግባር እየቀረጹና እየኮተኮቱ ማሳደግ ያስፈለገው) በልጆች ሕይወት ውስጥ መልካም ነገር እንዲበቅልና በነገር ሁሉ የበሰሉና ሙሉ የሆኑ ሰዎች እንዲሆኑ ለማድረግ ነው። ይህ እንዲሆን ልጆች ስለ እግዚአብሔርና ስለ ቃሉ ያላቸውን ግንዛቤ በየግዜው ማሳደግ አስፈላጊ ነው። ልጆች ስለ እግዚአብሔርና ስለ ቃሉ ያላቸው ግንዛቤ እያደገ ሲሄድ በምግባራዊ ጉዳዮች ላይ ያላቸው አስተሳሰብ እየጎለበተ ይሄዳል። ልጆች መልካም የሚባለውን ሕይወትና በሚኖሩበት ኅብረተሰብ ውስጥ ኀላፊነት የሚሰማቸው ሰዎች ሆነው እንዴት መኖር እንዳለባቸው ልናስተምራቸው ይገባል። እነዚህንና እነዚህን የመሳሰሉ የህይወት ዘይቤዎችን ስናስተምራቸው እነርሱም አንድ ቀን ልጆቻቸውን በዚህ ዐይነት ሊያስተምሩ በሚችሉበት መንገድ ልናስተምራቸውና ልናዘጋጃቸው ይገባል።

ልጆች መሠረታዊ የሆኑ ነገሮችን የሚማሩት በቤት ውስጥ ቢሆንም ተጨማሪ ትምህርቶችን ከቤተ ክርስቲያን ሊያገኙ ይገባል። በቤተሰብ መካከል እየተማሩ ማደግ አንድ ነገር ነው፤ እግዚአብሔር በሚያመልኩ በክርስቶስ ቤተሰቦች መካከል እየተማሩ ማደግ ደግሞ ሌላ ነገር ነው። ልጆች እያንዳንዱ ቤተሰብ በሚኖርበት ኅብረተሰብ ውስጥ የሚሰጠውን ምስክርነት እንዲያስተውሉ በማድረግ የእያንዳንዱን ቤተሰብ አስፈላጊነት እንዲረዱ ማገዝ ያሻል ከዚህም በላይ ቤተክርስቲያን መንፈሳዊ ነገርን የመማሪያ፥ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር በአንድነት የማምለኪያና የማገልገያ ስፍራ እንደሆነች እንዲያስተውሉ መርዳት ያስፈልጋል። ወላጆች በየጊዜው ወደ ቤተክርስቲያን የሚሄዱና የቤተክርስቲያንንም አገልግሎት ባላቸው ነገር ሁሉ የሚደግፉ ከሆነ በልጆቻቸው ላይ ብርቱ ተጽዕኖ ያሳድራሉ። ይህ አዎንታዊ ተጽዕኖ በሕይወታቸው ዘመን ሁሉ የማይረሳ ትዝታ ያሳድርባቸዋል።

(9). በትምህርቱ መሠረት ቤተሰብ በመልካም ሥነ ሥርዓት ታንጾና ተኮትኩቶ እንዲያድግ በሚያደርገው ፊት ለፊት ቁጥር 1፣ በማያደርገው ደግሞ ቁጥር 2ን ጻፍ።

ሀ. በክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ ቤተሰብን አንጾና ኮትኩቶ ማሳደግ ፍቅርን፣ ማስተማርን፣ ምሳሌነትንና ተገቢ ተግሳጽን እንጂ መቅጣትን አይጨምርም።

ለ. በቂ ትምህርት፣ ጥሩ የወላጆች ምሳሌነትና ቤተ ክርስቲያን በቋሚነት የምንሔድ ከሆነ የቤተሰብ ክርስቲያናዊ ድባብ የተለየ አስፈላጊነት የለውም።

ሐ. ክርስቲያናዊ ማነጽና ኮትኩቶ ማሳደግ ዞሮ ዞሮ ግቡ ለሕይወት ማዘጋጀት ነው።
መ. ክርስቲያናዊ ማነጽ የአእምሮ፣ የአካል፣ የሥሜትና የመንፈሳዊ ሕይወት እድገትን ሁሉ ያጠቃልላል።
ሠ. ክርስቲያን ወላጆች በቃላቸው የሚያስተምሩትን ያህል በምሳሌነታቸውም ስለሚያስተምሩ በማንኛውም ጊዜ ስለተግባራቸው ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርባቸዋል።
ረ. ወላጆች ልጆቻቸውን ቃሉን በማብራራት ሲያስተምሯቸው ከሕይወታቸው ጋር እንዲያዛምዱትና እንዲተገብሩት ይረዳቸዋል።
ሰ. የክርስቲያን ወላጆች ፍቅር እንዱ ትልቅ ባህሪ የልጆቻቸውን አለመታዘዝ በዝምታ ማለፍና ይህን ያለመታዘዝ ባህሪ እያዩ እንዳላዩ፣ እየሰሙ እንዳልሰሙ መሆን ነው።
ሸ. በቤተሰብ ውስጥ የሚከሄደው ምግባ በሚገባ ውጤታማ ከሆነ ወደ ቤተ ክርስቲያን መሄዱ የግዴታ አስፈላጊ ላይሆን ይችላል።

መደምደሚያ

ልጆች ገና ከሕፃንነታቸው ጀምሮ የእግዚአብሔርን ቃል ሊማሩ የሚችሉት በቤት ውስጥ ነው። ቤተሰብ የብዙ ነገሮች መማሪያ ማእከል ነው። ቤተሰባዊ ግንኙነት የተመሠረተው በእግዚአብሔር ነው። በባልና በሚስት እንዲሁም በወላጆችና በልጆች መካከል ያለው ግንኙነት አሁን ያለውን መልክ እንዲይዝ ያደረገው እግዚአብሔር ነው። ቤተሰብ የእግዚአብሔር ሰላም የሰፈነበት ደስተኛ ቤተሰብ እንዴት ሊሆን እንደሚችል የእግዚአብሔር ቃል መሠረታዊ መመሪያዎችን ይሰጠናል። ክርስቲያን ባልና ሚስት ከሁሉ እግዚአብሔርን ከዚያም የትዳር ጓደኛቸውን ለማስደሰት ሲጥሩ፣ ጋብቻቸው ትርጉም ያለውና ሰላም የሰፈነበት ደስተኛ ጋብቻ ሲሆን ያዩታል። ለክርስቲያናዊ ትምህርት ትልቅ ቦታ የሚሰጡ ወላጆችና ይህንንም ለልጆቻቸው በሚገባ የሚያስተምሩ ቤተሰቦች ልጆቻቸው በጎለመሱ ጊዜ ኀላፊነት የሚሰማቸው መልካም ልጆች ሆነው ሲያድጉ ያዩአቸዋል።

የሙከራ ፈተና

እውነት ሐሰት። ዐረፍተ ነገሩ እውነት ከሆነ "እ" ሐሰት ከሆነ ደግሞ "ሐ" በማለት መልስ ስጥ።

1. ሰው ከሌላው ፍጥረት የሚለይበት ብቸኛ መንገድ እግዚአብሔር እርሱን ያለጓደኛ በመፍጠሩ ነው።

2. አዳም የቤተሰብ ሕይወትን ለመምራት ያስበው እግዚአብሔር ሔዋንን ከፈጠረ በኋላ ነው።

3. የቤተሰብ ዓላማ ሰው በምድር እየተባዛ ሲሄድና ምድርንም ሲንከባከባትና ሲጠብቃት የምግባ ተግባሩን እንዲወጣ ነው።

4. በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስጋብቻ ላይ የተሰጠው ትኩረት አንድ ወንድና አንዲት ሴት እስከ ሞት ድረስ የሚዘልቅ ግንኙነት እንዲኖረቸው ነው።

5. ክርስቲያን ባል ሚስቱን ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን ስወደደበት ራስን የመካድ ፍቅር እንዲወዳት ታዝዞአል።

6. አንዲት ሚስት ባሏን የምትመግብበትና የምትንከባከብበት መንገድ ተስፋ ስሚቆርጥበት ጊዜ ስአጠገቡ በመቆምና ስማበረታታት ነው።

7. ማነጽ ማለት ልጅ ስህተት በሚሰራበት ጊዜ ኃይለኛ ቃላትን ስመናገር ማዋረድ ነው።

8. ወላጆች ለልጆቻቸው መዝሙር የሚዘምሩበት፣ የሚያነብቧቸው ጽሑፎች፣ አሻንጉሊቶች፣ መጫወቻዎችና ስዕሎችን፣ መዝናኛዎች በማዘጋጀትና ክርስቲያናዊ ድባብ ስመፍጠር ውጤታማ ምግባ ማካሄድ ይችላሉ።

9. ትልቅ ምሳሌ ስመሆንና እርሱን እንዲመስሉ ስማድረግ ስልጆች ሕይወት ውስጥ ትልቅ ለውጥ ለማምጣት የሚችል ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያኒቱ ዋና ሽማግሌ ነው።

10. ልጆችን ስሥርዐት የመግራት ተቀዳሚ ግብ ሰላም የሞላበት ቤት ለመመስረት ነው።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

5. ሀ

1. ለ

6. ሀ. 2 ሐ. 1 ሠ. 3
   ለ. 5 መ. 4

2. ለ

7. ሀ. እውነት መ. ሐሰት ሰ. እውነት
   ለ. ሐሰት ሠ. እውነት ሸ. እውነት
   ሐ. እውነት ረ. ሐሰት

3. ሐ

8. ሐ

4. ለ

9. ሀ. 2 ሐ. 1 ሠ. 1 ሰ. 2
   ለ. 2 መ. 1 ረ. 1 ሸ. 2

9 በአነስተኛ የህብረት ቡድን ውስጥ ማደግ

ትምህርት

ግርማ በአካባቢው ካሉ ገበሬዎች ጋር ስለ እየሩ ሁኔታና ስለ ሰብሉ አስተዳደግ ሁልጊዜ መወያየት ይወዳል። ፀሐይ ደግሞ በጎረቤቷ ከሚገኙ ቤቶች ጋር ስለ ልጆቻቸው አስተዳደግና ስለ ቤተሰቦቻቸው ሁኔታ መነጋገር በጣም ያስደስታታል። አማኑኤል አያቱ ላቀረቡለት ጥያቄ የሰጠው መልስ ትምህርት ቤት መሄድ በጣም የሚያስደስተው ከሌሎች ልጆች ጋር እንደልቡ ለመጫወት ዕድል ስለሚያገኝ ነው የሚል ነበር። ይህም ግርማና ፀሐይን አሳስደነቃቸውም። እኛ ሰዎች ማኅበራዊ ፍጡር በመሆናችን ለንዳችን ለሌላው ለናስፈልጋለን ለንዳችን ሌላውን እንረዳለን፤ እናግዛለን። ደግሞም ለንዳችን ከሌላው ለንማራለን። በዚህ ዐይነት እርስ በርስ ተያይዘን እናድጋለን።

ልክ እንዲሁ መንፈሳዊ ዕድገት የሚመጣው ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር በምናደርገው ኅብረትና አንድነት ነው። በለጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ የሚደረጉ የኅብረት አምልኮዎች፣ የአንድነት ጊዜዎች፣ የትምህርትና የአገልግሎት ጊዜዎች ሁሉ የመንፈሳዊ ዕድገት ዋና አካሎች ናቸው። ይሁንና ከስፊ ወይም ከትልቅ ጉባኤ ይልቅ መሰስተኛ የኅብረት ቡድኖች መንፈሳዊ ሕይወትን ለማሳደግ ትልቅ ሚና አላቸው። ሰዎች ስሜታቸውንና ፍላጎታቸውን በግልጽ መናገር የሚችሉት በሰፊ ጉባኤ መካከል ሳይሆን በመሰስተኛና በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ነው። እርግጥ ነው ሁለቱም ኅብረቶች ያስፈልጋሉ፤ በመንፈሳዊ ሕይወት ለማደግ በትልቁ ጉባኤም ሆነ በመሰስተኛ ቡድን ውስጥ መሳተፍ ያስፈልጋል፤ ሆኖም መለስተኛ ቡድኖች የአንድን ለጥቢያ ቤተክርስቲያን አገልግሎት ሊደግፉ በሚችሉ መልክ መደራጀት ለለባቸው።

በዚህ ትምህርት ውስጥ የሚተሳሰቡና ያላቸውን የሚካፈሉ ቡድኖችን አስፈላጊነት፣ እነዚህ ቡድኖች የሰዎችን ፍላጎት እንዴት እንደሚያሟሉና እንዲህ ያሉ ቡድኖችን እንዴት እንደምናደራጅ ታጠናለህ። አነስተኛ ቡድኖች ውስጥ መሳተፍ ስትጀምር ከሌሎች ለመማር ወይም ሌሎች ሰዎች ክርስቶስን እንዲመስሉ እንዴት መርዳት እንደምትችል የተመቻቸ ዕድል ታገኛለህ።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የክርስቶስን ሕይወት መካፈል
- አነስተኛ ቡድኖች ውጤታማ የሚሆኑበትን መርህ ማዘጋጀት
- አነስተኛ ቡድኖችን መምራት

የክፍሉ ትምህርቱ ዓላማ

ይህን ትምህርት አጥንተህ ስትጨርስ ከዚህ የሚከተሉትን ነገሮች ትማራለህ።

- የአነስተኛ ቡድኖች ዓላማ ምን እንደሆነ መግለጽ ትችላለህ።
- በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የሚሳተፉ ሰዎች የሚያገኙአቸውን አራት ጥቅሞች መናገር ትችላለህ።
- የአነስተኛ ቡድኖችን ውጤታማ የሚያደርጉ ነገሮች ምን እንደሆኑ መግለጽ ትችላለህ።
- አነስተኛ ቡድኖችን እንዴት ማደራጀትና መምራት እንደሚቻል መለየት ትችላለህ።

የክፍሉ ትምህርቱ ዝርዝር

በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የክርስቶስን ሕይወት መካፈል

የአነስተኛ ቡድኖች (ህብረቶች) ዓላማ

ዓላማ 1 የአነስተኛ ቡድኖች ዓላማ ምን እንደሆነ የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

ክርስቲያኖች ሁሉ አንድ የጋራ ነገር አላቸው፤ ሁሉም አዲስ መንፈሳዊ ሕይወት ወይም የኢየሱስን ሕይወት ተቀብለዋል። ይህን ትምህርት በምታጠናበት ጊዜ እያንዳንዱ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ሕይወቱ እንዲያድግ ከፈለገ መንፈሳዊ ሕይወቱን መመገብ እንዳለበት ተረድተሃል። አሁን ደግሞ ለመንፈሳዊ ዕድገት አስተዋጽዖ የሚያደርጉትን ሌሎች ነገሮች ትማራለህ። እኛ ክርስቲያኖች የኢየሱስን ሕይወት ስለምንጋራ (ስለምንካፈል) እርስ በርስ የተያያዝን ነን። ይህን የኢየሱስን ሕይወት የተጋሩ (የተካፈሉ) ሁሉ የእርሱ አካል ክፍል ናቸው (1ቆሮ. 12፥12–27)። ይህም ማለት ክርስቲያኖች ሁሉ እርስ በርስ ሕያው በሆነ መንገድ ተያይዘዋል ወይም ተጋጥመዋል ማለት ነው። ይህ የእርስ በርስ መያያዝ ወይም መጋጠም እያደገ ካልሄደ ትርጉም የለሽ ይሆናል፤ ቀደም ሲል እንደተመለከትነው አካል ያድጋል፤ ያብባል። ይህ በክርስቶስ ያገኘነው አንድነትም ማደግና ማበብ አለበት።

የእያንዳንዳችንን ሕይወት የማሳደግ ኀላፊነት እንዳለብን ሁሉ በኅብረት አብረን የማደግ ኀላፊነትም አለብን። ቤተክርስቲያን ብርቱና ፍሬያማ መሆን የምትችለው እያንዳንዱ አባል ሲያድግና ሲበስል ነው። እያንዳንዱ የአካል ክፍል አካሉን ለማሳደግ የበኩሉን ድርሻ ያበረክታል፤ በዚህ ዐይነት አካሉ በሙሉ ያድጋል። በየራሳችን ሰውነት ላይ እንደምናየው እያንዳንዱ የአካል ክፍል የየራሱን ድርሻ ሲፈጽም አካሉ ጤናማና ፍሬያማ ሆኖ ያድጋል። ልክ

እንዲሁ የክርስቶስ አካል ፍሬያማ አገልግሎት መስጠት የሚችለው እያንዳንዱ አባል የበኩሉን ድርሻ ሲፈጽም ነው። እያንዳንዱ አባል የበኩሉን ድርሻ እንዲፈጽም አነስተኛ ቡድኖች ዐይነተኛ አስተዋጽዖ ያደርጋሉ። የአነስተኛ ቡድኖች አባላት ያላቸውን ነገር ሁሉ ወደ ቡድኑ ሲያመጡ ይህ ለቡድኑ አባላት ምን ጥቅም እንደሚያመጣ እንመለከታለን። አነስተኛ ቡድኖች የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት ወደፊት ያራምዳሉ፤ እግዚአብሔር የሚከበርበትን፥ መንግሥቱ የሚሰፋበት ትንና ሕዝቡ የሚታነጽበትን ነገር ያበረክታሉ። እንግዲህ ክርስቲያኖች የክርስቶስን ሕይወት ለመካፈልና አንዱ ለሌላው በረከት ለመሆን ኅብረት ማድረግ አለባቸው።

መንፈሳዊ ሕይወትን ለማሳደግ ከሚጠቅሙት ነገሮች ውስጥ አንዱና ዋነኛው አነስተኛ ቡድኖች ናቸው። ከ10–12 ሰዎችን የሚያሳትፉ አነስተኛ ቡድኖችን በማቋቋም የምልጃ ጸሎት ማድረግ፥ የእግዚአብሔርን ቃል ማጥናትና መንፈሳዊ ጉዳዮችን መከፋፈል ይቻላል። እንዲህ ያሉ ቡድኖች መንፈሳዊ ሕይወትን ለማሳደግ እጅግ ምቹ ስፍራዎች ናቸው። እንዲህ በመሳሰሉ ቡድኖች ውስጥ የሚደረጀው ግንኙነት የክርስቶስን ሕይወት እርስ በርስ ለመካፈልና በመንፈሳዊ ሕይወት እድገና ጎልምሶ ለመገኘት እጅግ ጠቃሚ ናቸው። በእነዚህ ቡድኖች ውስጥ የሚፈጠረው ግንኙነት እያንዳንዱ አባል ከሌሎች ሰዎች የሚሻውን መንፈሳዊ ምክርና ምግብ እንዲያገኝና እርሱም ለሌሎች የሚያበረክተውን መንፈሳዊ ምክርና ምግብ አብሮ ለመካፈል ትልቅ ዕድል ይሰጣል። የአነስተኛ ቡድኖች አባላት እያንዳንዱ ሰው በመንፈሳዊ ሕይወቱ ለማደግ የሚያስፈልገው ነገር ምን እንደሆነ ስለሚያውቁ፥ የቡድኑ አባላት መንፈሳዊ ሕይወት እርስ በርስ ባላቸው ትውውቅና ትስስብ ያድጋል።

እንዲህ ያሉ ኅብረቶችና የእርስ በርስ ግንኙነቶች እንዲሁም አንዱ ለሌላው የሚያሳየው ፍቅርና የክርስቶስን ሕይወት በጋራ ለመካፈል የሚያደርጉት ጥረት የቤተክርስቲያን መለያና መታወቂያ ናቸው። በቤተክርስቲያን ውስጥ እነዚህ ነገሮች እንዲታዩ ክርስቶስ ይፈልጋል። እነዚህ ነገሮች በማይታዩባት ቤተክርስቲያን ክርስቶስ ብዙ አይደሰትም። አካሉን ለማሳደግ የቤተክርስቲያን ራስና ጌታ የሆነው ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ልዩ ልዩ የአገልግሎት ስጦታዎችን ለቤተክርስቲያን ሰጥቷል፤ ክርስቶስ እነዚህን የጸጋ ስጦታዎች ለቤተክርስቲያን የሰጠው በአካሉ ውስጥ የእርስ በርስ ግንኙነት እንዲዳብርና አንዱ ሌላውን እያገለገለ በአንድነት እንዲያድጉ ነው።

1-5 ከዚህ በላይ በተሰጠው ትምህርት መሠረት ለሚከተሉት ጥያቄዎች የትክክለኛውን መልስ ፊደል በመክበብ አመልክት።

(1). በአማኞች መካከል የአነስተኛ ቡድኖች ተቀዳሚ ዓላማ

ሀ. በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ላይ ያላቸውን አሳብ ለመለዋወጥ።
ለ. የክርስቶስ አካል አንዱ ክፍል ለመሆን።
ሐ. የክርስቶስን ሕይወት በጣም በተቀራረበ ደረጃ ከሌሎች ጋር ለመካፈል።
መ. ኢየሱስ የሰጠንን አዲስ ሕይወት ለመቀበል።

(2). የአማኞች አነስተኛ ቡድኖች ባህሪ

ሀ. እኩል ምድራዊ ሐብት እንዲኖር ይፈልጋል።
ለ. እርስ በእርስ አንዱ ለሌላው አባል ደኅንነት ያስባል።
ሐ. የአንዱን ችግር ሌላው አባል በማየት ያዝንለታል።
መ. በአንድ ዓይነት ችግር ውስጥ ያልፋሉ።

(3). በአማኞች አነስተኛ ቡድን ውስጥ የሚኖረው ግንኙነት ለተካፋዩ ግለሰብ የሚያስገኝለት

ሀ. እርስ በእርስ በመበረታታት ለመንፈሳዊ ዕድገት መንገድ ይከፍታል።
ለ. እግዚአብሔርን ስለመምሰል ሕይወት የማወዳደሪያ መሠረት ይሰጠዋል።
ሐ. ከዓለም ጋር እንዳይገናኝ ይረዳዋል።
መ. እያንዳንዱ ስለ እምነቱ ለቡድኑ እንዲመሰክር ያስችለዋል።

(4). ኢየሱስ የቤተ ክርስቲያኑ መለያ ምልክት እንዲሆን የፈለገው ነገር

ሀ. የተቀራረበ ህብረትና ጥሩ የእርስ በርስ ግንኙነት።
ለ. ምድራዊ ኃብትን ሁሉ መተውና መንፈሳዊ ካልሆኑ ነገሮች ሁሉ መለየት።
ሐ. ከሌሎች ሰዎች ተገልሎ መኖርና በርካታ መልካም ሥራዎችን መሥራት።
መ. ክርስቲያን ካልሆኑ ሰዎች መለየትና ደካማ ክርስቲያኖች፣ መንቀፍ።

(5). ኢየሱስ የአገልግሎት ሥጦታዎችን ለቤተ ክርስቲያን የሰጠው
ሀ. እያንዳንዱ አባል ትርጉም ያለው ተግባር እንዲሠራ።
ለ. በዝፉው ዓለም ውስጥ ሰዎች በሕይወት እንዲቆዩ ለማድረግ።
ሐ. ክርስቲያኖች ስለ ዓለማዊ ነገሮች በማሰብ ሥራ እንዲበዛባቸው።
መ. እርስ በእርስ ህብረት እንዲኖርና ለምገባ አመቺ እንዲሆን።

አነስተኛ ቡድኖች በታሪክ ውስጥ

ዓላማ 2 በክርስትና ታሪክ ውስጥ አነስተኛ ቡድኖች እንዴት ጥቅም ይሰጡ እንደነበር የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

የክርስቲያኖች የክርስቶስን ሕይወት እርስ በርስ ለመካፈል በአነስተኛ ቡድኖች መሰባሰብ አዲስ ነገር አይደለም። በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የእርስ በርስ መተሳሰብና መተሳሰር እንዳለ ኢየሱስ ያውቅ ስለነበር እንደዚህ ያሉ ቡድኖች እንዲኖሩ ፈቃዱ ነበር። ኢየሱስ ከበርካታ ተከታዮቹ ውስጥ ዐሥራ ሁለት ሰዎችን መረጠ፤ ከእነዚህ ዐሥራ ሁለት ሰዎች መካከል ደግሞ ጥቂት ሰዎችን መረጠ። በኢየሱስና በዐሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት መካከል የነበረው ኅብረትና ግንኙነት መተሳሰብና መተጋገዝ የሚታይበት ነበር። በዚህ ዐይነት አንዱ ለሌላው የሚያስፈልገውን በማድረግ አብረው ያድጉ ነበር ከዚህ በተጨማሪ ቡድኑ ራሱ በዓላማና በዕውቀት ኢየሱስ በሚፈልገው መንገድ

ያድግ ነበር። ስለዚህ ኢየሱስ ወንጌልን እንዲሰብኩ ዐሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ላካቸው፤

የመጀመሪያዎቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እነዚህን አነስተኛ ቡድኖች በአገልግሎታቸው ውስጥ ይጠቀሙባቸው ነበር። ክርስትና ሥር እየሰደደና እየጎለበተ በመጣባቸው የመጀመሪያዎቹ ምዕተ ዓመታት ውስጥ እንደዚህ ያሉ አነስተኛ ቡድኖች እንደነበሩ የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ያረጋግጣል። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ወንጌልን ለመስበክ፥ ለመማር፥ ኅብረት ለማድረግ፥ ለማምለክና ለመጸለይ ይሰበሰቡ እንደነበር በሐዋ. 2፥41–42 ላይ ተገልጾአል። በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኙ ሌሎች ክፍሎች እንደሚጠቁሙት፥ የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች በየጊዜው ይሰበሰቡ የነበረው በተለያዩ ክርስቲያኖች ቤት ውስጥ ነበር። እነዚህ ስብሰባዎች እርስ በርስ ለመገናኘት፥ መጽሐፍ ቅዱስን አብሮ ለማጥናትና ለመጸለይ ምቹ ዕድል ፈጥረውላቸዋል። እነዚህ ስብሰባዎች በመኖራቸው ችግሮቻቸውን በግልጽ አንስተው ለመወያየትና አብረው ለመጸለይ አስችለ ዋቸዋል። በኢየሩሳሌም የሚገኙ ክርስቲያኖች በቤተ መቅደስ ለማምለክ ዕድል ከማግኘታቸው በስተቀር በሌላ ስፍራ የሚገኙ ክርስቲያኖች ለአያሌ ምዕተ ዓመታት የሚያመልኩበትና ኅብረት የሚያደርጉበት የራሳቸው ቤተ ክርስቲያን ወይም የማምለኪያ ቦታ አልነበራቸውም። የጥንት ክርስቲያኖች ይህን የመሰለ ችግር ቢኖርባቸውም፥ በየክርስቲያኖች ቤት በመሰባሰብ አብረው ያመልኩና ይጽናኑ ነበር (የሐዋ. 12፥12፤ ሮሜ 16፥5 23፤ ቆላ. 4፥15፤ ፊል. 1–4)። የጥንት ክርስቲያኖች አብረው ይጽናኑና ይጸልዩ የነበረው በክርስቲያኖች ቤት ብቻ ሳይሆን በትምህርት ቤት አደባባዮችና (የሐዋ. 19፥9) ፈቃድ ካገኙ ደግሞ በየሙክራቡ ይሰበሰቡ ነበር (የሐዋ. 14፥1–3፤ 17፥1፤ 18፥4)። ይሁን እንጂ በዚህ ሁሉ ፈተና ውስጥ የክርስቶስ ወንጌል በሁሉም ስፍራ ይሰበክ ነበር።

በአነስተኛ ቡድኖች ተሰብስቦ አብሮ መጽናናትና መጸለይ የተጀመረው በሐዋርያት ዘመን ሊሆን ይህ ልማድ ሊዘልቅ የቻለው ለጥቂት ዓመታት ብቻ ነበር። በመንግሥት በኩል የነበረው ስደት እጅግ ባየለባቸው ዓመታት አነስተኛ ቡድኖች እንደ መጠለያ ያገለግሉ ነበር። በዚህ ወቅት አዳዲስ አማኞች መሠረታዊ የክርስትናን እምነት አስተምህሮዎች ይማሩ የነበረው በእንዲህ ያለ መልክ ነበር። አያሌ አዳዲስ ክርስቲያኖች ወደ ክርስትና እምነት የመጡት ከአረማውያን ሃይማኖታዊ ልማድና አምልኮ ውስጥ በመሆኑ ክርስቲያናዊ ሕይወትን ለመኖር ስለ ክርስትና እምነት በቂ ግንዛቤ እንዲያገኙ ማድረግ ያስፈልጋል። በእነዚህ ቡድኖች አማካይነት በሺህ የሚቆጠሩ ሰዎች ክርስቲያናዊ ሕይወትን አስመልክቶ የሚያስፈልጋቸውን ትምህርት አግኝተዋል፤ በመሆኑም እንደ ክርስቲያን ከእነርሱ የሚጠበቀው ኀላፊነት ምን እንደሆነና በክርስቲያናዊ ሕይወታቸው እንዴት እንደሚያድጉ መሠረታዊ ትምህርቶችን ተቀብለዋል።

በክርስትና ታሪክ ውስጥ አነስተኛ ቡድኖች ክርስቲያኖች በኅብረት እንዲቀመጡ፥ እርስ በርስ እንዲማማሩና በክርስቶስ ያገኙትን የጋራ ሕይወት እርስ በርስ እንዲካፈሉ ትልቅ እገዛ አድርገዋል። አነስተኛ የውይይት ቡድኖች

በቤተክርስቲያን ውስጥ ተሃድሶ እንዲመጣ ትልቅ አስተዋጽዖ አድርገዋል። ለምሳሌ ጆን ዌስለ በ18ኛው ምዕተ ዓመት ላይ እንግሊዝን ከዳር እስከ ዳር ያጥለቀለቀ መንፈሳዊ መነቃቃት ሊያመጣ የቻለው በአነስተኛ ቡድኖች አማካይነት ነው። በ19ነኛው ምዕተ ዓመት መጀመሪያ ላይ አነስተኛ የውይይት ቡድኖች በክርስቲያን ቤቶች ውስጥ ይደረጉ ነበር። በአንዳንድ ቦታዎች ክርስቲያኖች በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ግቢ፥ በመዝናኛ ቦታ ወይም በየሚያመቻቸው ስፍራ በመሰባሰብ በመንፈሳዊ ጥያቄዎቻቸው ላይ ይወያዩ ነበር፤ በተለይ ደግሞ ራሳቸውን ለመንፈስ ቅዱስ እንዴት ማስገዛት እንደሚችሉ ይመካከሩ ነበር። እነዚህ ስብሰባዎች የቅድስናና የጴንጤቆስጤ እንቅስቃሴዎች እንዲያብቡ ትልቅ አስተዋጽዖ አድርገዋል። የቅድስናና የጴንጤቆስጤ እንቅስቃሴዎች፥ ክርስቲያኖች በተቀደሰ ሕይወት መመላለስ እንዳለባቸውና የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት በክርስቲያኖች ሕይወት ውስጥ መታየት እንዳለበት ትልቅ ትኩረት የሚሰጡ እንቅስቃሴዎች ናቸው።

በብዙ የዓለም ክፍሎች ክርስቲያኖች የሚካፈሉባቸው አነስተኛ ቡድኖች በየቤቱ ይደረጋሉ። አንዳንድ ጊዜ እነዚህ ቡድኖች ኢመደበኛ (ወይም መደበኛ ቅርጽ የሌላቸው) ሲሆኑ ሌላ ጊዜ ደግሞ መደበኛ (ወይም በሚገባ የተዋቀሩ) ናቸው። ከተለያየ የህይወት ዘይቤ፥ ማኅበራዊ ደረጃ፥ ሃይማኖታዊ ልማድና ሥርዐት የመጡ ክርስቲያኖች በአንድነት ተሰብስበው ኅብረት ያደርጋሉ፤ ያመልካሉ፤ መጽሐፍ ቅዱስን ያጠናሉ፤ ይጸልያሉ። አንዳንድ ጊዜ እነዚህ ቡድኖች የሚደረጉት በቢሮዎችና በፋብሪካዎች ውስጥ ነው፤ የቢሮና የፋብሪካ ሠራተኞች ስብሰባቸውን የሚያደርጉት በምሳ ሰዓት ወይም ከሥራ ሰዓት ውጪ ነው። ሌላ ጊዜ ደግሞ በስብሰባ ማእከሎችና በሆቴል አዳራሾች ይሰበሰባሉ። ብዙ ጊዜ የሚሰበሰቡት ግን በትምህርት ቤቶችና በመኖሪያ ቤቶች ውስጥ ነው። እነዚህ ቡድኖች መደበኛ መልክ ኖራቸውም አልኖራቸውም፥ የሚሰበሰቡትም፥ በየትምህርት ቤቱ፥ በየቢሮውና በየመኖሪያ ቤቱ ቢሆንም ትልቁ ነገር እነዚህ ቡድኖች የሚሰበሰቡት የኢየሱስን ሕይወት እርስ በርስ ለመካፈልና ለመተናነጽ መሆኑ ነው።

በዓለም ላይ በሺህና በዐሥር ሺህ የሚቆጠር ምዕመናን ያላቸው አብያተ ክርስቲያናት መደበኛ መልክ ያላቸውን ቡድኖች በማቋቋም ምዕመናኖቻቸው በእነዚህ ቡድኖች ውስጥ እንዲሳተፉ ያደርጋሉ። የእነዚህ ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች፥ ለምዕመናኖቻቸው የሚያስፈልጋቸውን መንፈሳዊ ምግብና ምክር የሚሰጡት በእነዚህ ቡድኖች አማካይነት ነው።

በክርስትና ታሪክ ውስጥ የእነዚህ ቡድኖች ዓላማ የክርስቶስን ሕይወት በአንድነት መካፈል ነው። ክርስቲያኖች በእንዲህ ያለ መልክ ሲሰበሰቡ በመካከላቸው ጥልቅ መንፈሳዊ ኅብረት ይፈጠራል፥ የእያንዳንዱም ክርስቲያን መንፈሳዊ ጥያቄ ይመለሳል። ከዚህ በተጨማሪ እያንዳንዱ አማኝ ከጌታ የተቀበለውን መንፈሳዊ ስጦታ የሚለማመድበት ስፍራ ያገኛል። በዚህ ዐይነት የክርስቶስ አካል የሆኑትንና ገና አማኝ ያልሆኑትን ሰዎች የሚያገለግልበት ዕድል ያገኛል።

ከኢየሱስ ዘመን ጀምሮ የነበሩ ክርስቲያኖች በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ መሳተፍ ለመንፈሳዊ ሕይወት ጠቃሚ መሆኑን እንደተረዱ እንተም ትረዳለህ። ከክርስቲያኖች ጋር እንዲህ ያለ ኅብረት ስታደርግ መንፈሳዊ ሕይወትህ ሲያድግና ሌሎች ክርስቲያኖች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ አንተም ድርሻ እንዳለህ ትገነዘባለህ።

(6). ከእውነተኛው ዐረፍተ ነገር በፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. የክርስቲያኖች በአነስተኛ ቡድን መሰባሰብ በቅርብ ጊዜያት የተጀመረ ነገር ነው።
ለ. ኢየሱስ አስራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ሲመርጥ አነስተኛ ቡድን መፍጠሩ ነው።
ሐ. የአነስተኛ ቡድኖች ኅብረት በመጀመሪያው ምዕተ ዓመት ክርስቲያ ኖች ዘንድ የተለመደ ነበር።
መ. የሐዋርያት ሥራ የመጀመሪያው ምዕተ ዓመት ክርስቲያኖች በቋሚነት በቤት ውስጥ እንደሚሰባሰቡ ያሳያል።
ሠ. የመጀመሪያዎቹ ምዕተ ዓመታት የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ በሺህ የሚቆጠሩ አዳዲስ አማኞች የክርስትናን መንገድ የተማሩት በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ነበር።
ረ. በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ለመንፈሳዊ ተሃድሶ መስፋፋት አነስተኛ ቡድኖች አስተዋጽኦ አልነበራቸውም።
ሰ. በአሁኑ ወቅት የክርስቲያኖች በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ መካፈል በዓለም ዙሪያ የተለመደ ነገር ሆኖአል።
ሸ. አጅግ በርካታ አባላት ያላቸው ትላልቅ አብያተ ክርስቲያናት የትናንሽ ቡድን ህብረቶችን ማኪያሄድ አይመቻቸውም።
ቀ. በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ በየዘመናቱ የአነስተኛ ቡድን ህብረቶች ዓላማ የክርስቶስን ሕይወት በአንድነት መካፈል ነው።
በ. በአነስተኛ ቡድን ህብረቶች መካፈል ለመንፈሳዊ ሕይወት ያለው ጥቅም ትንሽ ነው።

ግለሰቦች የሚያስፈልጋቸውን በአነስተኛ ቡድኖች አማካይነት ማሟላት

ዓላማ 3 እያንዳንዱ ሰው የሚያስፈልገውን ነገር አነስተኛ ቡድኖች ከሚሰጡት ጥቅም ጋር ማዛመድ።

የሥነ ልቦና ሊቃውንት እንዳረጋገጡት ሰዎች መሠረታዊ ፍላጎቶች አሏቸው። የሰው ልጆች አእምሮአዊ፥ ማኅበራዊ፥ አካላዊ፥ ሥነ ልቦናዊና መንፈሳዊ ፍላጎቶች አሏቸው። ክርስቲያኖች በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ሲሳተፉ እነዚህ ፍላጎቶቻቸው ይሟላሉ፤ በተለይ ደግሞ መንፈሳዊ ፍላጎታቸው የበለጠ ይሟላል። እነዚህ ሁሉት ነገሮች አብረው የሚሄዱ ናቸው፤ ምክንያቱም የክርስቶስ ሕይወት የጋራ ሕይወት ነው። ክርስቲያኖች ሁሉ ከክርስቶስ

ሕይወት ተካፍሰዋል። አሁን ትኩረታችንን ሰዎች ሁሉ በሚጋሩአቸው ወይም በሚካፈሉአቸው አራት ዋና ዋና ፍላጎቶች ላይ እንመልስ።

❶. *እያንዳንዱ ሰው ተቀባይነት ማግኘትን ይፈልጋል።* ማንነታችንን የምናውቀው በሰዎች መካከል ስንኖር ነው። በክርስቶስ ምክንያት ከሚወዱንና ከሚቀበሉን ሰዎች ጋር ስንኖር ማንነታችንን የበለጠ እያወቅን እንሄዳለን። በቤተክርስቲያን ውስጥ ካለን ኅብረት የተነሣ እንዲህ ያለ ግንኙነት መመሥረት ቢቻልም፥ ግንኙነቱ ጥብቅ መሠረት ሊኖረው የሚችለው ግን በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ነው፤ ምክንያቱም የበለጠ መተዋወቅና መቀራረብ የሚቻለው ቁጥሩ አነስ ካለ ሰው ነው። ለምሳሌ አንድ ሕፃን ማንነቱን እያወቀ የሚያድገው በቤተሰቡ መካከል ነው። ልክ እንዲሁ አዲስ ክርስቲያኖችም የእግዚአብሔር ልጆችና የክርስቶስ አካል ሆነው ማንነታቸውን እያወቁ የሚያድጉት ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ኅብረት ሲያደርጉ ነው። እያንዳንዱ ሰው መወደድ፥ ተቀባይነት ማግኘትና ከሌሎች ሰዎች ጋር ግንኙነት መፍጠር ይፈልጋል። በክርስቲያናዊ ኅብረቶች ውስጥ የሚሳተፉ ክርስቲያኖች በዚህ ረገድ የሚያስፈልጋቸው ነገር ሲሟላ ያገኙታል።

❷. *እያንዳንዱ ሰው ከሌሎች ሰዎች ጋር የእርስ በርስ ግንኙነት ማድረግ ይፈልጋል።* ሰዎች ማኅበራዊ ፍጡር ናቸው፤ ሰው ማኅበራዊ ፍጡር ነው ሲባል እርስ በርሱ ኅብረትና አንድነት ያደርጋል ማለት ነው። በመላው ዓለም የሚኖሩ ሰዎች ማኅበራዊ አንድነት ለማድረግ ከሚያስችላቸው ቡድን ጋር ይቀላቀሉ አለያም የራሳቸው ማኅበራዊ አንድነት ይፈጥራሉ። ከማኅበራዊ ኑሮ ተገልለው የሚኖሩ ሰዎች በጣም ጥቂት ናቸው። ከሌሎች ሰዎች ጋር ኅብረትና አንድነት ለማድረግ እንድንችል ማኅበራዊ ሕይወቶችንና ከተሞችን እንገነባለን። እንደሚባለው ከሆነ የአንድ ኅብረተሰብ ማኅበራዊ ኑሮ እጅግ ውስብስብ እየሆነ በሄደ ቁጥር፥ አንዱ በሌላው ላይ የበለጠ ጥገኛ እየሆነ ይሄዳል። አንዳችን ለሌላው እናስፈልጋለን፤ ደግሞም አንዳችን ከሌላው ጋር ጥብቅ ግንኙነት ማድረግ እንፈልጋለን። በብዙ አቅጣጫ እያደግን የምንሄደው ከሌሎች ሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት ነው። እኛ ለሌላው መስጠትና ከሌላው ደግሞ መቀበል ጤናማ የሆነ ማኅበራዊ እድገት ይፈጠራል። ልክ እንዲሁ በክርስቶስ አካል ውስጥ አንዱ ለሌላው ሲሰጥና ሌላው ደግሞ ከአንዱ ሲቀበል መንፈሳዊ እድገት ይገኛል። ለሌሎች የምንሰጠውና ከሌሎች የምንቀበለው እርዳታ ለመንፈሳዊ ሕይወት ዕድገት ወሳኝ ነው። ከሌሎች ሰዎች ጋር የምናደርገው ኅብረት በመተማመን ላይ የተመሠረተ ከሆነ ደግሞ ይበልጥ ጠቃሚ ይሆናል። ይህም በኅብረቱ መካከል እውነተኛ ፍቅርና መተሳሰብ እንዲኖር ያደርጋል። በዚህ ዐይነት ሁሉ የበኩሉን ድርሻ ለማበርከት ራሱን ይሰጣል።

❸. *እያንዳንዱ ሰው የየግሉን ነገር ለሌላው ለማካፈል ይፈልጋል።* ራሳችንን የምንመለከተው የየራሳችን የሆነ ማንነት ያለን ሰዎች አድርገን በመሆኑ የምናውቀውን፥ የምናስበውንና የምንፈልገውን ነገር ለሌሎች ለማካፈል እንሻለን። አንዳችን ለሌላው ስለምናስፈልግ የእርስ በርስ ግንኙነት ማድረግ እንፈልጋለን። ከሌሎች መማር እንፈልጋለን፤ እኛም የምናውቀውን ነገር

ለሌሎች ለማስተማር እንሻለን። ይህ ለሌሎች የማካፈል ፍላጎት በእያንዳንዳችን ውስጥ ሊፈጠር የቻለው እርስ በርስ ኅብረት ለማድረግ ካለን ምኞት የተነሣ ነው። ኢየሱስ በሕይወታችን ውስጥ ከሠራው ሥራ የተነሣ በመንፈሳዊ ሕይወት ለማደግ የሚያስፈልገን ነገር ተሟልቶ ተሰጥቶናል፤ ይህም ለሌሎች በረከትና ጥቅም ሊሆን ተሰጥቶናል። የምናውቀውን ነገር ለሌሎች ስናካፍል፥ በመንፈሳዊ ሕይወታችን እናድጋለን፤ ሌሎችም ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ ምክንያት እንሆናለን።

❹. *እያንዳንዱ ሰው ያለውን ነገር ከሌሎች ጋር መካፈል ይፈልጋል።* ለሌሎች መስጠት እንዳለብን ይሰማናል፤ ደግሞም ማኅበራዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መሳተፍ አስፈላጊ እንደሆነ ይገባናል። ማንም ሰው ሁልጊዜ ከሌላ ሰው ተቀባይ ብቻ መሆን አይፈልግም። ሰዎች መሳተፍና የአቅማቸውን መርዳት ይፈልጋሉ። በሚደረገውና በሚሠራው ነገር ውስጥ ተሳታፊ መሆን እንፈልጋለን፤ ከሌሎች መቀበልና ለሌሎች መስጠት እንሻለን፤ ደግሞም ያለንን ነገር በልግስና መቸር እንወዳለን። በወንጌል ስብከት አገልግሎቶች ላይ መሳተፍ፥ ስለ ኢየሱስ መመስከር፥ ሌሎች ሰዎች ክርስቶስን መስለው እንዲያድጉ መርዳት፥ ወዘተ. . . እምነታችን ሕያው መሆኑን የምንገልጥባቸው ዕድሎች ናቸው። ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ኅብረት ለናደርግ እነዚህንና እነዚህን በመሳሰሉ ክርስቲያናዊ ተግባሮች ውስጥ ለመሳተፍና ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር አብሮ ለማደግ ዕድል እናገኛለን።

እንግዲህ አነስተኛ የውይይት ቡድኖች እንደነዚህ ያሉ ፍላጎቶቻችን እንዲሟሉ ዐይነተኛ አስተዋጽዖ ያደርጋሉ። ከዚህ በተጨማሪ እያንዳንዱ ክርስቲያን በቡድኑ ውስጥ የሚገኙ ሰዎችን እንደ ተሰጠው መጠን እያገለገለ የበኩሉን ድርሻ እንዲወጣ ዕድል ያገኛል። በእንዲህ ያሉ አነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የሚፈጠረው ትስስር፥ አንዱ ሌላውን ሌላውም አንዱን ከልቡ እንዲያገለግል መልካም አጋጣሚ ይፈጥራል። የእነዚህ ቡድኖች ዓላማ እንዲህ የመሰለው ነገር በአማኞች መካከል እንዲፈጠር ምክንያት መሆን ነው። የቡድኑ አባላት ጥሩ ነገር እንዲያገኙ ከተፈለገ የቡድኑ ሥራና ተግባር በሚገባ መነደፍ አለበት። በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ፍቅር፥ መተማመን፥ ለሌላው ማሰብ፥ ግልጽነትና ፈቃደኝነት ወሳኝ ነገሮች ናቸው። በመሠረቱ አንድ ሰው በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የሚያገኘው እንደዚህ ያሉ ባሕርያትን ነው።

(7). አራቱን የሰው ፍላጎቶች ከሚፈጸሙባቸው መንገዶች ጋር አዛምድ።

1. ተቀባይነት የማግኘት ፍላጎት	3. የማካፈል ፍላጎት
2. የእርስ በርስ ግንኙነት ፍላጎት	4. የመካፈል ፍላጎት

ሀ. ፍቅርና ክብካቤ በሚታይበት መንገድ መስተጋብር ሲኖር ዕድገት ይኖራል።
ለ. ንቁ የሆነ መተሳሰብ በሚታይበት መንገድ ክርስቲያኖች በመስጠት እምነታቸውን ይገልጻሉ።
ሐ. አንድ ሰው አንድ የክርስቲያኖችን ኅብረት ሲቀላቀል ቤተሰባዊነት ይሰማዋል።

መ. እኛ ያለፍንበት ልምምድ ሌሎች በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ የሚያ ልፉትን ይጠቅማል።

የውይይት ቡድኖች ተግባራት

ዓላማ 4 ከተሰጡት በርካታ አማራጮች ውስጥ የውይይት ቡድኖች ተግባራትን በትክክል የሚገልጸውን ዐረፍተ ነገር ለይ።

የበሰለ ክርስቲያን ኀላፊነቱ ምን እንደሆነና እግዚአብሔር የሰጠውን ስጦታ እንዴት መጠቀም እንደሚችል ያውቃል። እነዚህ ኀላፊነቶች በሦስት ክፍል ይመደባሉ። አንድ ክርስቲያን 1/ ለእግዚአብሔር 2/ ለራሱ እንዲሁም 3/ ለሌሎች ኀላፊነት አለበት። በመጀመሪያ ደረጃ አንድ ክርስቲያን ለእግዚአብሔር ኀላፊነት አለበት፤ እርሱን ማምለክ፥ ማመስገንና ለእርሱ የሚገባውን ክብር ሁሉ መስጠት አለበት። ይህንንም በመጸለይና ከእርሱ ጋር ኅብረት በማድረግ እንዲሁም ለላደረገለት ነገር ሁሉ እርሱን በማመስገን ሊገልጽ ይችላል። ለሚያስፈልገን ነገር ሁሉ በእርሱ ላይ በንታመንና እርሱን ብቻ ተስፋ ለናደርግ እርሱን እንደምናመልክና እንደምናወድስ እንገልጻለን። በሁለተኛ ደረጃ አንድ የበሰለ ክርስቲያን ለራሱ ኀላፊነት አለበት፤ እንዲህም ሲባል ስለ ራሱ ጤናማ አመለካከት ሲኖረው ይገባል፥ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ሊገነዘብ ይገባል፥ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ማደግና እምነቱን በተግባር ማሳየት እንዳለበት ሊረዳ ይገባል ማለት ነው። ብርታቱንና ጥንካሬውን አስመልክቶ ሚዛናዊ የሆነ ግንዛቤ ሲኖረው ይገባል። ቀደም ሲል እንደተመለከትነው አንድ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ሕይወቱ ሙሉና ክርስቶስን ወደ መምሰል የሚያድገው የራሱን መንፈሳዊ ሕይወት እንደሚገባ ሲመግብና ሲከባከብ ነው። በሦስተኛ ደረጃ የበሰለ ክርስቲያን ለሌሎች ኀላፊነት አለበት፤ የክርስቶስ አካል ስሆኑና በክርስቶስ አዲስ ሕይወት ላልተቀበሉ ሰዎች ኀላፊነት አለበት። አንድ ክርስቲያን እነዚህን ኀላፊነቶች ለመወጣት በቅድሚያ እርሱ ራሱ ከሌሎች ሰዎች መንፈሳዊ ምግብን ማግኘት አለበት፤ ከዚያም ከሌሎች ያገኘውን እርሱም በተራው ለሌሎች መስጠት አለበት። በዚህ ዐይነት ሁሉም የየራሱን ኀላፊነት መፈጸም ይችላል። የክርስቶስ አካል ክፍል በሆኑ መካከል የእርስ በርስ መተሳሰርና መተሳሰብ አለ።

በሚገባ የተደራጁ ወይም የተዋቀሩ አነስተኛ ቡድኖች እነዚህን ሦስት ኀላፊነቶች በትጋት እንድንፈጽም ያስችሉናል። የአነስተኛ ቡድኖች ተግባር ኅብረት ማድረግ፥ መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናት፥ ማምለክ፥ መጸለይና ወንጌልን ማዳረስ ያካትታል።

ኅብረት የሚፈጠረው የእርስ በርስ መተሳሰብ ሲኖር ነው፤ የእርስ በርስ መቀባበል ሲኖር ነው። ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ኅብረት ለማድረግ የሚፈልጉ ሰዎች፥ ክርስቲያኖች ሁሉ የክርስቶስን ሕይወት እንደተካፈሉ የተረዱ ሰዎች ናቸው። የአነስተኛ ህብረት ቡድኖች አንዱና ትልቁ ተግባር ክርስቲያኖች ይህንን እውነት እንዲረዱና እንዲፈጽሙ መርዳት ነው። እነስተኛ ቡድኖች እርስ በርለ የሚተሳሰቡ ክርስቲያኖች ደስታቸውን፥

ሐዘናቸውን፥ ዕድገታቸውን፥ የልብ ስብራታቸውን፥ መንፈሳዊ ግንዛቤያቸውን፥ ጥያቄያቸውን፥ ችግራቸውን፥ ፍቅራቸውን፥ ጭንቀታቸ ውንና ሸክማቸውን የሚካፈሉበት ስፍራ ናቸው። ክርስቲያኖች በእነዚህ ጉዳዮች ላይ በግልጽ ሲነጋገሩ የሌላውን ሰው ሸክም እየተሸከሙና እየተካፈሉ ነው። ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ኅብረት ለማድረግ እውነተኛ ፍቅር ያስፈልጋል፤ እውነተኛ ፍቅር ደግሞ የወንድማችንን ሸክም በደስታ እንድንሸከም ያስችለናል፤ ኅብረት ባለበት ቦታ መተሳሰብና መደጋገፍ አለ። መተሳሰብና መደጋገፍ ሲኖር ደግሞ በመንፈሳዊ ሕይወት አብሮ ማደግና ማበብ አለ።

በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ የሚደረጉ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናቶች የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶችን በመማር ላይ የተመሠረቱ መሆን አለባቸው። በዚህ ጊዜ ጥናቱ በገለጻ መልክ የሚደረግ ሳይሆን የቡድኑ አባላት በሙሉ ሊሳተፉበት በሚችል መልክ መሆን አለበት። የቡድኑ አባላት እርስ በርስ በመወያየት እግዚአብሔር የተናገረውን ነገር አብረው ይፈልጋሉ፤ መጽሐፉ ስመጀመሪያዎቹ ተደራሲዎች ያለውን መልእክት አብረው ይመረምራሉ፤ በጥናታቸው ጊዜ ያገኙት እውነት ከሕይወታቸው ጋር እንዴት እንደሚዛመድ አብረው ይመለከታሉ። የቡድን መጽሐፍ ቅዱለ ጥናት መሠረት የሌላቸው አውነቶች የሚነገሩበት ወይም ምንም የማያውቁ ሰዎች የሚወያዩበት ቡድን ተደርጎ መታየት የለበትም። ይልቁንም የቡድኑ አባላት ወደ ቡድኑ ከመምጣታቸው በፊት የሚያጠኑትን ክፍል በግላቸው በሚገባ አጥንተውና መርምረው ይመጣሉ፤ ከዚያም ለቡድኑ የሚጠቅም ሐሳብና ጥያቄ ይሰነዝራሉ። መጽሐፍ ቅዱስን ስናጠና፥ የምናጠናው ነገር ቀደም ሲል በትምህርት 7 ላይ በተመለከትነው መሠረት ከተዘጋጀ ስመንፈሳዊ ዕድገት ይረዳል። በጥናቱ ቡድን ውስጥ ያገኘናቸውን መንፈሳዊ እውነቶች ከዕለት ተዕለት ሕይወታችን ጋር ካዛመድን፥ በመንፈሳዊ ሕይወታችን እናድጋለን፤ እያንዳንዱ አባል ከሚያጠናው መጽሐፍ እንዲሁም አብረውት ከሚያጠኑት ሰዎች ጋር ሲወያይ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ይበስላል። ከዚህ በተጨማሪ ሌሎች ሰዎች የሚሰጡትን ሐሳብና የሚያቀርቡትን አስተያየት መቀበል ይማራል። በዚህ ዐይነት ሌሎች ሰዎች ስሚሰጡት አስተያየት መጠንቀቅ አስፈላጊ መሆኑን ይገነዘባል። ከዚህ በላይ ግን የቡድኑ አባላት የእግዚአብሔርን ቃል እርስ በርስ እየተማሩ ከዕለት ተዕለት ሕይወታቸው ጋር እንዴት እንደሚዛመድ እርስ በርስ ይመካከራሉ።

እግዚአብሔርን ማምለክ ለእርሱ ክብርንና ምስጋናን መስጠት ያካትታል። ክርስቲያኖች ሲያመልኩ ስእግዚአብሔር ያላቸውን አክብሮትና ምስጋና ይገልጻሉ። ይህም በመዝሙር፥ በውዳሴ፥ በጸሎትና በምስክርነት ሊገለጽ ይችላል። ከእግዚአብሔር ታላቅነትና ማንነት ጋር የሚሄዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን ማንበብ፥ በጥንቃቄ የተመረጡ መዝሙሮችን መዘመርና የእግዚአብሔርን ባሕርይና ሥራ አስመልክቶ አስተያየቶችን መስጠት የእርሱን መገኘት እንድናስተውል ደግሞም መለኮታዊ ፍቅሩንና ኀይሉን እንድንረዳ ሊያደርጉን ይችላሉ። አነለተኛ ቡድኖች እንዲህ ያሉ መንፈሳዊ በረከቶችን እንድንካፈል የሚያደርጉ ዐይነተኛ ስፍራዎች ናቸው። አብዛኛውን ጊዜ እንዲህ ላሉ መንፈሳዊ ተግባሮች ሰፊ ጊዜ የሚሰጠው መደበኛ በሆኑ የቤተክርስቲያን አገልግሎቶች ውስጥ ሳይሆን በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ነው። በአነለተኛ ቡድኖች ውስጥ ለእግዚአብሔር የሚሰጥ አምልኮ ትልቁን ቦታ መያዝ አለበት።

አነስተኛ ቡድኖች አንዱ የሌላውን ሸክም በመሸከም «እርስ በርሳችሁ በመተጋገዝ ከእናንተ እያንዳንዱ የሌላውን ሸክም ይሸከም» (ገላ. ፀ፥2) የሚለው መለኮታዊ ትእዛዝ የሚፈጸምበት ስፍራ ነው። ክርስቲያኖች ችግሮቻቸውንና ሸክሞቻቸውን በጌታ ወንድሞቻቸውና እኅቶቻቸው ለሆኑ ሰዎች ሲገልጹ እርስ በርስ በጸሎት መደጋገፍ ይፈጠራል። በዚህ ዐይነት አንዱ የሌላውን ሸክም በጸሎት ለእግዚአብሔር ያቀርባል። ከእግዚአብሔር ጋር ጥብቅ ኅብረት የምናደርገውና የልባችንን ሐሳብ ለእርሱ የምንገልጸው በጸሎት ነው። በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ልዩ ልዩ የጸሎት ዐይነቶችን ማድረግ ይቻላል። ለምሳሌ የቡድኑ አባላት በሙሉ አንድ ላይ ሊጸልዩ ይችላሉ፤ ወይም ደግሞ አንድ ሰው የቡድኑን አባላት ጥያቄና ልመና ይዞ ቡድኑን በጸሎት ሊመራ ይችላል። በጸጥታ መጸለይ ደግሞ እያንዳንዱ ሰው የልቡን ሐሳብ ለእግዚአብሔር እንዲገልጽ ያስችለዋል። አንዱ የሌላውን ሸክም መሸከም የሚችለው አብሮ በመጸለይ ነው፤ ይህም እጅግ የሚያስደስት ነገር ነው፤ የአነስተኛ ቡድኖች ተግባርም አንዱ የሌላውን ሸክም በመሸከም እርስ በርስ መተጋገዝ ነው።

ወንጌልን መስበክ ደግሞ ያልዳኑ ሰዎች ክርስቶስን እንደግል አዳኛቸው አድርገው እንዲቀበሉትና የህይወታቸው ጌታ አድርገው እንዲከተሉት በመንፈስ ቅዱስ ኀይል አማካይነት መስበክ ነው። የአነስተኛ ቡድኖች አንዱ ተግባር ሰዎችን ከክርስቶስ ጋር ማስተዋወቅ ነው። ሰዎችን ወደ ክርስቶስ የመምራት ልምድ ያለው ሰው የወንጌልን ዐቢይ መልእክት በአነስተኛ ቡድኖች ውስጥ ለመናገር ዕድል ያገኛል። የቡድኑ አባላት ጓደኞቻቸውን ለመጋበዝ ነጻነት ይሰማቸዋል። አዳዲስ ሰዎች ወደ ታላላቅ ጉባኤዎች ከመሄድ ይልቅ እንዲህ ወዳሉ አነስተኛ ቡድኖች መሄድን ይመርጣሉ። የቡድኑ አባላት ያልዳኑ ጓደኞቻቸውን እንዲጋብዙ ማበረታታት ያስፈልጋል፤ ያልዳኑ ጓደኞቻቸው የወንጌልን እውነት ግልጽ በሆነ መንገድ የሚሰሙበት አጋጣሚ ሊሆን እንደሚችል ማስገንዘብ ያስፈልጋል።

(8). ስለ አነስተኛ ህብረት ቡድኖች በተነጋገርነው መሠረት ከሚከተሉት እንቅስቃሴዎች ውስጥ ትክክለኛ ተግባራት ከሆኑት በፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. ህብረትን አብሮ የመካፈል ጊዜ።
ለ. ክርስቶስን የግል አዳኝ አድርጎ እንዴት መቀበል እንደሚቻል መናገር።
ሐ. በፖለቲካ ፖሊሲዎች ላይ መከራከር።
መ. የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት ከዕለታዊ ሕይወት ጋር እንዴት እንደ ሚዛመድ መወያየት።
ሠ. ለእግዚአብሔር ያለንን ፍርሃትና አክብሮት መግለጽ።
ረ. በመጽሐፍ ቅዱስ መሪ ኃሳቦች ላይ ረጅም ገለጻዊ ትምህርት ማካሄድ።
ሰ. የምግብ አሠራርን የሚገልጹ መጽሐፍትን መሸጥ።
ሸ. የሌሎችን ችግር በመካፈል ክርስቲያናዊ ፍቅርን በተግባር መግለጽ።
ቀ. የእግዚአብሔርን ታላቅነት በመዝሙር መግለጽ።
በ. የወቅቱን ጉዳዮች አንስቶ መወያየት።

ተ. ለቡድን አባላት ችግር መጸለይ።
ቸ. ክርስቶስን አዳኛቸው አድርገው እንዲቀበሉ ሰዎችን መጋበዝ።

አነስተኛ ቡድኖች ውጤታማ የሚሆኑበትን መርህ ማዘጋጀት

ዓላማ 5 አነስተኛ ቡድኖች ውጤታማ እንዲሆኑ የሚያደርገውን መርህ በትክክል መለየት።

ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ሰዎች ለጋራ ዓላማ ሲሠሩ ትልቅ ነገር ያከናውናሉ። ለጋራ ዓላማ የሚሠሩ ሰዎች ትልቅ ነገር የሚያከናውኑት 1/ ቡድኑ ዓላማ ሲኖረው 2/ የቡድኑ አባላት ባሕርይ በቡድን ለመሥራት አመቺ ሲሆንና 3/ እያንዳንዱ አባል ግብ ሲኖረው ነው። የቡድኑን የእርስ በርስ ግንኙነት የሚወስኑት እነዚህ ነገሮች ናቸው። የእርስ በርስ ግንኙነቶች፥ የመግባቢያ መንገዶችና የውሳኔ ደረጃዎች ሁሉ በቡድን ውይይቶች የተወሰኑ ናቸው።

ቡድኑን ውጤታማ ሊያደርጉት የሚችሉ አንዳንድ መርሆችን ከዚህ ውስጥ ማግኘት ይቻላል። የቡድኑ ተሳታፊዎችና የቡድኑ መሪዎች በቡድኑ ውስጥ ውጤታማ ሥራ መሥራት ከፈለጉ እነዚህን መርሆች ልብ ሊሉ ይገባል።

ልብ ልንለው ከሚገባው የመጀመሪያ መርህ ውስጥ አንዱ *«የቡድን ተሳትፎ»* የሚለውን ነው። የቡድኑ አባላት በሙሉ በቡድን መሥራት ማለት ምን ማለት እንደሆነ ማወቅ አለባቸው። ሐሳባቸውን የመግለጽ ነጻነት ሊሰማቸውና ቡድኑ የደረሰበትን ድምዳሜና ውሳኔ የመቀበል ኀላፊነት ሊታይባቸው ይገባል። የቡድን ሥራውን እንዳለ ለመቆጣጠር የሚያስቡ ሰዎችን ይህ አዝማሚያ ትክክል እንዳልሆነ ማሳወቅ ያስፈልጋል፤ ምክንያቱም ሌሎች የቡድኑ አባላት የበኩላቸውን ድርሻ የማበርከት መብት አላቸው። ደግሞም የሚፈሩና የበኩላቸውን ድርሻ ከማበርከት ወደ ኋላ የሚሉ ሰዎች የቡድኑ አባል እስከሆኑ ድረስ የእነርሱም ተሳትፎ አስፈላጊ መሆኑን ማስገንዘብ ያሻል።

አንድን ቡድን ውጤታማ ከሚያደርጉት መርሆች ውስጥ ሌላው መርህ ደግሞ *«የቡድን ተግባቦት»* ነው («ተግባቦት» የሚለው ቃል «ተግባባ» ከሚለው ቃል የመጣ ሲሆን ሰዎች በሐሳብ ለመግባባት የሚያደርጉትን ንግግርና ውይይት የሚያመለክት ቃል ነው)። ይህም የሚባለው ነገር ምን እንደሆነ፥ እንዴት እንደሚባልና የሚያመጣው ለውጥ ምን እንደሆነ ያካትታል። ውጤታማ ተግባቦት ቢያንስ ሦስት ነገሮችን ያካትታል፤ 1/ የሚነገረውን ቃል ወይም ሐሳባችንን ለመግለጽ የምንጠቀምበትን ቋንቋ 2/ የሚነገረውን ቃል የምንገልጽበት ድምፀት እና 3/ አካላዊ እንቅስቃሴ ናቸው። ውጤታማ ተግባቦት እንዲኖር ከተፈለገ እነዚህ ሦስት ነገሮች መኖር አለባቸው። የምንናገረው ቃል የሚያመለክተው አንድ ነገር ሆኖ ሳለ አካላዊ

አንቅስቃሴአችን ሌላ ነገር የሚያመለክት ከሆነ የተምታታ ነገር እያስተላለፍን ነው።

በተግባቦት ሂደት ውስጥ አንድ ሰው ለማስተላለፍ የሚፈልገው በኅሊናው ውስጥ ያለውን ሐሳብ ነው። ዓላማውም በኅሊናው ውስጥ ያለውን ሐሳብ ሌሎች አንዲረዱት ማድረግ ነው። በኅሊናችን ውስጥ ያለውን ሐሳብ ሌሎች እንዲረዱን ከተፈለገ ሐሳባችንን ግቡ በሆነ ቋንቋ መግለጽ አለብን፤ በሌላ በኩል ደግሞ ለመግለጽ የሞከርነውን ነገር በጥሞና የሚያደምጠን ሰው መኖር አለበት። በቡድን በምንሆንበት ጊዜ ሌሎች ሰዎች ሐሳባችንን እንዲረዱን ከፈለግን በተቻለ አቅም በግልጽ መናገር አለብን፤ ግቡ በሆነ ቋንቋ ሐሳባችንን ካልገለጽን ሰዎች በትክክል ሊረዱን አይችሉም።

ውጤታማ ተግባቦት እንዲኖር የሚያደርገው ሌላው መርህ «የቡድን ድባብ» የሚባለው ነው። ይህም አንድ የቡድን አባል ለሌላው ሰው ያለውን አመለካከት ያመለክታል። በአንድ ቡድን ውስጥ ሙሉ ተቀባይነት የሚያገኙ ሰዎች አሉ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ትችት ይገጥመናል ብለው የሚሰጉ ሰዎች አሉ። በአንድ ቡድን ውጤታማ ተግባቦት ሊኖር የሚችለው የቡድኑ አባላት ውስጣዊ ስሜታቸውን በግልጽ ለመናገር ሲደፍሩ ነው፤ የቡድኑ አባላት ማንም ሰው ትችትና ተቃውሞ ይደርስብኛል ብሎ እንዳይሰጋ የተቻላቸውን ሁሉ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። እያንዳንዱ አባል ከሌሎች ሰዎች ጋር እንዴት መነጋገርና ሐሳቡን መግለጽ እንደሚችል ማወቅ አለበት፤ ከዚህ በተጨማሪ የሌሎች ሰዎችን ስሜት እንዴት መጠበቅ እንደሚችል ማወቅ አለበት።

(9). ከታች የተዘረዘሩትን እያንዳንዱን ሁኔታዎች ቡድንን ውጤታማ ከሚያደርገው ትክክለኛ መርህ ጋር አዛምድ።

1. የቡድን ተሳትፎ 2. የቡድን ተግባቦት 3. የቡድን ድባብ

ሀ. አንድ ሰው ብቻ ሲናገር ሌሎች ዝም ብለዋል።
ለ. መጋቢ ዮሐንስ በመገኘታቸው ያዕቆብ ፍርሃት ተሰምቶታል።
ሐ. ሴትየዋ በታወራ አይናዋ ይናገራል።
መ. በሪሁን ምንም እንኳን ያልተማረ ቢሆን የሚናገረውን ሐሳብ ሁሉም ይቀበላሉ።
ሠ. የቡድኑ መሪ አባላት ሁሉ ሐሳባቸውን ለመግለጥ ዕድል እንዲያገኙ ያደርጋል።
ረ. የቡድኑ መሪ እያንዳንዱ ኃሳቡን አጥርቶና አስተካክሎ እንዲገልጽ ያበረታታል።
ሰ. በሪሶ የተነገረውን ነገር ምንም አላዳመጠም።
ሸ. የቡድኑ መሪ ኃሳቦች በግልጽነት እንዲንሸራሸሩ ያደርጋል።
ቀ. ወ/ት ብሌን አይነ አፋር በመሆኗ ሐሳቧን መግለጥ አትችልም።

እነስተኛ ቡድኖችን መምራት

ዓላማ 6 የውይይት ቡድኖችን የሚያደራጁና የሚመሩ ሰዎች የሚገጥማቸውን ችግር መለየት።

ምናልባት በትንሽ የቡድን አገልግሎት ውስጥ የቡድኑ አባል በመሆን ወይም በሌላ መንገድ ተሳትፈህ ይሆናል። ምናልባትም በዚህ ትምህርት ውስጥ ካየሃቸው ጋር ተመሳሳይ በሆኑ ክርስቲያን ቡድኖች ውስጥ ተሳትፈህ ይሆናል። እንዲሁም በዚህ ትምህርት ውስጥ እንደተማርኸው አሉታዊና አዎንታዊ ነገሮችን በተሳተፍህባቸው ቡድኖች ውስጥ አስተውለህ ይሆናል። ምናልባትም በክርስቲያናዊ የውይይት ቡድኖች ውስጥ ቋሚ ተሳታፊ በመሆን የራስህን ድርሻ አበርክተህ ይሆናል። በክርስቲያናዊ የህብረት ቡድኖች ውስጥ ተሳትፈህ ከሆነ ለመንፈሳዊ ሕይወትህ ትልቅ አስተዋጽዖ እንዳደረገ በእርግጠኝነት መናገር ይቻላል። እግዚአብሔር በመንፈሳዊ ሕይወትህ እንድታድግ ብቻ ሳይሆን ሌሎች ሰዎች ክርስቶስን እንዲመስሉ የበኩልህን ድርሻ እንድትወጣ የሚፈልግ መሆኑን እንደተረዳህ ተስፋ እናደርጋለን። ሌሎች ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ በምትረዳበት ጊዜ ቡድኑን እያደራጀህና እየመራህ ነው። የዚህ ትምህርት የመጨረሻው ክፍል አንድን ቡድን ስናደራጅና ስንመራ እንዴት ማደራጀትና መምራት እንዳለብን መሠረታዊ ግንዛቤ ይሰጠናል። የውይይት ቡድኖችን ስታደራጅና ስትመራ ከዚህ በታች የዘረዘርናቸው ነጥቦች መሠረታዊ ግንዛቤ ይሰጡሃል ብለን እናምናለን።

1. *ቡድኑ መሰብሰብ ያለበት የት ነው?* ክርስቲያናዊ የውይይት ቡድኖችን ስናደራጅ ቡድኑ የሚሰበሰበው የት ነው? የሚለው ጥያቄ ቀዳሚ ጥያቄ ነው። ለዚህ ጥያቄ ተገቢ መልስ ሊሆን የሚችለው፥ ቡድኑ ዓላማውን ለመፈጸም እስከቻለ ድረስ የትም ሊሰበሰብ ይችላል የሚል ነው። በሆቴሎች፥ በቢሮዎች፥ በምሳ አዳራሾችና በፋብሪካዎች ውስጥ የሚሰበሰቡ ቡድኖችን አይቻለሁ። በትምህርት ቤቶች ውስጥ የሚሰበሰቡ ቡድኖችም አሉ፤ ይሁን እንጂ በርካታ ቡድኖች የሚሰበሰቡት በቡድኑ አባላት ቤት ውስጥ ነው። በአጠቃላይ ሲታይ በቡድኑ አባላት ቤት ውስጥ የሚሰበሰቡ ቡድኖች ከሌሎቹ ይልቅ ተመራጭነት አላቸው። በቡድኑ አባላት ቤት ውስጥ የሚሰበሰቡ ቡድኖች በቢሮ፥ በሆቴል ወይም በፋብሪካና በምሳ አዳራሾች ውስጥ ከሚሰበሰቡ ቡድኖች ይልቅ የበለጠ ነጻነት አላቸው፤ የቡድኑ አባላት እንደልብ ለመወያየትና ለመነጋገር የሚያመቻቸው በቡድኑ አባላት ቤት ውስጥ ቢሰበሰቡ ነው። አንዳንድ ቡድኖች ሁልጊዜ የሚሰበሰቡት ከቡድኑ አባላት ውስጥ በአንደኛው ቤት ነው፤ ሌሎች ቡድኖች ደግሞ በየተራ በቡድኑ አባላት ቤት ውስጥ ይሰበሰባሉ።

2. *ቡድኑ መሰብሰብ ያለበት መቼ ነው? በስንት ጊዜ ነው? ለምን ያህል ጊዜ ነው?* ሌላው ጥያቄ ቡድኑ መሰብሰብ ያለበት መቼ ነው? የሚለው ነው። ለዚህ ጥያቄ መልስ ሊሆን የሚችለው ለቡድኑ አባላት በሚያመቻቸው ጊዜ የሚለው ነው። ከቁርስ በፊት፥ በምሳ ሰዓት ወይም ማታ የሚሰበሰቡ ቡድኖችን አይቻለሁ። የቡድኑ አባላት በሙሉ በሚያመቻቸው ጊዜ የሚሰበሰቡ ከሆነ ይህ ትክክለኛ የመሰብሰቢያ ጊዜ ነው። የቡድኑ አባላት

መሰብሰብ ያለባቸው በስንት ጊዜ ነው? የሚለውም የሚወሰነው በቡድኑ አባላት ጊዜ ነው። አብዛኛውን ጊዜ እንዲህ ያሉ ቡድኖች የሚሰበሰቡት በሳምንት አንድ ጊዜ ለአንድ ወይም ለሁለት ሰዓት ያህል ነው። ሆኖም በየስንት ቀን ለምን ያህል ሰዓት መሰብሰብ እንዳለባቸው የሚወሰነው በቡድኑ አባላት ፍላጎትና ምርጫ መሆን አለበት። የውይይት ቡድኖች በሚደራጁበት ጊዜ ሁሉን ነገር እንደ ቡድኑ አባላት ጊዜና ሰዓት ለማቀናጀት መሞከር በጣም አስፈላጊ ነገር ነው፤ ገና ቡድኖቹ በሚደራጁበት ጊዜ ይህን ነገር ማሰብ ተገቢ ነው።

3. *በቡድኑ ውስጥ መሳተፍ ያለባቸው እነማን ናቸው?* በቡድኑ ውስጥ እነማን ይሰተፉ? የሚለው ሌላው አሳሳቢ ጉዳይ ነው። አንዳንድ ቡድኖች እንደ ወንጌል ስብከት ጣቢያ ለሚታዩ፥ የቡድኑ አባላት በአብዛኛው አማኝ ያልሆኑ ሰዎች ናቸው። ወንጌል በእነዚህ ሰዎች ሕይወት ውስጥ መሥራት ሲጀምር፥ ብዙዎች በክርስቶስ አዲስ ሕይወት ይቀበላሉ፤ በዚህ ጊዜ የቡድኑ ይዘት መቀየር ይጀምራል። አንዳንድ ቡድኖች ለሴቶች ብቻ ይደራጃሉ፤ ሌሎች ቡድኖች ደግሞ ለወንዶች ወይም ለወንዶችና ለሴቶች ይደራጃሉ። አንዳንድ ቡድኖች ደግሞ በዕድሜ ደረጃ ይደራጃሉ፤ ለምሳሌ፦ ሀ/ ለወጣቶች፤ ለ/ ለወጣት ጎልማሶች፤ ሐ/ ለመካከለኛ ጎልማሶች እና መ/ ለጎልማሶች ቡድኖችን ማደራጀት ይቻላል። በርካታ ቡድኖች የሚመሠረቱት በጋራ ፍላጎት ላይ ነው፤ ስለዚህ በአንድ ቢሮ ወይም ድርጅት ውስጥ የሚሠሩ፥ በአንድ ትምህርት ቤት ውስጥ የሚማሩ ወይም በአንድ አካባቢ የሚኖሩ ሰዎች በጋራ ፍላጎት ላይ የተመሠረተ ቡድን ሊመሠርቱ ይችላሉ። ክርስቲያናዊ የውይይት ቡድኖች «የትም» ሊደራጁ ይችላሉ፤ ደግሞም በመንፈሳዊ ሕይወት ለማደግና ክርስቲያናዊ ኅብረት ለማድረግ የሚፈልጉ ሰዎች ቡድን ሊመሠርቱ ይችላሉ።

4. *የሚፈለገውን ውጤት ለማምጣት የቡድኑ አባላት ብዛት ምን ያህል መሆን አለበት?* ከመንፈሳዊ ሕይወት ዕድገት ግብ ጋር የሚዛመደው ሌላው ነገር የቡድኑ አባላት ብዛት ነው። አንዳንድ ሰዎች እንደሚናገሩት፥ የአንድ ቡድን አባላት ቁጥር ብዙ ሲሆን ብዙ ሥራ መሥራት ይቻላል። ይህ አባባል በስፖርቱ ዓለም እውነትነት ሲኖረው ይችላል፤ ሆኖም በህብረት ቡድኖች ውስጥ ውጤት የሚያመጣ አባባል አይደለም። ይህ አባባል በህብረት ቡድኖች ውስጥ ውጤት ሲያመጣ እንደማይችል እስቲ እንመልከት፤ የቡድኑ አባላት ብዛት ብዙ በሆነ ቁጥር በቡድኑ አባላት መካከል የሚኖረው የእርስ በርስ ግንኙነት የዛኑ ያህል ብዙ ይሆናል። ይህም ማለት በእያንዳንዱ አባላት መካከል ለሚደረገው የእርስ በርስ ግንኙነት (መስተጋብር) የሚኖረው ጊዜ አነስተኛ ከመሆኑም በላይ እውነተኛ የሆነ የወንድማማች ኅብረት ለማድረግ የሚኖረው ዕድል ዝቅተኛ ይሆናል። የውይይት ቡድኖች የራሳቸው የሆነ ልዩ መለያ ባሕርይ አላቸው፤ የውይይት ቡድኖች ይህን ልዩ መለያ ባሕርይ ሲያጡ ለቡድኑ አባላት የሚሰጡት ትርጉም አነስተኛ ይሆናል፤ ከዚህ በተጨማሪ እንደ ቡድን ሳይሆን እንደ ቤተክርስቲያን አገልግሎት ይታያል። ሰዎች ሐሳባቸውን መግለጽም ሆነ እንደ ልብ መወያየት የሚችሉት የተወሰነ ቁጥር ባለው የእርስ በርስ ግንኙነት ውስጥ ነው። የአባላቱ ቁጥር ብዙ በሆነበት ቡድን ውስጥ ትርጉም ያለው ግንኙነት

ማድረግ አይቻልም፤ የቡድኑ አባላት የሚሰበሰቡት ከልብ በሆነ ፍላጎት ሳይሆን ምናልባትም በግድ ሊሆን ይችላል። ስለዚህ የአንድ ቡድን ቁጥር ከመጠን በላይ ከሆነ ትርጉም የለሽና ግብ የለሽ ይሆናል። እስቲ ለጥቂት ጊዜ ይህን አስብ።

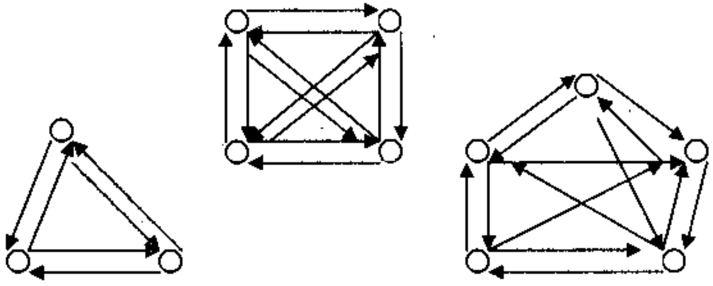

ከዚህ በላይ በተመለከተው ሥዕል ላይ እንደምታየው፥ ሦስት አባላት ባሉት ቡድን ውስጥ ለድሰት የእርስ በርስ ግንኙነቶች ይደረጋሉ፤ በአራት አባላት ቡድን ውስጥ አሥራ ሁለት የእርስ በርስ ግንኙነቶች ይደረጋሉ፤ አምስት አባላት ባሉት ቡድን ውስጥ ደግሞ ሃያ የእርስ በርስ ግንኙነቶች ይደረጋሉ። የቡድኑ አባላት ብዛት ብዙ በሆነ ቁጥር የቡድኑ አባላት የሚያደርጉት የእርስ በርስ ግንኙነት የዛኑ ያህል ብዙ ይሆናል። በዚህ ምክንያት ልምድ ያላቸው የቡድን መሪዎች እንደሚሉት፥ የአንድ ቡድን አባላት ቁጥር ከስምንት እስከ አሥራ ሁለት ቢሆን መልካም ነው፤ የቡድኑ አባላት ቁጥር ቢበዛ ቢበዛ እስከ አሥራ አምስት ቢደርስ የቡድን መለያ ባሕሪውን እንደጠበቀ ሊቀጥል ይችላል። ስለዚህ የአንድ አነስተኛ ቡድን አባላት ቁጥር አሥራ አምስት ከደረሰ፤ ቡድኑን ሁለት ቦታ ከፍሎ ሁለት ቡድን ማድረግ ያስፈልጋል። እነዚህ ቡድኖች ደግሞ ሲያድጉ እነርሱንም እንዲሁ ከፍሎ በአዲስ መልክ ማደራጀት ያስፈልጋል። ቡድኖችን በመምራት ላይ የተሰማሩ አገልጋዮች እንደሚናገሩት ብዙ አባላት ካላቸው ቡድኖች ይልቅ ትንሽ አባላት ያላቸው ቡድኖች በፍጥነት ያድጋሉ። እንግዲህ የታሰበውን ውጤት ለማምጣት ከተፈለገ፤ አንድ የጥናት ቡድን አለር ሰዎችን፤ ግን ደግሞ ከአሥራ አምስት ያልበለጡ ሰዎችን መያዝ አለበት።

5. *ቡድኑን መምራት ያለበት ማን ነው?* ክርስቲያናዊ የህብረት ቡድኖችን የሚያደራጁ ሰዎች የሚያሳስባቸው ሌላው ጥያቄ ቡድኖችን ማን ይምራቸው? የሚለው ነው። ቡድኖችን የሚመሩ ሰዎች በተለያየ ምክንያት ወደ አገልግሎቱ ይመጣሉ። አብዛኛውን ጊዜ የህብረት ቡድኖችን የሚመሩ ሰዎች የሚሾሙት መጋቢዎች ወይም እረኞች ናቸው። መጋቢዎች የሚሾሙት በመንፈሳዊ ሕይወታቸው፤ በመንፈሳዊ ዕውቀታቸው፣ ብስለታቸውና ለመንፈስ ቅዱስ ምሪት ባላቸው ቦታ የተመሰከረላቸውን ሰዎች ነው። የቡድኑ አባላት በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እያደጉ ቢሄዱ

ከመካከላቸው ለዚህ አገልግሎት ብቁ የሆኑ ሰዎች ብቅ ይላሉ። እነዚህ ሰዎች፤ ሌሎች ሰዎችን የመሳብና የማነቃቃት ባሕርይ አላቸው። ሌሎች ሰዎች ወደ አገልግሎት የሚመጡት የህብረት ቡድኖችን በተመለከተ በሚያሳዩት ልዩ ዕውቀትና ችሎታ ነው። ለምሳሌ አንድ ሰው የአስተማሪዎችን ቡድን እንዲመራ ሊመረጥ ይችላል፤ ይህ ሰው የተመረጠው ከሌሎቹ አስተማሪዎች ይልቅ ሥልጠናና ልምድ ስላላቸው ነው። አንዳንድ ጊዜ መሪዎች የሚመረጡት በአባላት ስምምነት ነው፤ ማለትም በቡድኑ አባላት ዘንድ የታወቁ ሰዎች በድምጽ ብልጫ ይመረጣሉ። ሆኖም አንዳንድ ጊዜ ቁራጥ አቋም ያላቸው ሰዎች በራሳቸው አነሳሽነት መሪ ይሆናሉ። የአንድ ቡድን አባላት ቡድኑን የሚመራውን ሰው ለመምረጥ በሚደረገው ሂደት ላይ የማይሳተፉ ከሆነ፤ ቡድኑ መንፈሳዊ ችግር ሊገጥመው ይችላል። የህብረት ቡድኖች ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጋር ጥብቅ ዝምድና ሊኖራቸው ይገባል የተባለው ለዚህ ነው።

እንደ እውነቱ ከሆነ አንድ መሪ ሌሎችን መቀስቀስ የሚችል፤ የተለየ ዕውቀትና ችሎታ ያለው መሆን አለበት። ለእግዚአብሔርና ለሌሎች ሰዎች ካለው ፍቅር የተነሣ ሌሎች ሰዎች ሊከተሉት ይፈልጋሉ። እንዲሁም መንፈሳዊ ዕውቀቱና ግንዛቤው ከሌሎች ሰዎች የሚበልጥ ከሆነ፤ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ ሊረዳቸው ይችላል። ከዚህ በተጨማሪ በቡድኑ አባላት ዘንድ የታወቀ ከሆነ፥ ቡድኑን እንዲመራ ለመመረጥ ያለው ዕድል ከፍተኛ ነው። ሌሎች ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ ለመምራት ቅንአት ብቻ ሳይሆን ችሎታም ያስፈልጋል። ሁለቱንም የሚያሟላ መሪ ትክክለኛ መሪ ነው።

በክርስቲያናዊ የጥናት ቡድኖች ውስጥ የመሪዎች ተግባር ቡድኑን መምራትና የቡድኑ አባላት በእግዚአብሔር ቃል ላይ እርስ በርስ እንዲወያዩ ማበረታታት ነው። መሪው ጥናቱን ሊመራ ወይም ወንጌልን ሊሰብክ ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ግን መሪው ቁጭ ብሎ አድማጭ ሊሆን ወይም ሌሎች ሊያስተምሩና ቡድኑን ሊመሩ እርሱ ተሳታፊ ሊሆን ይችላል። የቡድኑ መሪዎች ሚና በቡድኑ ውስጥ ንቁ ውይይት እንዲኖር ማድረግና ቡድኑን ወደታለመለት ግብ ማድረስ ነው። ክርስቲያናዊ የህብረት ቡድኖችን አስመልክቶ የመሪዎች ግብ እያንዳንዱ ተሳታፊ በመንፈሳዊ ሕይወቱ የሚያድግበትን ሁኔታ ማመቻቸት ነው። ክርስቲያናዊ የህብረት ቡድኖች የሚመሰረቱበት ዋናው ዓላማ ማኅበራዊ ሳይሆን መንፈሳዊ ነው። ክርስቲያናዊ የህብረት ቡድኖች የታለመላቸውን ግብ እንዲመቱ ከተፈለገ ይህን እውነት ልብ ማለት ያሻል።

ቀደም ሲል ለማመልከት እንደተሞከረው፥ የመሪዎች ሌላው ዐቢይ ተግባር የህብረት ቡድኖች ከአጥቢያ ቤተክርስቲያናት ጋር ያላቸውን ትስስር መልክ ማስያዝ ነው። እንደ ፍጥረታዊ አካል ሁሉ መንፈሳዊም አካል ጠንካራና ጤናማ ሊሆን የሚችለው የአካል ክፍሎቹ (ብልቶቹ) በአንድነት ሲሠሩ ነው፤ እያንዳንዱ የአካል ክፍል የራሱን ሥራ ሲሠራ አካሉ ያድጋል። እያንዳንዱ ቡድን የመላውን የክርስቶስ አካል ሥራ ሲሠራ ወንጌል ይስፋፋል፤ የወንጌል ፍሬ ይለቀማል፤ ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እያደጉ ይበስላሉ። በህብረት

ቡድኖች አማካይነት የቤተክርስቲያን አባላት የተቀበሉትን ስጦታ የመለማመድ፤ ሌሎችን የመርዳትና በመንፈሳዊ ሕይወት የመብሰል ዕድል ያገኛሉ። አማኞች ባሉበት ስፍራ የተሰጣቸውን ኀላፊነት ሲፈጽሙ ወይም በተሰጣቸው ስጦታ ሲያገለግሉ የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተክርስቲያን ታድጋለች። ንቁ መሪ የቡድኑ ዓላማ እውን እንዲሆን የተቻለውን ሁሉ ያደርጋል። የክርስቶስ አገልጋይ እንደመሆኑ መጠን ራሱን በተጠያቂነት ስር የሚያኖረው ለክርስቶስ ብቻ ሳይሆን ክርስቶስ የሕዝቡ እረኛ/ መጋቢ እንዲሆኑ ላደረጋቸው ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እረኞች ጭምር ነው። እንዲሁም ዘወትር የሚተጋው የቡድኑ አባላት በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉና እንዲበስሉ እንጂ ሰው ተከታዮች እንዲሆኑ አይደለም። የህብረት ቡድኖች ፍሬያማ መሆን የሚችሉት ክርስቶስን ማእከል እስካደረጉና እርሱን ብቻ እስካከበሩ ድረስ ነው። የክርስቶስን አካል ለማነጽ ግብ ያላደረገ ቡድን ፍሬያማ ሊሆንና የክርስቶስን ዓላማ ሊፈጽም አይችልም።

(10). እውነተኛ ዐረፍተ ነገር ከሆነው ፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. የህብረት ቡድኖች በአመዛኙ የሚሰበሰቡት በአባላት ቤት ውስጥ አይደለም።
ለ. የህብረት ቡድኖች ለአባላት ሁሉ አመቺ በሆነው ጊዜና መጠን መገናኘት አለባቸው።
ሐ. በቡድኑ ውስጥ እነማን መሳተፍ እንዳለባቸው የሚወስነው እንደ ቡድኑ ፍላጎት ነው።
መ. የአባላትን መጠን በሚመለከት ልንከተለው የሚገባ መመሪያ "አባ ላት በበዙ ቁጥር እያማረ ይሄዳል" የሚል መሆን አለበት።
ሠ. የአባላትን መጠን ለመወሰን ዋናው ጉዳን ለእርስ በእርስ ግንኙነት አመቺነቱ ነው።
ረ. መሪ ሊገኝ የሚችለው የሴሎችን አስተሳሰብ ለመቆጣጠር ችሎታ ያለው ሰው ሲገኝ ነው።
ሰ. እይነተኛ ክርስቲያን መሪ የቡድኑን እንቅስቃሴ ይመራል። ተከፋዮች በእንቅስቃሴው ውስጥ እንዲሳተፉም ያመቻቻል።
ሸ. ንቁ መሪ የቡድኑ እንቅስቃሴ ከቤተ ክርስቲያኒቱ እንቅስቃሴ ጋር የተስማማ እንዲሆን ያደርጋል።

(11). በትምህርታችን መሠረት መሪዎች የቡድኖቻቸው እንቅስቃሴ ከቤተ ክርስቲያናቸው ጋር የተስማማ እንዲሆን ሲያደርጉ ከሚገባበት አንዱና ዋነኛው ምክንያት

ሀ. ቡድኑ የቤተ ክርስቲያኒቱን ሕግ የማይጠብቅ ከሆነ ቤተ ክርስቲ ያኒቱ ዕውቅና አትሰጠውም።
ለ. መጋቢያን እነርሱ የማይመለከቱትና የማይቆጣጠሩት ቡድን የሐሰት ትምህርት ይስፋፋበታል ብለው ስለሚሰጉ ብዙ አይወዱትም።
ሐ. እያንዳንዱ ክፍል ኃላፊነቱን ሲወጣ የአካል ኃላፊነት ከግብ ይደርሳል።

(12). ከሚከተሉት አንዱ ብቻ የእነስተኛ ህብረት ቡድን መሪዎችን አያመለክትም።

ሀ. የቡድኑ መሪ ቡድኑ የት ሊገናኝ እንደሚገባ ሊገደው ይገባል።
ለ. የቡድኑ መሪ አመቺ የሆነውን ጊዜ፣ የግንኙነቱን የጊዜ ርዝመትና መጠን ሊያውቅ ይገባል።
ሐ. የቡድኑ መሪ የቡድን አባላት መጠን ግምት ውስጥ ሊያስገባ ይገባል።
መ. የቡድኑ መሪ የሥልጣን ሥፍራውን ሊያውቅና የራሱን ፕሮግራም ለማስፈጸም ሊጠቀምበት ይገባል።

የሙከራ ፈተና

1. ከሚከተሉት አንዱ የአነስተኛ ህብረት ቡድንን ዓላማ አይገልጽም።

ሀ. እነስተኛ ህብረቶች የክርስቶስን ሕይወት ከሌላው ጋር ለመከፋፈል ይሰበሰባሉ።
ለ. እነስተኛ ህብረቶች ለዓባላቱ እድገት የተመቹና የተዘጋጁ ናቸው።
ሐ. ጌታ የሰጣቸው የአገልግሎት ስጦታዎች ለህብረትና ለእድገት እንዲ ጠቅሙ ነው።
መ. እነስተኛ ህብረቶች ማህበረሰቡን ለመለወጥ እንዲያስችል የማህበራዊ ተግባርና የመዝናኛ ሥፍራዎች ናቸው።

2. ከአጠቃላይ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ አንጻር ሲታይ የአነስተኛ ህብረቶች ዓላማ

ሀ. በጣም መንፈሳዊ ላልሆኑት ትላልቅ ስብሰባዎች ሌላ አማራጭ እንዲሆኑ ነው።
ለ. በክርስቶስ አካል ውስጥ ስምምነት የሌላቸው እባላት ኃሳባቸውንና ጭንቀታቸውን መግለጽ እንዲያስችላቸው ነው።
ሐ. የክርስቶስን ሕይወት ከሌሎች እባላት ጋር ለመካፈልና ለመልካም ሥራና ለመንፈሳዊ ዕድገት ለመነቃቃት ነው።
መ. ብዙም መንፈሳዊ ካልሆኑት የክርስቶስ አካል እባላት ለብቻቸው የተለዩና ላቅ ያለ መንፈሳዊነት ያለው ቡድን ለመፍጠር ነው።

3. የአነስተኛ ህብረት ቡድኖች ተቀባይነት የማግኘትን ፍላጎት የሚመ ልቡት

ሀ. በክርስቶስ የሚያውቁን፣ የሚወዱንንና የሚቀበሉንን ሰዎች በማስገኘት ነው።
ለ. የአባልነት ጥያቄ የማይጠይቅ ራሱን በራሱ ለመርዳት የሚችል ድርጅት በማስገኘት ነው።

ሐ. የሃይማኖት ሥርዐት ተገዢ እንዳልሆን ለመናገር የምንችልበትን ቦታ በመስጠት ነው።
መ. በተመሳሳይ ችግር ውስጥ ያሉ ሰዎች ችግሮችን ለማካፈልና ለመስማት የሚያስችል ዕድል በመስጠት ነው።

4. በትምህርቱ መሠረት በአነስተኛ የክርስቲያኖች ህብረት ውስጥ ከሌሎች ጋር የእርስ በርስ ግንኙነት የማድረግ ፍላጎት የሚመለሰው

ሀ. ዘና ባለ መንገድ ህብረት ማድረግ ስለሚቻል ችግሮቻችንን ከሌሎች ለመደበቅ በማስቻሉ ነው።
ለ. ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር በፍቅርና በእንክብካቤ ግንኙነት እንዲኖረን በማድረግ እድገት ለማምጣት፣ መስጠትና መቀበል በማስቻል ነው።
ሐ. ችግራችንን ለሚገነዘቡ ለሌሎች ሰዎች ያለማቋረጥ ኃጢአታችንንና ስህተታችንን እንድንናዘዝ ዕድል በመስጠት ነው።
መ. ደንብን ለተከተለ ድርጅት ዘላቂ ቃል ኪዳን እንድንገባ ሳያስገድደን እርስ በእርስ እንድንተዋወቅና ግንኙነት እንድንፈጥር በማድረግ ነው።

5. እያንዳንዱ ሰው የየግሉን ነገር ለሌላው የማካፈል ፍላጎትን ጥሩ አድርጎ የሚመለሰው

ሀ. ግለሰብ እባላት ችግራቸውን ለሌሎች በመናገር በውስጣቸው ያለውን ውጥረት በማብረድ ነው።
ለ. በእደባባይ በመናዘዝ መንፈሳዊ ንጽህና በማግኘት ነው።
ሐ. የራሳችንን ማንነት በማወቅና የእርስ በእርስ ግንኙነት በመፍጠር፣ ሌሎችን በማሳደግ እኛም እንድናድግ በመርዳት ነው።
መ. በአነስተኛ ቡድን ውስጥ እያንዳንዱ እባል ልቡን ለቡድኑ በመክፈት፣ በማስመርመርና ውጤታማ የፈውስን መንገድን በመቀበል ነው።

6. እያንዳንዱ ሰው ያለውን ነገር ከሌሎች ጋር የመካፈል ፍላጎቱ በአነስተኛ ቡድን ውስጥ የሚመለሰው

ሀ. እባላት ስሜታቸው የቱንም ቢሆን የቡድኑ እንቅስቃሴ ክፍል እንዲሆኑ ስለሚገደዱ ነው።
ለ. የእነስተኛ ህብረት ቡድን ባህሪ ግለሰቦች ለሌላው በመስጠትና ከሌላው በመቀበል ውስጥ እንዲሳተፉ ስለሚያስችላቸው ነው።
ሐ. የቡድኑ አደረጃጀት እባላት ሁሉ በአንድ ወቅት መሪዎች እንዲሆኑ ስለሚያደርግ ነው።
መ. ውጤታማ በሆነ መንገድ ለመስራት እያንዳንዱ አባል በሌላው ላይ መስልጠንን መፈለግ አለበት።

7. ቡድንን ውጤታማ ከሚያደርጉት መርሆዎች ውስጥ "የቡድን ትሳትፎ" ለቡድኑ ተግባርና ሂደት ጠቃሚ ነው፤ ምክንያቱም

ሀ. አባላት በነጻነት ሐሳባቸውን በመግለጽ ቡድኑ የደረሰበትን ድምዳሜና ውሳኔ እንዲቀበሉ ያለችላቸዋል።
ለ. በጉዳዮች ሁሉ ውስጥ መቶ በመቶ የአባላት ተሳትፎ ከሌላ መፍትሔ ላይ ሊደረስ አይቻልም።
ሐ. ለቡድኑ ጠቃሚ የሆነው ጤናማ የጋራ ስምምነት ላይ ያደርሳል።
መ. አባላት ሁሉ እንዲደሰቱና ስኬታማ ውጤት እንዲገኝ ዋስትና ይበጣል።

8. በትምህርታችን መሠረት የውጤታማ ቡድን ሁስተኛው ጠቃሚ መርህ *"የቡድን ተግባቦት"* ነው። የዚህ መርህ ጠቃሚነት ተግባቦት

ሀ. አባላት እርዳታ እንዳይቀበሉ የሚከለክል ብቸኛና ዋና ችግር በመሆኑ ነው።
ለ. ለቡድኑ ግንዛቤ ማግኘት ዋና ማዕከላዊ ጉዳይ በመሆኑና ያለ እርሱ የቡድኑ ሥራ ፍሬ ቢስ በመሆኑ ነው።
ሐ. የተነገረውን፣ እንዴት እንደተነገረና የሚያመጣውን ውጤት ስለሚያ ካትት ነው።
መ. ቡድኑን ከእናት ቤተ ክርስቲያኒቱ ጋር የሚያገናኝ መስመር በመሆኑ ነው።

9. የውጤታማ ቡድን ሦስተኛው ጠቃሚ መርህ *"የቡድን ድባብ"* ሲሆን፤ በቡድን ሂደት ውስጥ ጠቃሚ የሚሆነው

ሀ. በአባላት መካከል እርስ በእርስ የመቀባበሉን መጠን የሚወስን ስለሆነ ነው።
ለ. አባላት ወደ ቡድኑ ስብሰባ ይዘው ስሚመጡት አመለካከት ወሳኝነት ስላለው ነው።
ሐ. እያንዳንዱ አባል ለቡድኑ ያለውን የመስጠት መጠን ስለሚወስን ነው።
መ. በቡድኑ ውስጥ ጎልቶ የሚታየውን መሠረታዊ አመለካከት ስለሚ ወስን ነው።

10. አነስተኛ የክርስቲያኖችን ህብረት በማደራጀትና በመምራት ውስጥ ሊታሰበበት ከሚገቡ ጉዳዮች ውስጥ የማይካተተው የትኛው ነው?

ሀ. ቡድኑ የት እንደሚገናኝና ከቤተ ክርስቲያን ጋር የሚኖረው ግንኙነት ግንዛቤ ውስጥ የሚገባ ጉዳይ ነው።
ለ. መቼ፣ በምን ያህል ጊዜና ለምን ያህል ጊዜ የሚሉት ጉዳዮች ቡድኑን ለሚያደራጁት ሰዎች አስፈላጊ ጉዳይ ነው።
ሐ. በቡድኑ ውስጥ እነማን ይሳተፉ እና የአባላቱ ቁጥር ምን ያህል ይሁን የሚሉት መሪዎች ሊያለቡባቸው የሚገቡ ጉዳዮች ናቸው።
መ. ህብረት ከማድረግ፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥናትና ከአምልኮ ጋር በተጓዳኝ ምን ዓይነት መዝናኛዎች መቅረብና መካሄድ እንዳለባቸው መሪዎች ሊያውቁ ይገባል።

መማርና ማደግ

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

7. ሀ. 2　ለ. 4　ሐ. 1　መ. 3

1. ሐ

8. የሚከተሉትን ማክበብ አለብህ። ሀ፣ ለ፣ መ፣ ሠ፣ ሸ፣ ቀ፣ ተ እና ቸ

2. ለ

9. ሀ. 1　ሐ. 2　ሠ. 1　ሰ. 2　ቀ. 1
ለ. 3　መ. 3　ረ. 2　ሸ. 3

3. ሀ

10. ሀ. ሐሰት　ሐ. እውነት　ሠ. እውነት　ሰ. እውነት
ለ. እውነት　መ. ሐሰት　ረ. ሐሰት　ሸ. እውነት

4. ሀ

11. ሐ

5. መ

12. መ

6. ሀ. ሐሰት　መ. እውነት　ለ. እውነት　በ. ሐሰት
ለ. እውነት　ረ. ሐሰት　ሸ. ሐሰት
ሐ. ሐሰት　ሠ. እውነት　ቀ. እውነት

10

በቤተ ክርስቲያን ማደግ

ትምህርት

ግርማና ጸሐይ፡ ቤታቸው ለልጃቸው ለአማኑኤል ዕድገት የተመቸ ቤት እንዲሆን ዘወትር ይጥራሉ። ልጃቸው ደስ የሚሰኝበትና ዘወትር የሚያስታውሰው አስተዳደግ እንዲሆንለትም ይፈልጋሉ። ምክንያቱም ልጃቸው አንድ ቀን አንድ ጎልማሳ ሊወስድ የሚገባውን ኀላፊነት እርሱም እንደሚወስድ ያውቃሉ። ደግሞም የሚሠራውን ሥራና የሚያገባትን ሴት የሚመርጥበት እንዲሁም ልጅ የሚያሳድግበትና በሚኖርበት ኅብረተሰብ ውስጥ የሚኖረውን ሚና የሚያውቅበት ጊዜ ይመጣል። ግርማና ጸሐይ የልጃቸውን ዕድገት የሚያዩት በሚያደርገው ነገር በመሆኑ ደስ ተሰኙ።

ልክ እንዲሁ ሰማያዊው አባታችን የእርሱ ልጆች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉና ለክርስቲያናዊ አገልግሎት እንዲዘጋጁ ከአማኞች ጋር ኅብረትና አንድነት እንዲያደርጉ ይፈልጋል። በክርስትና ሕይወት እያደግንና እየበሰልን ለመሄድ የሚያስችለንን ነገር ሁሉ የምናገኘው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው፤ ለአገልግሎት መዘጋጀት የምንችለውም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው።

በዚህ የመጨረሻ ትምህርት ስለ ቤተክርስቲያን የምገባ አገልግሎት ጠቅለል ባለ መልኩ ታጠናለህ። ይህን ትምህርት ስታጠና፤ በመንፈሳዊ ሕይወት ለማደግ ከክርስቲያኖች ጋር ኅብረት ማድረግ ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነና ሌሎች ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ ለመርዳት ምን ያህል ጠቃሚ እንደሆነ ትገነዘባለህ።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- ቤተክርስቲያን፡- የመንፈሳዊ ምግብ ስፍራ
- ለመንፈሳዊ ዕድገት የሚረዱ ፕሮግራሞች
- ሰዎችን ለአገልግሎት በማሠልጠን ማዘጋጀት
- ለምገባ አገልግሎት የተጠሩ አገልጋዮች

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማ

ይህን ትምህርት አጥንተህ ስትጨርስ ከዚህ የሚከተሉትን ነገሮች ትማራለህ።

- ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እያደጉ ክርስቶስን እንዲመስሉ ቤተክርስቲያን ማድረግ ያለባትን ነገር መግለጽ ትችላለህ።
- ሦስቱ የአጥቢያ ቤተክርስቲያን የምገባ አገልግሎት መርህ ምን እንደሆኑ መናገር ትችላለህ።
- መጽሐፍ ቅዱሳዊው የአገልግሎት አሳቤ ምን እንደሆነና ክርስ ቲያኖችን ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ለማዘጋጀት ከሚኖረው ተግባር ጋር ያለውን ግንኙነት መግለጽ ትችላለህ።
- በቤተክርስቲያን የምገባ አገልግሎት ውስጥ የመጋቢዎችና የአስተማሪዎች ሚና ምን እንደሆነ መናገር ትችላለህ።

የክፍለ ትምህርቱ ዝርዝር

ቤተ ክርስቲያን፡-
የመንፈሳዊ ምግብ ስፍራ

ዓላማ 1 መንፈሳዊ ሕይወት በአጥቢያ ቤተክርስቲያን አማካይነት እንዴት መመገብ እንደሚችል መግለጽ።

በጥቅሉ ሲታይ ቤተክርስቲያን በኢየሱስ አዲስ ሕይወት የተቀበሉትን አማኞች ሁሉ ታጠቃልላለች። ዳግም በተወለድህ ጊዜ የኢየሱስን አዲስ ሕይወት ተቀብለሃል፤ ደግሞም ከእርሱና የእርሱን ሕይወት ከተቀበሉ ሁሉ ጋር በመንፈስ አንድ ሆነሃል። እንግዲህ የመንፈሳዊው አካል ማለትም የቤተክርስቲያን አንዱ ክፍል ሆነሃል ማለት ነው። አዲስ ኪዳን «ቤተክርስቲያን» የሚለውን ቃል በሚጠቀምበት መንገድ ከተመለከትነው ቤተክርስቲያን ማለት ክርስቶስን ለመከተል የተጠሩ ሰዎች ማለት ነው። ይህ የክርስቶስ ተከታዮችን በአንድነት የሚይዘው አካል ቤተክርስቲያን ተብሎ ይጠራል።

የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ሁለት ገጽታ አላት። በአንድ በኩል አለማቀፋዊ ገጽታ ሲኖራት፥ በሌላ በኩል ደግሞ አጥቢያዊ ገጽታ አላት። ቤተክርስቲያን አለማቀፋዊ ገጽታ አላት የሚለው ሐሳብ ጥቅል አነጋገር ነው። አለማቀፋዊቷ ቤተክርስቲያን የምትይዘው የክርስቶስን ሕይወት በአዲስ ልደት የተቀበሉትን ሁሉ ነው። አለማቀፋዊ የተባለችውም ቤተክርስቲያን ከተመሠረተችበት ጊዜ ጀምሮ በሁሉም ስፍራ የሚገኙ አማኞችን ስለምትይዝ ነው። አጥቢያ ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል የሚያመለክተው በተወሰነ ስፍራ የሚገኙ ጉባዔዎችን ነው። አጥቢያ ቤተክርስቲያን የአለማቀፋዊቷ ቤተክርስቲያን መገለጫ ናት። ያለ አጥቢያ ቤተክርስቲያን አለማቀፋዊቷ ቤተክርስቲያን ልትታወቅ አትችልም። እንግዲህ አጥቢያ ቤተክርስቲያን የተቤዡ ሰዎች ኅብረት

ስትሆን፥ የአለማቀፋዊቷን ቤተክርስቲያን ግብና ተልዕኮ ለመፈጸም በክርስቶስ አንድ የሆኑ ሰዎች ያሉባት ናት።

የቤተክርስቲያን ራስ የሆነው ክርስቶስ ራሱን በዚህ ምድር የሚገልጠው በቤተክርስቲያን አማካይነት ነው። ቤተክርስቲያን አሁን የምትሠራው፣ ክርስቶስ በዚህ ምድር በነበረበት ወቅት ይሠራ የነበረውን ሥራ ነው። እርሱ የጀመረውን ሥራ ቤተክርስቲያን እንድትቀጥል መክሯታል (ማቴ. 26፥19-20፤ ማር. 16፥15፤ ሉቃ. 24፥46-49)። አጥቢያ ቤተክርስቲያን የአለማቀፍዋ ቤተክርስቲያን አካል እንደመሆኗ መጠን ጌታ የሰጠውን ትእዛዝ የመፈጸም ኀላፊነት አለባት። እያንዳንዱ አማኝ የአጥቢያ ቤተክርስቲያን አካል በመሆኑ፥ የሥራ ድርሻ አለው። በአዲስ ልደት ከክርስቶስ ጋር አንድ የሆኑ ሰዎች የአጥቢያ ቤተክርስቲያን አካል ወይም አባል መሆን አለባቸው። አማኞች መንፈሳዊ ሕይወታቸው ክርስቶስን እየመሰለ ለማደግ የሚያስፈልገውን መንፈሳዊ ምግብ የሚያገኙትና ሌሎች ክርስቲያኖችን በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ለማሳደግ የሚችሉበትን ዕድል የሚያገኙት በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ነው። እነዚህን ሁለት ሐሳቦች እንዲህ ብሎ ማጠቃለል ይቻላል፦ «አጥቢያ ቤተክርስቲያን ክርስቲያናዊ ምገባ የሚከናወንባት ስፍራ ናት»።

ስለ ቤተክርስቲያን ባሕርይ የተሰጠው ይህ አጭር ገለጻ ሁለት ዐበይት እውነቶችን ልብ እንድንል ያደርገናል፤ ይኸውም፦

1/ እያንዳንዱ ክርስቲያን የአለማቀፉ የክርስቶስ አካል አባል ሲሆን በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ከሚገኘው ሕይወት፣ ምስክርነትና ኅብረት ጋር አንድነት መፍጠር አለበት፤
2/ የክርስቶስ ተልዕኮ የእኛም ተልዕኮ ነው። የክርስቶስ ዓላማ ሰዎችን መዋጀትና እርሱን እንዲመስሉ መለወጥ ነው። የእርሱ አካል ክፍል የሆኑ ሁሉ የእርሱን ተልዕኮ፣ የእነርሱ ተልዕኮ ማድረግ አለባቸው። በተሰጠን ተልዕኮ ፍሬያማ መሆን የምንችለው በቃሉ ዕውቀት ስናድግና በሰጠን ስጦታ ስንጠቀም ነው። ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የሚያድጉት ወንጌልን ሳልሰሙ ሰዎች ወንጌልን ሲያሰሙና የእግዚአብሔርን ቃል በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ከእነርሱ ለሚያንሱ ሰዎች ሲያካፍሉ ነው። ከዚህ በተጨማሪ የተረዱትን መንፈሳዊ እውነት ከዕለት ተዕለት ሕይወታቸው ጋር ሲያዛምዱ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እያደጉ ይሄዳሉ። ክርስቶስ በሰጠን ሥራ ፍሬያማ ለመሆን፣ በመንፈሳዊ ሕይወታችን መብሰል አለብን።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ያጠናናቸው ትምህርቶች በአብዛኛው የሚዛመዱት ከአለማቀፍዋ ቤተክርስቲያን ጋር ሲሆን፥ በዚህ በመጨረሻው ምዕራፍ ውስጥ የምታጠናው ትምህርት የሚያተኩረው በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ላይ ነው። ከአጥቢያ ቤተክርስቲያን ተግባራት ውስጥ አንዱ ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉና እንዲበስሉ የእግዚአብሔርን ቃል መመገብ ነው። በመንፈሳዊ ሕይወታችን ለማደግ የሚያስፈልገንን ነገር ሁሉ የምናገኘው በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ነው። እንዲሁም ሌሎች ሰዎች በመንፈሳዊ

ሕይወታቸው እንዲያድጉና ክርስቶስን እንዲመስሉ መርዳት የምንችልበትን ዕድል የምናገኘው በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ነው።

በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ያሉ የእግዚአብሔር ሕዝቦች በአንድነት ስሙም ሆነው ሲሠሩ፥ አካሉ ያድጋል፤ የማያምኑ ሰዎችም በአካሉ ሕይወት ይማረካሉ። ከዚህ በተጨማሪ የክርስቶስ አካል ብልት የሆኑ አማኞች ሌሎችን ለማገልገል የሚያስፈልጋቸውን መንፈሳዊ ምግብና ሥልጠና ያገኛሉ።

በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ የሚሰበከው የእግዚአብሔር ቃል ሁለት ዐበይት ተግባራት ያከናውናል፤ 1/ የማያምኑ ሰዎች በክርስቶስ እንዲያምኑ ምክንያት ይሆናቸዋል፤ 2/ አማኞች እግዚአብሔርን የሚያስደስትና የሚያከብር ሕይወት መኖር እንዲችሉ መንፈሳዊ ምግብ ይሆናቸዋል። የእግዚአብሔር ቃል አገልግሎት በልዩ ልዩ መልክ የሚገለጥ ቢሆንም፤ ዓላማው ግን አንድ ነው፤ ቃሉን ስናስተምር፣ ስንሰብክ፣ ስንመክር፣ ስናበረታታና ስናጽናና ሰዎች ይለወጣሉ፤ ይታነጻሉ። የአማኞችን መንፈሳዊ ሕይወት በምንመግብበት ወቅት ሁለት ነገሮች ይከሰታሉ፤ 1/ አማኞች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ይበስላሉ፤ 2/ ለመንፈሳዊ አገልግሎት ይዘጋጃሉ። እነዚህ እንግዲህ በእግዚአብሔር ቃል አገልግሎት የሚገኙ ውጤቶች ናቸው።

አንድ ልጅ በነገር ሁሉ እያደገና እየበሰለ እንዲሄድ ከተፈለገ፥ ትምህርትና ሥልጠና እጅግ አስፈላጊ ነገሮች እንደሆኑ ማንም የሚያውቀው ጉዳይ ነው። አንድ ሕፃን ወይም ልጅ ልብሱን እንዴት መልበስና ራሱን እንዴት መመገብ እንዳለበት መማር አለበት። እንዲሁም እንዴት ስሜቱን መቆጣጠር፣ ከሌሎች ሰዎች ጋር መኖርና ማንበብ እንዳለበት መማር አለበት። ልጆች በእነዚህ ነገሮች ላይ ለውጥ እንዲያሳዩ ከተፈለገ፣ ወላጆችና አስተማሪዎች በአንድነት ሊረዱቸው ይገባል። ልክ እንዲሁ ቤተክርስቲያን፣ ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉና እንዲበስሉ የአገልግሎት ዕድል ትሰጣለች።

ቅዱሳት መጻሕፍት እንደሚያስተምሩት፣ የመንፈሳዊ ዕድገት የመጨረሻው ግብ ክርስቶስን መምሰል ነው። በመንፈሳዊ ሕይወታችን እያደግን በሄድን ቁጥር እየበሰልን እንሄዳለን። አንድ ሰው በመንፈሳዊ ሕይወቱ እንደበሰለ የምንለየው መንፈሳዊ አገልግሎት ሲሰጥ ያየን እንደሆነ ነው። ክርስቶስን ለመምሰል ያለን ፍላጎት እርሱ እንዳገለገለ እኛም እንድናገለግል ያደርገናል፤ እንዲሁም ሌሎችን በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ለማሳደግ እንድንነሣሣ ያደርገናል። አንድ ሰው በመንፈሳዊ ሕይወቱ እንደበሰለ የምንለይበት ሌላው መንገድ ያ ሰው ጤናማ መንፈሳዊ ዕይታና ባሕርይ ያለው እንደሆነ ነው።

አሁን በትምህርት 2 ላይ *«ስድስት የፍላጎት ደረጃዎች»* በሚል ርዕስ ያጠናኸውን ከልስ። ይህን ስታደርግ ከመንፈሳዊ ልጅነት (ሕፃንነት) ወደ መንፈሳዊ ብስለት የሚደረገውን ሂደት አጢን። ከዚህ በተጨማሪ መንፈሳዊ ዕድገትና ብስለት ለክርስቲያናዊ አገልግሎት የሚያዘጋጅ መሆኑን ልብ በል። ክርስቲያናዊ ሕይወት ማለት ሰሚዎች ብቻ ሳይሆኑ አድራጊዎችም መሆን ማለት ነው። የእግዚአብሔር ሕዝቦች ሁሉ ለክርስቲያናዊ አገልግሎት መሰለፍ

እንዳለባቸው በኤፌ. 4፥11-16 ላይ ተገልጾአል። የቤተክርስቲያን መሪዎች የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ማዘጋጀትና ማሠልጠን እንዳለባቸው በዚሁ ክፍል ላይ ተጠቅሶአል። እንዲሁም አንድ ክርስቲያን በክርስቶስ የበሰለ ሰው መሆኑን የሚያሳየው ለክርስቶስ አካል ውስጥ ትክክለኛውን ስፍራ ሲይዝ፤ የሚያስፈልገውን ኀይልና ብርታት ከአካሉ ሲያገኝና በተቀበለው ኀይልና ስጦታ ሌሎችን ሲያገለግል እንደሆነ ቁጥር 16 ይናገራል። እንግዲህ የክርስቶስ አካል የሚያድገውና የሚበስለው እያንዳንዱ የአካል ክፍል (አማኝ) የየራሱን አገልግሎት ሲፈጽም ነው። ይህ በቤተክርስቲያን ውስጥ እውን ሊሆን የሚችለው ቤተክርስቲያን በአባላቷና በመሪዎቿ አማካይነት የአባላቷን መንፈሳዊ ሕይወት ስትመግብና ስትከባከብ ነው። ቤተክርስቲያን የአባላቷን መንፈሳዊ ሕይወት ስትመግብ፤ አባላቷ በሁሉ ነገር እያደጉ ለመንፈሳዊ ሕይወት ይዘጋጃሉ። ቤተክርስቲያን በምገባ አገልግሎቷ አማካይነት የአባላቷን ኀላፊነት ታስታውቃለች፤ ችሎታቸውንና ስጦታቸውን ለእግዚአብሔር ክብር እንዲያውሉት ታበረታታለች፤ የአገልግሎት ዕድል ታመቻቻለች።

(1). እውነተኛ ከሆነው ሀረፍተ ነገር በፊት ያለውን ፊደል አክብብ።

ሀ. አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በተወሰነ አካባቢ የምትገኝ የዓለም አቀፏ የክርስቶስ አካል መግለጫ ናት።
ለ. ዓለም አቀፏ የክርስቶስ አካል የበሰሉ ክርስቲያኖችን የያዘች በመሆኗ ያልበሰሉ አባሎችን ከያዘችው ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ትለያለች።
ሐ. የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባል በመሆን ላይ መጽሐፍ ቅዱስ ምንም ስለማይናገር አንድ ክርስቲያን የራሱን ምርጫ ሊያደርግ ይችላል።
መ. እያንዳንዱ ክርስቲያን የዓለም አቀፏ ቤተ ክርስቲያን አባል ስለሆነ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካሉ አማኞች ጋር ህብረት ሊኖረው ይገባል።
ሠ. የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት በመጀመሪያ ደረጃ ወንጌል ሥርጭት በመሆኑ ምዕመናንን ወደ መንፈሳዊ ብስለት እንዲደርሱ የሚያደርገው አስተዋጽኦ እጅግ ያነሰ ነው።
ረ. የሚያድጉ ክርስቲያኖች በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ ለማደግ የሚረዳቸውን ያገኛሉ።
ሰ. አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የሚያድጉ ክርስቲያኖች ኃላፊነታቸውን የሚማሩባትና አገልግሎት ለመስጠት የሚዘጋጁባትና የሚታጠቁባት ቦታ ናት።
ሸ. በመንፈሳዊ ብስለት ማደግ አንዳንዴ በሚታይ መንገድ ሊገለጽ ይችላል።
ቀ. የመንፈሳዊ ዕድገት የመጨረሻ ግቡ ክርስቶስን መምሰል ቢሆን፣ በዚህም አማኙ ክርስቶስን ለማገልገል በብቃት ይሳተፋል።
በ. አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ የሰጣትን ሥጦታዎች ለትለማመድ ግለሰብ አማኞች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ማደግና ለውጤታማ አገልግሎት መዘጋጀት ይችላሉ።

ለመንፈሳዊ ዕድገት የሚረዱ ፕሮግራሞች

ዓላማ 2 ትክክለኛ በሆኑትና ትክክለኛ ባልሆኑት የአገልግሎት ፕሮግራሞች መካከል ያለውን መሠረታዊ ልዩነት መገንዘብ።

አማኞች ወንጌልን እንዲሰብኩና የተለያዩ አገልግሎቶችን እንዲፈጽሙ አጥቢያ ቤተክርስቲያን የአገልግሎት ፕሮግራሞችን ትነድፋለች። እነዚህ ፕሮግራሞች የተመሠረቱት ቀደም ሲል በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ባጠናሃቸው ክርስቲያናዊ አገልግሎት መርሆች ላይ ነው። አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት የሚነድፉት ፕሮግራም፤ ክርስቲያናዊ አስተምህሮዎችን በሥራ ላይ ለማዋልና የአገልግሎት ዓላማዎችን ከግብ ለማድረስ የሚያስችሉ መሆን አለበት።

አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ትርጉም ያለው የአገልግሎት ፕሮግራሞች ለመንደፍ ከፈለጉ በቅድሚያ የሕዝቦቻቸውን መንፈሳዊ ሕይወት ማሳደግና ማነጽ አለባቸው። በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የበሰሉ ክርስቲያኖች የተማሩትን ነገር በሥራ ላይ ለማዋል ዕድል የሚያገኙት በአጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ነው፤ ይህም ቀደም ሲል አጥቢያ ቤተክርስቲያን የአገልግሎት ዕድል ታመቻቻለች እንዳልነው ነው። እነዚህ የአገልግሎት በሮች አዳዲስ አማኞች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እያደጉ፤ ስጦታቸውን እየለዩና ለክርስቲያናዊ አገልግሎት እየተዘጋጁ ክርስቶስን ወደ መምሰልና ወደ እውነተኛ ዕድገት እንዲደርሱ የሚያደርጉ ናቸው። ለአዳዲስና ለበሰሉ ክርስቲያኖች የሚያስፈልጋቸው መንፈሳዊ ምግብ የተለያየ በመሆኑ፥ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት መንደፍ ያለባቸው ፕሮግራም የተመጣጠነ፤ በሚገባ የታቀደና ለበሰሉትም ሆነ ላልበሰሉት እንደየደረጃቸው የሚሆን መሆን አለበት።

የአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት የምገባ አገልግሎት የተመጣጠነ ነው ሊባል የሚችለው ምዕመናን በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ሙሉ ሰው ሆነው እንዲያድጉ ልዩ ልዩ መንፈሳዊ ምግቦችን ሲመግቡ ነው። የአዲስ ኪዳኗ ቤተክርስቲያን ለስብከት ወንጌል፤ ለትምህርት፤ ለኅብረት፤ ለአምልኮና ለጸሎት ትተጋ ነበር (የሐዋ. 2፥41-42)። በመንፈሳዊ ሕይወት ሙሉ ሰው ሆኖ ለማደግ እነዚህ ሁሉ ያስፈልጋሉ። በመሆኑም አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ለእነዚህ አምስት ነገሮች የተመጣጠነ ስፍራ መስጠት አለመስጠታቸውን አስመልክቶ የአገልግሎት ፕሮግራሞቻቸውን መመርመር አለባቸው። አንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን የምትነድፈው አገልግሎት እነዚህን አምስት ነገሮች የሚያካትት ሊሆን ይገባል። ከዚህ በተጨማሪ የቤተክርስቲያኒቷ ምዕመናን በሙሉ በእነዚህ አምስት መንፈሳዊ አገልግሎቶች እንዲጠቀሙ የተመጣጠነ ፕሮግራም መስጠት አለበት።

(2). በማስታወሻ ደብተርህ ላይ የሚከተለውን ምሳሌ የሚመስል ሰንጠረዥ ሥራ። በሰንጠረዡ በስተግራ ባለው ክፍል ቤተ ክርስቲያንህ የምታኪያሂደውን ፕሮግራሞች ወይም የአገልግሎት ዘርፎች ዘርዝር። ከበስተቀኝ ባሉት ክፍሎች የእያንዳንዱን ፕሮግራም ወይም የአገልግሎት ዘርፍ ትኩረት የሆነው ላይ ምልክት (✓) በማድረግ

አመልክት። ከዚህ በኋላ በእነዚህ የአገልግሎት ዘርፎች ውስጥ ሚዛናዊነት የጠበቀ አገልግሎት መካሄዱን መርምር። ይህን መስል አራት ስንጠረዥ በመሥራት እያንዳንዱን ለቀዳማይ የሕጻንነት ዕድሜ ክልል፣ ለመካከለኛ የሕጻንነት ዕድሜ ክልል፣ ለወጣት ዕድሜ ክልል እና ለጉልምስና ዕድሜ ክልል ልትጠቀምበት ትችላለህ። እንዲህ ዓ ይነቱ መልመጃ በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ በእያንዳንዱ የዕድሜ ክልል ውስጥ ያለዉ እንደሆን ለመገምገም ያስችልሃል። (አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ አገልግሎታቸውን በዚህ መልክ ከፋፍለው ለማኪያሄድ በቂ አገልጋዮች ላይኖራቸው ይችላል። ዋናው ሃሳቡ የተሟላ ዕድገት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲኖር ለማድረግ ነው። እነዚህን ኃሳቦች ከቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጋር በምንካፈልበት ጊዜ በማስተዋል መናገር ይገባናል፤ ምክንያቱም መሪዎች አገልግሎቱን ያደራጁበትንና የሚመሩበትን መንገድ የምንነቅፍ መስለን መታየት የለብንም። እነዚህ ኃሳቦች ቀስ በቀስ በሥራ ላይ ሊውሉ ይችላሉ። እስከዚያው ግን ውጤታማ የምገባ ፕሮግራም እንዴት ሊካሄድ እንደሚችል ያገኘነው ዕውቀትና ያስን ጉትት ከሌሎች ጋር ሊያጋጩን አይገባም።

ፕሮግራሞች (የአገልግሎት ዘርፎች)	ወንጌል ሥርጭት	ማስተማር	ህብረት	አምልኮ	ፀሎት

አንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን ገና ሕፃናት ከሆኑት ጀምሮ አዛውንት እስከ ሆኑት ድረስ የሚገኙ ሰዎችን ስለምታቅፍ፤ የምትሰጠው አገልግሎት የዕድሜ ደረጃቸውን የሚያገናዝብና አምስቱንም አገልግሎቶች የሚያካትት መሆን አለበት። ይህም በደረጃ የተከፋፈለ አገልግሎት መንደፍ አስፈላጊ መሆኑን ያስገነዝበናል። እንግዲህ ደረጃን ያገናዘበ ፕሮግራም መንደፍ ግድ ይሆናል ማለት ነው። ማንኛውም ሥልጠና ደረጃን ያገናዘበ መሆን አለበት የሚለው መርህ ትክክለኛና ቅቡል መርህ ነው። ለምሳሌ የዝቅተኛ ተማሪዎች ደረጃ የሚሰጣቸው በዕድሜአቸውና በትምህርት ችሎታቸው ነው። ለኮሌጅ ተማሪዎች ደረጃ የሚሰጣቸው ቀደም ባላቸው የትምህርት ልምድና ችሎታ ነው። አብያተ ክርስቲያናትም ይህን መርህ መሠረት በማድረግ ለሕፃናት፤ ለወጣቶችና ለጎልማሶች የሚሰጡትን ትምህርት መንደፍ አለባቸው። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ደረጃ የሚያወጡት የአባሎቻቸውን ፍላጎትና መንፈሳዊ ብስለት መሠረት በማድረግ ነው። እርግጥ ነው በሠለጠነ ከተማ ውስጥ ከሚገኝ ኮሌጅ የተመረቀ ወጣትና መጠነኛ ትምህርት ያለው የገጠር ገበሬ የሚኖራቸው ፍላጎት የተለያየ ነው። እነዚህ ልዩነቶች በትምህርቱ ሂደት ላይ ዐይነተኛ ተጽዕኖ ያደርጋሉ። ልክ እንዲሁ በተመሳሳይ የዕድሜ ደረጃ ላይ የሚገኙ ጎልማሶች የተለያየ ቤተሰባዊ ግንኙነት ሊኖራቸው ይችላል። አንደኛው ሰውዬ ያገባውና ልጅ የወለደው ገና በወጣትነቱ ከሆነ አሁን ከልጆቹ ጋር ያለው ግንኙነት በአዋቂ ሰዎች መካከል እንዳለ ግንኙነት ይሆናል። ተመሳሳይ ዕድሜ

ያለው ሌላኛው ሰውዬ ግን ገና ሕፃናት ልጆችን እያሳደገ ነው። እንግዲህ የእነዚህ ሁለት ሰዎች ፍላጎት የተለያየ ነው ማለት ነው። አንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን የአባሎቿን መንፈሳዊ ፍላጎት አውን ለማድረግ የትምህርት መርሐ ግብሯን በደረጃ መለየትና መወሰን አለበት። ደረጃን መሠረት ያደረገ ፕሮግራም የትምህርት ሂደትን የበለጠ ያፋጥናል። ስለዚህ አንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባሎቿን በሚገባ ለማስተማርና መንፈሳዊ ሕይወታቸውን ለማሳደግ ከፈለገች ደረጃን መሠረት ያደረገ ፕሮግራም መንደፍ አለባት።

(3). የቤተ ክርስቲያንህን የትምህርት ፕሮግራም መዝን። ትምህርት ለመስጠት የምትጠቀምበት አወቃቀር ምን ይመስላል? ይህ አወቃቀር ወይም አከፋፈል በምን ላይ የተመሠረተ ነው? ያልተመለሰና በተሻለና በሌላ መንገድ ቢዋቀር ሊመለስ ይችላል የምትለው ፍላጎት ይኖር ይሆን? ጠቃሚ ነው የምትላቸውን ኃሳቦች ዘርዝር። ምን ዓይነት ለውጦች መደረግ ይገባል ትላለህ? የተመለከትከውንና ምላሽህን ሁሉ በማስታወሻ ደብተርህ ላይ ጻፍ።

(4). አንድ እሁድ ጥዋት ከዚህ በፊት ሔደህ ወደማታውቀው አንድ ቤተ ክርስቲያን በእንግድነት ሄደሃል እንበል። ወደ ቤተ ክርስቲያኑ ስትገባ ምዕመናኑ ተሰብስበው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት እየተሰጠ ነው። በጉባዔው ውስጥ ህጻናት፣ ወጣቶችና ጎልማሶች ሁሉ በአንድነት ተሰብስበዋል። የቤተ ክርስቲያኑ መሪ በጉባዔው ፊት ቆሞ ያስተምራል። ትምህርቱ በመካሄድ ላይ እንዳለ ወላጆች ህጻናት ልጆቻቸውን ጸጥ ለማስኘት ይሞክራሉ። ወጣቶችም አልፎ አልፎ እርስ በእርስ ያንሾካሹካሉ። አንዳንድ ጎልማሶች በትምህርቱ ላይ ፍላጎት ያላቸው አይመስሉም። አስተማሪው ትምህርቱን ቆም እያደረገ ጥያቄ ይጠይቃል። አንዳንድ ጎልማሶች በጥያቄው ዙሪያ በተነሳው ውይይት ላይ ይሳተፋሉ። በማስታወሻ ደብተርህ ላይ ለሚከተለው ጥያቄ መልስህን ስጥ። በትምህርቱ ውስጥ በርካታ ሰዎችን ለማሳተፍ፣ ተማሪዎች ፍላጎት እንዲኖራቸው፣ የሥነ ሥርዓት ችግሮች እንዲቃለሉ፣ ጤናማ የመማር ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ምን መደረግ አለበት? አብራራ።

በርካታ ተግባራት ያሉት ፕሮግራም በሚገባ የተዋቀረና የተደራጀ መሆን አለበት። ጥናታዊ ዘገባዎች እንደሚያመለክቱት ከሆነ፤ ትልልቅ ተግባሮች በግሩም ሁኔታ የሚከናወኑት ሥርዐት ባለው መንገድ ወደ ትንንሽ ተግባሮች ሲሸነሸኑ ነው። ይህም ድርጅታዊ ባሕርይ ነው። ድርጅታዊ ባሕርይ ያለው ተግባር ቅልጥፍና አለው፤ ቅልጥፍና የሚኖረውም ተመሳሳይ ይዘት ያላቸውን ተግባሮች በአንድነት ስለሚያደርጋቸውና እያንዳንዱን ተግባር በተወሰነ የሙያ ዘርፍ በሠለጠ ሰው ቁጥጥር ስር ስለሚያደርጋቸው ነው። በድርጅታዊ ሥርዐት የተዋቀረ ፕሮግራም፤ ተግባራቱ የሚከናወንበትንና እውን የሚሆንበትን መንገድ በሚገባ ለይቶ ያሳያል። እንዲሁም በፕሮግራሙ ውስጥ የሚገኙትን የተለያዩ ክፍሎች አንድ ማድረግ በፕሮግራሙ የተለያዩ ክፍሎች መካከል ትብብር እንዲኖር ያደርጋል። አንድ ፕሮግራም በድርጅታዊ መልክ ሲዋቀርና ሲታቀድ፤ በተለያዩ ክፍሎችና መሪዎች መካከል ጤናማ ግንኙነት እንዲኖር ከማድረጉም በላይ በክፍሎቹ መካከል ሊኖር የሚገባውንም ግንኙነት ለይቶ

ያሳውቃል። ከዚህ በተጨማሪ የየክፍሎቹን ኀላፊነት፣ ሥልጣንና ተጠያቂነት በግልጽ ያሳያል።

የተለያዩ ተግባሮችን የሚያቅፍ የምገባ ፕሮግራም ያላቸው አብያተ ክርስቲያናት ሊያከናውኑት የሚፈልጉትን ነገር ከግብ ለማድረስ ከፈለጉ፣ ፕሮግራሞቻቸው ሁሉ በሥርዐት የተደራጁና የተዋቀሩ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለባቸው። ፕሮግራሞቻቸው የታለመላቸውን ግብ እንዲመቱ ከፈለጉ፣ በድርጅታዊ መልክ የተቀናጁ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለባቸው። ከዚህ በተጨማሪ የማያስፈልጉ ድግግሞሾችን ለማስቀረት በድርጅታዊ መልክ መዋቀር ይኖርባቸዋል።

በድርጅታዊ መልክ የተዋቀሩ ፕሮግራሞች ምን እንደሚመስሉ በቻርት ማሳየት ይችላል፤ ቻርቱ በተለያዩ ክፍሎች መካከል የሚኖረውን አምዳዊና አግድማዊ ግንኙነት በሚገባ ያሳያል። ደግሞም አንድ ተግባር ከጠቅላላው ፕሮግራም ጋር ያለውን ግንኙነት እንዲሁም የሥራው ተቆጣጣሪ ማን እንደሆነና ከእርሱ በታች ያሉት ሰዎች እነማን እንደሆኑ በሚገባ ለይቶ ያሳውቃል። አንድን ቻርት ስንመለከት ከፍተኛ ኀላፊነትና ተጠያቂነት ያላቸው ሰዎች የሚገኙት ከላይ ሲሆን ወደ ታች በወረድን ቁጥር ድርጅታዊ አሠራርን የሚያንጸባርቁ ሠንጠረዦች (አርከኖች) የሚዋቀሩት ተመሳሳይ ተግባርና ኀላፊነት ያላቸውን ሥራዎች በአንድ ወገን በማቀናጀት ነው። ከዚህ በታች አንድ ቤተክርስቲያን ሊኖራት የሚገባው ቻርት ቀርቧል።

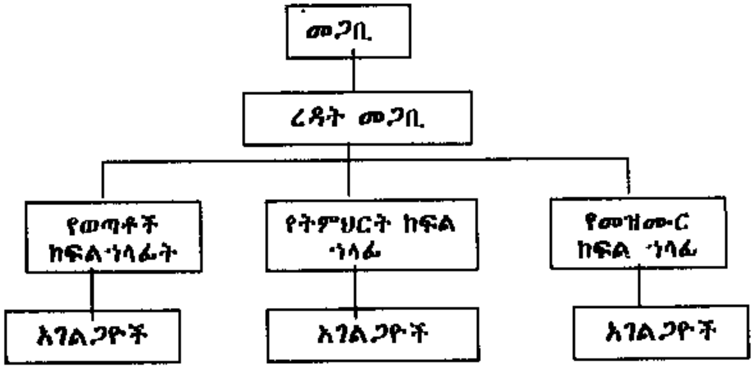

በቤተ ክርስቲያን የምገባ ፕሮግራም ውስጥ ድርጅታዊ አሠራሮች በአብዛኛው የሚዋቀሩት ተመሳሳይ አገልግሎቶችን በአንድ ቡድን በማቀናጀት ወይም በዕድሜ ደረጃ ነው። ለምሳሌ "ተመሳሳይ አገልግሎቶች" ያልነውን ብንወስድ፣ በአንድ ተቆጣጣሪ ብቻ በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ትምህርት ነክ አገልግሎቶችን መምራት ይችላል። "በዕድሜ ደረጃ" ያልነውን ብንወስድ ደግሞ በቤተክርስቲያኒቱ ውስጥ የሚገኙትን አገልግሎቶች በሙሉ በአባላቶች ዕድሜ ደረጃ አዋቅሮ መምራት ይቻላል። በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ እነዚህ ሁለት ስልቶች በጥቅም ላይ ውለው ይገኛሉ።

(5). የቤተ ክርስቲያንህ ድርጅታዊ መዋቅር ምን ይመስላል? ይህንን ከቤተ ክርስቲያንህ መጋቢ ወይም አንድ ሌላ መሪ ወይም አስተዳዳሪ ጋር መወያየት ትችላለህ። ቤተ ክርስቲያኒቱ ለምገባ ፕሮግራሟ እንዲረዳ የተዘጋጀ ድርጅታዊ መዋቅር ካላት፣ መዋቅሩን በሚገባ አጢን። ከሌላት ግን ለአንተ ቤተ ክርስቲያን ይጠቅማል የምትለውን መዋቅር በማስታወሻ ደብተርህ ላይ አዘጋጅ።

(6). በትምህርቱ መሠረት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት የአገልግሎት ፕሮግራሞችን (ዘርፎችን) ማጠናከር ያለባቸው፡

ሀ. በህብረተሰቡ ዘንድ ያላቸውን ደረጃና ተቀባይነት ከፍ ለማድረግ ነው።
ለ. ያልተደረሱትን ለመድረስና የምገባ አገልግሎት ለመስጠት ነው።
ሐ. ሠራተኞችን ለማብዛትና ተከፋዮችን ለመጨመር ነው።

(7). በውይይታችን መሠረት የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የምገባ አገልግ ሎት ሚዛናዊ የሚሆነው፡

ሀ. የሰዎችን ስሜት፣ አእምሮና ፈቃድ የሚመለከቱ ፍላጎቶቻቸውን ሲያሟላ ነው።
ለ. ከተሳታፊዎች ውስጥ በርካቶቹን ማርካት ሲችል ነው።
ሐ. ሰዎችን በሁሉም አቅጣጫ በመንፈሳዊነት እንዲያድጉ የሚረዳ እድል መስጠት ቢችል ነው።

(8). በትምህርቱ እንደተመለከትነው የተከፋፈለ ፕሮግራም ማቅረብ የሚኖርብን

ሀ. ሰዎችን በእኩል ቁጥር ከፋፍሎ በማስቀመጥ አስተማሪው ለማስተማር እንዲመቸው ነው።
ለ. ተመሳሳይ የመማር ባህርያት ያላቸው በአንድ ላይ ሲሆኑ የተለየ የመማር ባህርያት ካላቸው ጋር በአንድ ላይ ከሚሆኑበት ጊዜ ይልቅ የተሻለ ስለሚማሩ ነው።
ሐ. ሰዎችን በዕድሜ፣ በኑሮ ደረጃ፣ በትምህርት ደረጃ፣ በጾታና በመን ፈሳዊ ብስለት ደረጃ በሚገባ የመከፋፈል አስፈላጊነት በመኖሩ ነው።

(9). ድርጅቶች የሚዋቀሩት ተመሳሳይ ተግባርና ኃላፊነት ያላቸውን በአንድ ላይ በማድረግ ነው። በቤተ ክርስቲያን የምገባ ፕሮግራም ውስጥ ድርጅታዊ አሠራሮች የሚዋቀሩት፡

ሀ. በአገልግሎት ተመሳሳይነት ወይም በዕድሜ እርከን ነው።
ለ. በአጠቃላይ ዕውቀት ወይም በዝንባሌ ነው።
ሐ. በመንፈሳዊ ዕድገት ባህርያት ወይም በሙያ ነው።

እንግዲህ አንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን ድርጅታዊ አሠራር ሊኖራት ግድ ነው። ድርጅታዊ አሠራርን የሚከተሉ አብያተ ክርስቲያናት

የምእመናኖቻቸውን መንፈሳዊ ሕይወት ብቁና ትክክለኛ በሆነ መንገድ መመገብና ማሳደግ ይችላሉ። ባንጻሩም በዕድሜ፣ በዝንባሌ፣ በሥራና በትምህርት ደረጃ መሠረት የተዋቀሩ አነስተኛ የህብረት ቡድኖች፣ ምእመናንን በሚገባ ለማሳደግና ለማገልገል ብርቱ መንገድ ናቸው። ሁለቱም መንገዶች እርስ በርስ የሚደጋገፉና የሚጠቀሙ ናቸው።

ሰዎችን ለአገልግሎት በማሠልጠን ማዘጋጀት

ዓላማ 3 ክርስቲያናዊ አገልግሎቶችን ለማሳደግ የምንጠቀምባቸውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሥልጠና መርሆችን መለየት።

በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የምግባ አገልግሎት ውስጥ የመሪነት ሥልጠና ትልቁን ቦታ ይይዛል። እያንዳንዱ አማኝ በክርስቲያናዊ አገልግሎት ውስጥ ንቁ ተሳትፎ ማድረግ እንዳለበት ቀደም ሲል ተምረሃል። በአዲስ ኪዳን ውስጥ አከሌ አገልጋይ ነው፤ አከሌ ደግሞ አገልጋይ አይደለም፤ ወይም አከሌ ካህን ነው፤ አከሌ ደግሞ ካህን አይደለም የሚል ትምህርት ከቶ የለም። በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ እንዲህ ያለው ልዩነት መከሰቱ በጣም የሚያሳዝን ነው። ክህነት ወይም ሹመት የተቀበሉ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብቻ ናቸው አገልጋዮች የሚለው አመለካከት በሰፊው ናኝቷል፤ ይሁንና ይህ አመለካከት ለአዲስ ኪዳን ባዕድ ነው። በቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት መሠረት እያንዳንዱ አማኝ ክርስቲያናዊ አገልግሎትን ለመስጠት ተጠርቷል።

እርግጥ ነው እግዚአብሔር ሕዝቡን እንዲያሠለጥኑና እንዲያገለግሉ ኀላፊነት የሰጣቸውን መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አኑሯል። ይህ በኤፌ. 4፥11-12 ላይ ያለ ግልጽ ትምህርት ነው። ቅዱሳን ማለትም የእግዚአብሔር ሕዝቦች እግዚአብሔር የሰጣቸውን ሥራ ሲያከናውኑ ሐዋርያት፣ ነቢያት፣ ወንጌላውያን፣ መጋቢያንና መምህራን ደግሞ ቅዱሳን ማገልገል እንዲችሉ ያዘጋጇቸዋል (ያሠለጥኗቸዋል፤ ያሳድጓቸዋል)።

ይህን ሐሳብ ለመጀመሪያ ጊዜ ስትሰማ፣ ለዚህ ማን ይበቃል የሚል ፍርሃት ሳያድርብህ አይቀርም። በርካታ ክርስቲያኖች ይህን በመሰለው ፍርሃት ውስጥ ወድቀዋል። የፈራኸው ተገቢውን ሥልጠና ስላልወሰድህ ነው። ለአገልግሎቱ የማትበቃ አድርገህ ራስህን የገመትኸው እግዚአብሔር ለሰጠህ አገልግሎት እንዴት እንደምትዘጋጅ ስላልተነገረህ ነው። እግዚአብሔር መሪዎችን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያስቀመጠው አንተን እንዲያሠለጥኑህና እንዲያዘጋጁህ ነው። በበሰሉ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እግር ሥር ሆነህ ስትማር፣ ክርስቶስን ለማገልገልና ሌሎችን ለማሳደግ ፍላጎት እያደረብህ ይመጣል።

እግዚአብሔር እያንዳንዱን ክርስቲያን ለአገልግሎት ለማዘጋጀት የመጀመሪያውን እርምጃ ወስዷል። በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት እያንዳንዱ

የቤተ ክርስቲያን አባል ለአገልግሎት የሚያስፈልገውን ነገር ሁሉ እንዲያገኝ አድርጓል። የመንፈስ ቅዱስ በቤተ ክርስቲያንና በእያንዳንዱ አማኝ ሕይወት ውስጥ መገኘት ሁለቱንም ለአገልግሎት ብቁና ዝግጁ ያደርጋቸዋል። እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ አማኝ ስጦታ (ስጦታዎችን) ሰጥቷል፤ ይህንንም ያደረገው አማኙ በክርስቶስ አካል ውስጥ ለአገልግሎት እንዲዘጋጅ ነው። እያንዳንዱ አማኝ ለአገልግሎት የሚሆነውን ስጦታ እንደተቀበለ አራት የአዲስ ኪዳን ክፍሎች ይመሰክራሉ። እነርሱም ሮሜ 12፥3-6፤ 1ቆሮ. 12፥1-11፤ ኤፌ. 4፥11-16፤ እና 1ጴጥ. 4፥10-11 ናቸው። እያንዳንዱ አማኝ ስጦታን ቢቀበልም፣ ሁሉም ግን አንድ ዐይነት ስጦታ አልተቀበሉም። ለአካሉ ብልቶች የተሰጠው ስጦታ ልዩ ልዩ ነው። አንዱ ስጦታ ሌላውን የሚሞላና የሚደግፍ ነው። በዚህ ዐይነት ሁሉም አካሉን ፍጹም ያደርጋሉ።

ቤተ ክርስቲያን አባላቷን በምታሠለጥንበትና በምታሳድግበት ወቅት ትልቁ ኀላፊነቷ ሁሉም ስጦታቸውን ለይተው እንዲያውቁ ማድረግ ነው። አንድ አማኝ ስጦታውን ለይቶ ካላወቀ፣ እግዚአብሔር የሰጠውን ሥራ እንዴት ሊሠራ ይችላል? ጌታን ለማገልገል መመኘትና በአገልግሎት መማረክ፣ ስጦታችንን ለይቶ ለማወቅ የመጀመሪያው እርምጃ ነው። አንዳንድ ጊዜ ሌሎች ጌታን ሲያገለግሉ ለናይ የእኛ ስጦታ ምን እንደሆነ መጠየቅ እንጀምራለን። አንድ ሰው በአንድ አገልግሎት ልቡ መማረክ ሲጀምር፣ በዚያ አገልግሎት ላይ እንዴት እንደሚሳተፍ መንገድ መፈለግ አለበት። እግዚአብሔር በእርግጥ ስጦታውን ሰጥቶት ከሆነ፣ ልቡ የተማረከበትን አገልግሎት ሲያገለግል እርካታንና ደስታን ያገኛል። አማኞች ያልተጠሩበት አገልግሎት እንዳለም ለይተው የሚያውቁት በዚህ ዐይነቱ ሂደት ነው። የተሰጠንንም ሆነ ያልተሰጠንን ስጦታ ለይተን የምናውቀው በዚሁ ጊዜ ብቻ ነው። አንድ ሰው የበሰሉ አማኞች በሚሰጡት ምስክርነት አማካይነት ስጦታውን ለይቶ ለማወቅ ይችላል፤ ምናልባት ይህ ዐይነተኛው መንገድ ነው። በስጦታው ሲያገለግል ሲያዩ፣ መንፈስም ሲሠራበት ሲመለከቱ፣ አገልግሎቱ በመንፈስ የተቀባ መሆኑን ወይም አለመሆኑን መለየት ይችላሉ። በውስጣቸው ያለው መንፈስ የስጦታውን እውነተኛነት ይመሰክርላቸዋል። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን እንዳበረታታውና እንዳነቃቃው (2ጢሞ. 1፥6) እነርሱም ይህን ሰው ማበረታታትና ማነቃቃት ይጀምራሉ። እንግዲህ ክርስቲያኖችን ለአገልግሎት የምናሠለጥንበትና የምናዘጋጅበት ትልቁ ዐላማ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር የሰጣቸውን ስጦታ ለይተው እንዲያውቁ ለማድረግ ነው።

የተሰጠንን ስጦታ ለይቶ ማወቅ ብቻ በቂ አይደለም። የተቀበልነው ስጦታ ገና ያልተገራና ያልተሠራ ነው። ስጦታችንን በየጊዜው ማሳደግና ማጎልበት ይኖርብናል። ሌላው ቀርቶ እጅግ የሚያስደንቅ የሙዚቃ ክህሎት ያላቸው ሰዎች እንኳ ስጦታቸውን ለማሳደግ ዘወትር ልምምድና ብርቱ ጥረት ማድረግ እንዳለባቸው ይናገራሉ። ቤተ ክርስቲያን በምግባ ፕሮግራም ውስጥ መሳተፍ ያለባት በዚህ ምክንያት ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ምዕመናንን ለአገልግሎት ለማዘጋጀት ያላቸውን ጊዜና ጉልበት ሁሉ መሠዋት አለባቸው። ቤተ ክርስቲያን በመሪዎቿ አማካይነት ምዕመናን እግዚአብሔር የሰጣቸውን ስጦታ እንዲያሳድጉ ስታደርግ ክርስቲያኖችን

ለአገልግሎት እያዘጋጀች ነው። ከዚህ በተጨማሪ ያገኙትን ትምህርት የሚለማመዱበት መስክ እየፈጠረች ነው።

(10). በክርስቲያናዊ አገልግሎቶች ውስጥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ከሆኑት መርሆዎች በፊት ያሉትን ፊደላት አክብብ።

ሀ. የአገልግሎት መሪዎች እንዲሆኑ ቤተ ክርስቲያን ልትለያቸው የሚገቡ ብቸኛ መሪዎች ሐዋርያት፣ ነቢያት፣ ወንጌላውያንና መጋቢ መምህራን ናቸው።
ለ. እያንዳንዱ ክርስቲያን ክርስቲያናዊ አገልግሎት የመስጠት ኃላፊነት አለበት።
ሐ. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የክርስቶስ አካል አባላትን እንዲሰለጥኑና ለአገልግሎት ብቁ እንዲያደርጉ እግዚአብሔር አንዳንድ መሪዎችን አስቀምጧቸዋል።
መ. በመንፈሳውያን መሪዎችና በሌላው የአካሉ አባላት መካከል ያለው ልዩነት በእግዚአብሔር ፕሮግራም ውስጥ እነማን የበለጠ አስፈላጊ እንደሆኑ ለማወቅ ያስችላል።
ሠ. እግዚአብሔር በእያንዳንዱ ክርስቲያን ውስጥ መንፈስ ቅዱስ እንዲያድርና ለፍሬያማ ሕይወት ብቁ እንዲሆን ማድረጉ ለውጤታማ ክርስቲያናዊ አገልግሎት ያለውን መሻት ያሳያል።
ረ. እያንዳንዱ አባል የፀጋ ሥጦታዎቹን ቢጠቀም የክርስቶስ አካል ይታነጻል። ምክንያቱም ሥጦታዎች አንዱ ሌላውን እንዲጠቅምና የክርስቶስ አካል የሚያስፈልጋትን እንድታገኝ ያደርጋል።
ሰ. እያንዳንዱ ሰው የፀጋ ሥጦታውን በግሉ ወይም ለብቻው ካሳደገ በኋላ ፍጹም የሆነ ደረጃ ላይ ሲደርስ ብቻ በሕዝቡ መካከል ሊጠቀምበት ይገባል።
ሸ. መሪዎች የማበረታቻ ቃል በመናገር ግለሰቦች ሥጦታዎቻቸውን እንዲጠቀሙባቸው ሊረዷቸው ይችላሉ።

ለምግባ አገልግሎት የተጠሩ አገልጋዮች

ዓላማ 4 ለመጋቢዎችና ለአስተማሪዎች የተሰጠውን ተልዕኮ በሚገባ ተረዳ፤ ከዚህ በተጨማሪ ለአንዱ የተሰጠው ተልዕኮ ከሌላው የሚለይበትን በሚገባ አስተውል።

አንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በምግባ አገልግሎቷ ፍሬያማ ለመሆን ከፈለገች፣ ችሎታ ባላቸውና ለአገልግሎቱ በተሰጡ ሰዎች የተገነባ አመራር ሊኖራት ይገባል። በፕሮግራሙ ውስጥ የታቀፉት ቡድኖች በሙሉ የተሰጠ መሪ ያስፈልጋቸዋል። እንግዲህ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ለምግባ ፕሮግራሞቻቸው በቂ ሰዎች ያስፈልጋቸዋል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምግባ አገልግሎት ሊሰጡ የሚችሉ ሁለት ሀይነት ሰዎች ተጠቅሰዋል። እነርሱም 1) መጋቢዎች 2) አስተማሪዎች ናቸው። ለሌሎች ሰዎች

የተሰጠውን አገልግሎት ሳናሳንስ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሱትን የእነዚህን ሁለት ቡድኖች ተልዕኮ እንቃኛለን።

መጋቢዎች ለቤተ ክርስቲያን የተሰጡ ልዩ የእግዚአብሔር ስጦታዎች ናቸው። ለአገልግሎቱ ብቁ ይሆኑ ዘንድ ልዩ ሥልጠና ወስደዋል። አብዛኛውን ጊዜ ያላቸውን ጊዜ በሙሉ ወይም በከፊል ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የሰጡ ናቸው። በቤተ ክርስቲያኒቱ ሁሉ ላይ መንፈሳዊ አመራር የመስጠት ኀላፊነት አለባቸው። የሚሰጡት መንፈሳዊ አመራር የምግባ ፕሮግራሙንም ያካትታል።

ኤፌ. 4፥11-12 እንደገና ረጋ ብለህ ስታነብ፣ መጋቢዎችና አስተማሪዎች በጣም ተቀራራቢ ተልዕኮ እንዳላቸው ትገነዘባለህ። አዲስ ኪዳን በተጻፈበት በግሪክ ቋንቋ የዚህን ክፍል ሰዋሰዋዊ አጠቃቀር ስንመለከት እነዚህን ሁለት አገልግሎቶች የሚያከናውነው አንድ ሰው ነው። ይህ የሚያስገነዝበው ምንም እንኳ ስጦታዎቹ ሁለት (መጋቢዎችና አስተማሪዎች) ቢሆኑም፣ እርስ በርስ የሚዛመዱና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአንድ ሰው የሚከናወኑ ናቸው። በሁለቱ ቃላት (መጋቢና አስተማሪ) መካከል ያለው ዝምድና ቅርብ በመሆኑ፣ አንዳንድ ጊዜ እንደ ሁለት ቃላት ሳይሆን እንደ አንድ ቃል ይኸውም "መጋቢ - አስተማሪ" ተደርገው የሚታዩበት ጊዜ አለ።

የመጋቢነት አገልግሎት መንጋውን ከመጠበቅና ከመከባከብ ጋር የተያያዘ ነው። ይህ አገልግሎት የሚነጻጸረው በጎቹን ከሚጠብቀውና ከሚንከባከበው እረኛ ጋር ነው። የመምህርነት አገልግሎት የሚያያዘው ደግሞ ከማስተማር፣ ከማሠልጠንና የሚያገለግሏቸውን ሰዎች ከማሳደግ ጋር ነው። በእርግጥ እነዚህ ሁለት ሐሳቦች የሚራራቁ አይደሉም። አንድ እረኛ በጎቹን መልካም ምግብና ውሃ ወደሚገኝበት ስፍራ እየወሰደ ይመግባል። መምህር ደግሞ መንፈሳዊ ምግብ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል እየመገበ ሰዎች የሕይወት ውሃ የሆነውን ኢየሱስን እንዲቀበሉ ያደርጋል። መጋቢ-መምህር የሆነ ሰው ማኅበረ ምዕመናኑን ይጠብቃል፣ ይንከባከባል፤ አባላት ለመንፈሳዊ አገልግሎት ብቁ እንዲሆኑ ያዘጋጃል፣ ያሠለጥናል። እንግዲህ ማስተማር በመጋቢ ቢሮ ውስጥ ቁልፍ ቦታ አለው ማለት ነው።

ክርስቲያኖች ትምህርትን የሚያገኙት ከመጋቢያቸው ነው። እነርሱም የመጋቢያቸውን ምክርና ትምህርት መቀበልና ማክበር አለባቸው። ብዙዎቹ የሚሰብኳቸው ስብከቶች ሰዎችን የሚያሳድጉና የሚያንጹ ናቸው። አብዛኛውን ጊዜውን የሚያውለው የሚያስተምረውን ትምህርት ሲያዘጋጅ በመሆኑ፣ የዝግጅት ጊዜውን ማክበር አለባቸው። ምክንያቱም በአገልግሎቱ ውስጥ ይህ ትልቅ ስፍራ አለው።

አንድ መጋቢ በአንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን ውስጥ የሚደረገውን ማናቸውም አገልግሎት መምራት ይጠበቅበታል። በእርሱ አመራር ሥር ከሚሆኑ አገልግሎቶች ውስጥ አንዱ የምግባ አገልግሎት ነው። ይህን አገልግሎት ለሌሎች ሰዎች በኀላፊነት መስጠት ይችላል፤ ሆኖም ፕሮግራሙን በበላይነት የሚመራው እርሱ ነው። በዚህ አገልግሎት ውስጥ

ዋናው አስተማሪ እርሱ መሆን አለበት፤ ከእርሱ ጋር እንዲያገለግሉ ኀላፊነት የሰጣቸው ሰዎችም አብረውት ያስተምራሉ።

በኤፌ. 4፥11-12 መሠረት መጋቢዎች የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለአገልግሎት የማዘጋጀት ኀላፊነት ተሰጥቷቸዋል። በተለይም የክርስቶስ አካል የሆኑ ሰዎች በዕውቀት፣ በእምነትና በመንፈሳዊ ዕድገት እየበሰሉ እንዲሄዱ የማድረግ ኀላፊነት አለባቸው። ማስተዳደርና ማገልገል የሚችሉ ሰዎችን ማሠልጠን፣ በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ ትልቅ ስፍራ የሚሰጠው ነው፤ ይህም ቢሆን የመጋቢዎች ኀላፊነት ነው። መጋቢ በሚያገለግሉ ሰዎች መካከል ቀዳሚ አገልጋይ መሆን አለበት። ዋና ተልዕኮውም መምራት የሚችሉ ሰዎችን ማፍራትና ማሠልጠን እንዲሁም የእግዚአብሔር ሰዎችን ለአገልግሎት ማዘጋጀት ነው። ይህ ተልዕኮ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያላቸውን ቦታ እንዲያውቁና የተቀበሉትንም መንፈሳዊ ስጦታ መለየት እንዲችሉ መርዳት ነው፤ ይህንንም ሌሎችን በማነጽ ለእግዚአብሔር ክብር እንዲያውሉት መደገፍ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ የመጋቢዎች ትልቁ ፈተና ሰዎችን ለዚህ ደረጃ ማድረስ ነው። ከእግዚአብሔር በታች ሆኖ ሰዎች ለዚህ ደረጃ እንዲበቁና ለመንፈሳዊ አገልግሎት እንዲዘጋጁ ማድረግ እጅግ ታላቅ ኀላፊነትና ዕድል ነው። ኢየሱስ ይከተለው ከነበረው ብዙ ሕዝብ መካከል ጥቂት ሰዎች መረጠ። ከብዙ ሕዝብ መካከል ዐሥራ ሁለት ሰዎችን መርጦ አሠለጠነ። እንዲሁም ጳውሎስ ሊመሩና ሊያገለግሉ የሚችሉ ጥቂት ሰዎችን መርጦ አሠለጠነ። ጢሞቴዎስ አንዱ ሰው ነው። እንግዲህ የአንድ መጋቢ አስተማሪ ተልዕኮ ይህ ነው።

(11). የቤተ ክርስቲያን መጋቢ በጣም ጥቂት ጊዜ ቢኖረውና ሌሎች ተግባሮችን ትቶ እነዚህን ብቻ ሊያደርግ ይገባል የምትለውን ከየጥንዶቹ አንዱን ምረጥ።

ሀ. ወደ አዲስ አካባቢ በመሄድ ወንጌል ማሠራጨት።
ለ. የተወሰኑ ሰዎችን ሰብስቦ ስለ ወንጌል ሥርጭት ማስተማር።

ሐ. ከታመሙት ሁሉ የስልክ ጥሪ ራሱ መቀበል።
መ. የጉብኝት አገልግሎት የሚፈጽሙ ሰዎችን ማዘጋጀት።

ሠ. ወደፊት አስተማሪ የሚሆኑ ሰዎችን ማስተማር።
ረ. ጋዜጣ ላይ የሚወጣ ጽሑፍ ማዘጋጀት።

ሰ. ቤተ ክርስቲያኑን በአካባቢው ወዳለ አዲስ መንደር ማድረስ።
ሸ. ቤተ ክርስቲያኗን ወደ አዲስ መንደር የሚያደርሱ አገልጋዮች ማሠ ልጠን።

ቀ. በአንድ ለአንድ ወንጌል ሥርጭት ውስጥ መሣተፍ።
በ. በአንድ ለአንድ የወንጌል ሥርጭት ውስጥ የሚሳተፉ አምስት ሰዎችን ማሠልጠን።

ተ. አዳዲስ ሰዎች በጠንካራ መሠረት ላይ እንዲቆሙ የክርስቲያናዊ ምግብ ፕሮግራም ማደራጀት።
ቸ. አዲስ የቤተ ክርስቲያን ህንጻ ዕቅድ ላይ በስፋት መሳተፍ።

በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዋናው አስተማሪ መጋቢው ቢሆንም፣ የሚያስተምረው ግን እርሱ ብቻ ነው ማለት አይደለም። ምዕመናንን የመመገብና የመንከባከብ አገልግሎት ዘርፍ ብዙ በመሆኑ፣ አገልግሎቱ ብዙ አስተማሪዎችን ይፈልጋል፤ እግዚአብሔር ደግሞ ለዚህ አገልግሎት የሚሆኑ ሰዎችን ለቤተ ክርስቲያን ሰጥቷል። በመሆኑም አጥቢያ ጉባዔ ዎች እግዚአብሔር የማስተማር ስጦታ የሰጣቸውን አስተማሪዎች መለየት አለባቸው። ማስተማር ትልቅ ዐደራና ኀላፊነት ያለበት አገልግሎት ነው (ያዕ. 3፥1)። የማስተማር ስጦታ የተቀበሉ ሰዎች የአገልግሎቱን ታላቅነት ልብ ማለት አለባቸው፤ ምክንያቱም የብዙ ሰዎችን ዘላለማዊ ዕጣ ፈንታ የመለወጥ ትልቅ ዕድል አላቸው።

በቤተ ክርስቲያን የምገባ ፕሮግራም ውስጥ የሚያስተምሩ በርካታ ሰዎች፣ በሕዝብ ትምህርት ቤት ውስጥ የሚያስተምሩ ሰዎች ያላቸውን ዐይነት ሥልጠና የላቸውም። ምናልባትም እንዲህ ያለው ሥልጠና ለእነርሱ አስፈላጊ እንደሆነ አይታያቸውም፤ ያሁንና የያዙትን እውነት ለተማሪዎቻቸው በሚገባ ለማስተላለፍ ተገቢውን ሥልጠና መውሰድ ያስፈልጋቸዋል። በቤተክርስቲያን ውስጥ የማስተማር አገልግሎት ዓላማ ሰዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲያድጉ መርዳት በመሆኑ፣ ሌሎችን የሚያስተምሩ ሁሉ እነርሱ ራሳቸው በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ያደጉና ቅዱሳት መጻሕፍትን በሚገባ ያወቁ መሆን አለባቸው። ዳግም ልደት ያገኙ ሰዎች ብቻ ሳይሆን ከጌታ ጋር ሕያው ሕብረት ያላቸውና በመንፈስ ቅዱስም የተሞሉ መሆን አለባቸው። ባሕሪያቸውም ኢየሱስ ያሳያቸውን ሕይወት መምሰል አለበት፤ ምክንያቱም የክርስቶስ ሕይወት ምሳሌ ናቸው።

የተሰጠ ሕይወት ያላቸው መምህራን ተለይተው የሚታወቁት በጸጋ እንዲያድጉ ለሚሰው የቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት በሚሰጡት ምላሽና (2ጴጥ. 3፥18) የወንጌልን እውነት ለሌሎች ለማካፈል ባላቸው ቅንአት ነው (2ጢሞ. 2፥15)። እንዲህ ያሉ ሰዎች ለእግዚአብሔር ቃልና ስክርስቲያናዊ አገልግሎት ትልቅ ጥማት አላቸው። እንዲህ ቢባል በቤተክርስቲያን የሚያስተምሩ ሰዎች በዚህ ዙሪያ ያሉ ነገሮችን በሙሉ ማወቅ አለባቸው ማለት አይደለም። ማንም ሰው ሊታወቁ የሚችሉ ነገሮችን በሙሉ ላያውቅ ይችላል። ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን የሚያ ስተምሩ ሰዎች መሠረታዊ የሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮዎችን ጠንቅቀው ማወቅ አለባቸው፤ ደግሞም የእግዚአብሔርን ቃል የመተ ርተርና ከሕይወታቸውም ጋር የማዛመድ ችሎታ ሊኖራቸው ይገባል ማለት ነው። ከዚህ በተጨማሪ ስለ ሰው ባሕርይና ስለ ተማሪዎቻቸው ሥነ ልቡና የተወሰነ ዕውቀት ሊኖራቸው ይገባል። እንዲሁም ስለ ማስተማር-መማር ሂደት መሠረታዊ ዕውቀት ሊኖራቸውና ዕውቀታቸ ውንም እንዴት መጠቀም እንደሚችሉ ግንዛቤ ሊኖራቸው ይገባል። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ሲያሳስበው ክርስቲያን አገልጋዮች ሌሎችን የማስተማር ችሎታ ሊኖራቸው ይገባል ብሎ ብሎታል (2ጢሞ 2፥2)።

ምናልባት በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ የማስተማር አገልግሎት ለመጀመር አስበህ ይሆናል። ምናልባትም እግዚአብሔር የማስተማር ስጦታ ስጥቶኛል የሚል ስሜት አድሮብህ ሊሆን ይችላል። ነገሩ እንዲህ ከሆነ፣ ዕድል ባገኘህ ጊዜ ሁሉ ስጦታህን ለማሳደግ መጣር አለብህ። ቀደም ባለው አንቀጽ ላይ ብዙ መሠረታዊ ነጥቦችን አንስተናል። እንግዲህ ራስህን ብዙ አገልጋይ ለማድረግ የምትችለው ያነሳናቸውን ነጥቦች ይበልጥ ለማወቅ ስትጥር ነው። በዚህ ትምህርት ውስጥ ለማቅረብ የሞከርሁት፣ ሌሎች ሰዎች ችሎታቸውን እንዲያሳድጉና በምግባ አገልግሎት ውስጥ ብቁ የሚያደርጋዋውን ዕውቀት እንዲገበዩ የረዳቸውን ነገሮች ነው። እነዚህ ነገሮች አሁንም ሆነ ወደፊት እግዚአብሔር የሰጠህን ስጦታና ችሎታ በምታሳድግበት ጊዜ ሁሉ እንደሚረዱህ ተስፋ አደርጋለሁ።

ይህንን ትምህርት ስትጨርስ፣ ይህን የተቀደሰ አገልግሎት ለማገልገል የሚረዳህን መሠረታዊ ዕውቀት አግኝተሃል። የተማርኸውን እንድትጠቀምበት እመክርሃለሁ። የተማርኸውን በሥራ ላይ ማዋል ስትጀምር በመንፈሳዊ ሕይወትህ ታድጋለህ፤ ሌሎች ክርስቶስን መምሰል እንዲችሉ መርዳት ትችላለህ።

(12). ከላይ በተሰጠው ትምህርት መሠረት ትክክለኛ የአገልግሎት ተግባ ሮችን ከትክክለኛ ሰዎቹ ጋር አዛምድ።

1. መጋቢዎች
2. አስተማሪዎች
3. መጋቢዎችና አስተማሪዎች
4. ክርስቲያኖች በአጠቃላይ

ሀ. የቤተ ክርስቲያኒቱን ሥራና አገልግሎት ሁሉ በሚመለከት የመንፈሳዊ መሪነት ኃላፊነት።
ለ. የክርስቶስ አካል አባላትን ለአገልግሎት በማዘጋጀት የበሰለ አገልግሎት የማደራጀት ኃላፊነት።
ሐ. በእግዚአብሔር የተሰጣቸውን ችሎታ ማዳበርና ሰዎችን ለአገልግሎት እንዲዘጋጁ ማድረግ።
መ. በክርስቶስ አካል አገልግሎት አማካኝነት ወንጌልን ወደ ዓለም ሁሉ የማዳረስ ኃላፊነት።
ሠ. በክርስቶስ አካል አገልግሎቶች ውስጥ መሪ አገልጋይ።

የሙከራ ፈተና

እውነት ወይም ሐሰት በል።

1. ሚዛናዊ የምግባ አገልግሎት እንዲኖር የወንጌል ሥርጭትን፣ ትምህርትን፣ ህብረትን፣ አምልኮንና ጸሎትን በሚመለከት ምዕመናን በሁሉም አቅጣጫ እንዲያድጉ ቤተ ክርስቲያን መርዳት አለባት።

2. ተከፋፍሎ በየመደቡ የሚሰጥ ፕሮግራም ማካሄድ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ተግባራዊ ሊሆን እንደማይችል ተደርሶበታል።

3. ተከፋፍሎ በየመደቡ የሚሰጥ ፕሮግራም ተመሳሳይ የመማር ባህርያት ላሳቸው ተማሪዎች የሚቀርብ የትምህርት ፕሮግራም ነው።

4. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ድርጅታዊ መዋቅር ቻርት የሚዘጋጀው በአገልግሎት ተመሳሳይነት ወይም በእድሜ ላይ ተመርኩዞ ነው።

5. አንድ ያሳደገ ክርስቲያን ሥጦታው ምን እንደሆነ መናገር ካልቻለ፣ ጌታን ለማገልገል ዝንባሌውን፣ መንፈሳዊ ሸክሙን፣ በግሉ የሚያስ ደስተውንና የሚያረካውን መመርመር ሥጦታውን ለማመልከት ይረዳዋል።

6. ክርስቲያኖች እየበሰሉ ሲሄዱ ሥጦታቸውን መለየት ብቻ ሳይሆን፣ እግዚአብሔር ለአንዳንድ ኃላፊነቶች እንዳልጠራቸውም መረዳት ይችላሉ።

7. በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ጥሩ ጥሩ አስተማሪዎች ካሉ መጋቢው አስተማሪም መሆን የለበትም።

8. የመጋቢው አንዱ ኃላፊነት ሌሎች የአገልግሎት ቦታቸውን እንዲለዩና የፀጋ ሥጦታቸውን እንዲያሳድጉና እንዲለማመዱ በመርዳት የመሪነትን አቅም ማጎልበት ነው።

9. በቤተ ክርስቲያን የምግባ ፕሮግራም ውስጥ የአስተማሪ መሠረታዊ ብቃት መለኪያ የመደበኛ ትምህርት ሥልጠና ነው።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልሰ

7. ሐ

1. ሀ. እውነት   መ. እውነት   ሰ. እውነት   በ. እውነት
   ለ. ሐሰት   ሠ. ሐሰት   ሸ. ሐሰት
   ሐ. ሐሰት   ረ. እውነት   ቀ. እውነት

8. ሰ

2. የአንተ መልስ።

9. ሀ

3. የአንተ መልስ።

10. የሚከተሉትን መክበብ አለብህ። ሰ፣ ሐ፣ ሠ፣ ረ እና ሸ

4. የአንተ መልስ ከኔ የተለየ ሊሆን ይችላል። ሆኖም ስትምህርቱ ውስጥ የጠቀስናቸውን መርሆዎች ማካተት ይኖርብሃል። በመጀመሪያ በርካታ ሰዎች ሰማሳተፍ ጉባዔውን በዕድሜ፣ በዝንባሌና በፍላጎታቸው መሠረት ወደ አነስተኛ ቡድን ልንከፋፍላቸው እንችላለን። ሁለተኛ በየቡድኑ በተመደበ አሠራር አስተማሪዎች ተማሪዎቹን በትምህርቱ እንቅስቃሴ እንዲሳተፉ ከረዷቸው ዝንባሌያቸው ይጨምራል። ተማሪዎች ከእድሜ እኩያዎቻቸው ጋር ሲሆኑ የሥነ ሥርዓት ችግር በአብዛኛው ይቃሰላል። በተመሳሳይ የዕድሜ ክልል አብረው ሲሆኑ የመቅበጥበጥና ዝንባሌ የማጣት ችግሮች በአመዛኙ ይወገዳሉ። በመጨረሻም የተማሪዎች ተሳትፎ ጥሩ የማስተማር መንገድ ጤናማ የመማር ሁኔታን ይፈጥራል። ትምህርቱም ከሕይወት ጋር ማዛመድን ትኩረት ሊሰጠው ይገባል።

11. የሚከተሉትን መክበብ ይኖርብሃል። ሰ፣ መ፣ ሠ፣ ሸ፣ በ እና ተ

5. የአንተ መልስ።

12. ሀ. 1   ለ. 2   ሐ. 3   መ. 4   ሠ. 1

6. ለ

የሙከራ ፈተና መልሶች

ክፍለ ትምህርት 1

1. መ	4. መ	7. ሀ	10. መ
2. ሠ	5. ለ	8. ሐ	11. ሀ
3. ሐ	6. መ	9. ለ	12. ለ

ክፍለ ትምህርት 2

1. ለ	4. መ	7. መ
2. ሀ	5. ሐ	8. ሐ
3. ሐ	8. ሀ	9. ሰ

ክፍለ ትምህርት 3

1. ሀ	4. ሀ	7. ለ	10. ለ
2. ለ	5. ሐ	8. ሐ	
3. ሐ	6. ሀ	9. መ	

ክፍለ ትምህርት 4

1. ለ	6. ሠ	11. መ	16. ሀ እና ሐ
2. መ	7. ለ	12. ሀ	17. ሰ እና ረ
3. ለ	8. ሐ	13. ሐ	18. ሐ
4. ሀ	9. ሀ	14. መ	19. መ
5. ሐ	10. ለ	15. መ	

ክፍለ ትምህርት 5

ሀ. 5	መ. 7	ሰ. 4
ለ. 2	ሠ. 9	ሸ. 8
ሐ. 6	ረ. 1	ቀ. 3

ክፍለ ትምህርት 6

1. መ	4. መ	7. ሐ	10. ሐ
2. ለ	5. ሐ	8. መ	
3. ሀ	6. ሠ	9. ለ	

ክፍለ ትምህርት 7

1. ሐሰት
2. ሐሰት
3. እውነት
4. እውነት
5. እውነት
6. ሐሰት
7. እውነት
8. እውነት
9. ሐሰት
10. እውነት
11. እውነት
12. ሐሰት
13. እውነት
14. እውነት
15. ሐሰት

ክፍለ ትምህርት 8

1. ሐሰት
2. ሐሰት
3. እውነት
4. እውነት
5. እውነት
6. እውነት
7. ሐሰት
8. እውነት
9. ሐሰት
10. ሐሰት

ክፍለ ትምህርት 9

1. መ
2. ሐ
3. ሀ
4. ሰ
5. ሐ
6. ሰ
7. ሀ
8. ሐ
9. ሀ
10. መ

ክፍለ ትምህርት 10

1. እውነት
2. ሐሰት
3. እውነት
4. እውነት
5. እውነት
6. እውነት
7. ሐሰት
8. እውነት
9. ሐሰት